

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

XIIe KAMER

A R R E S T

**nr. 267.175 van 22 juni 2026
in de zaak A. 244.545/XII-9864**

In zake : E.B.
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Philippe Vande Castele
kantoor houdend te 2900 Schoten
Klamperdreef 7
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de VLAAMSE GEMEENSCHAP
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Stijn Sabbe en Hendrik Lemmens
kantoor houdend te 1040 Brussel
Sint-Michielslaan 47
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 29 maart 2025, strekt tot de nietigverklaring van “de volgende beslissingen (van 29 januari 2025, 4 februari 2025 en/of onbekende datum) van de Vlaamse overheid:

1° de weigering (van het toekennen) van de erkenning van verzoekster als farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek;

2° de weigering van verzoeksters vraag (dd. 17 december 2024) om ‘in geval van de ambtshalve erkenning (van [verzoekster]) voor het beroep van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de publieke apotheek, [verzoekster] eveneens te erkennen voor het beroep van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek’.

3° het intrekken van de erkenning van verzoekster als farmaceutisch-technisch assistent (=FTA)”.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en verzoekster heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Eerste auditeur Melissa Celis heeft een verslag opgesteld.

Verzoekster heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 21 mei 2026.

Kamervoorzitter Chantal Bamps heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Philippe Vande Casteele, die verschijnt voor verzoekster, en advocaat Hendrik Lemmens, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Frederic Eggermont heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten en juridisch kader

3.1. Behoudens het bepalen van de erkenningsvoorwaarden, is de erkenning als dusdanig voor wat de gezondheidszorgberoepen betreft een bevoegdheid van de gemeenschappen, te dezen de Vlaamse Gemeenschap.

Artikel 5, § 1, I, 7°, a), van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’ (hierna: BWHI) bepaalt:

“§ 1. De persoonsgebonden aangelegenheden bedoeld in artikel 128, § 1, van de Grondwet, zijn:
(...)
I. Wat het gezondheidsbeleid betreft:
(...)
7° wat betreft de gezondheidszorgberoepen:
a) hun erkenning met naleving van de door de federale overheid bepaalde erkenningsvoorwaarden;
(...)”

De bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap inzake de erkenning wordt tevens bevestigd in “Hoofdstuk 8/1 – De erkenning” van de gecoördineerde wet van 10 mei 2015 ‘betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen’ (hierna: gecoördineerde wet van 10 mei 2015).

3.2. De gecoördineerde wet van 10 mei 2015 definieert de gezondheidszorgberoepen en bepaalt de voorwaarden waaraan hun beoefenaars moeten voldoen. In voorkomend geval wordt de concrete invulling van die voorwaarden aan de Koning overgelaten.

Artikel 5/1 e.v. van de gecoördineerde wet van 10 mei 2015 regelt het beroep van apotheker als gezondheidszorgberoep, waarbij deze hun activiteiten kunnen vervullen zowel in een voor het publiek toegankelijke apotheek als in een ziekenhuisapotheek.

Artikel 5/1, eerste lid, 6° en 7°, van de gecoördineerde wet van 10 mei 2015 luidt:

“Onder uitoefening van de artsenijsbereidkunde wordt verstaan het vervullen van de volgende activiteiten:
(...)
6° de aanvoer, de bereiding, de controle, de opslag, de distributie en de verstrekking van veilige en doeltreffende geneesmiddelen van de vereiste kwaliteit naar en in voor het publiek toegankelijke apotheken,
7° de bereiding, de controle, de opslag en de verstrekking van veilige en doeltreffende geneesmiddelen van de vereiste kwaliteit in ziekenhuizen,
(...)”

Onder de daartoe door de Koning bepaalde voorwaarden, kunnen apothekers zich op hun verantwoordelijkheid en onder hun toezicht laten bijstaan door “helpers”. De lijst van handelingen die deze “helpers” mogen stellen, de uitvoeringsmodaliteiten en de kwalificatievoorwaarden waaraan deze “helpers” moeten voldoen, worden door de Koning vastgesteld.

Dienaangaande bepaalt artikel 24 van de gecoördineerde wet van 10 mei 2015:

“De Koning kan, overeenkomstig de bepalingen van artikel 141, tweede lid, de voorwaarden bepalen waaronder de apothekers op eigen verantwoordelijkheid en onder eigen toezicht, helpers kunnen belasten met het verrichten van bepaalde handelingen die betrekking hebben op de artsennijbereidkunde.

De lijst van die handelingen, de uitvoeringsmodaliteiten ervan, alsook de vereiste kwalificatievoorwaarden van de helpers worden door de Koning vastgesteld overeenkomstig de bepalingen van artikel 141, tweede lid.”

Deze “helpers” oefenen een paramedisch beroep uit.
Dienaangaande luidt artikel 69 van de gecoördineerde wet van 10 mei 2015:

“Voor de toepassing van dit hoofdstuk wordt verstaan onder uitoefening van een paramedisch beroep:

1° het gewoonlijk verrichten door andere personen dan deze bedoeld in de artikelen 3, § 1, 4, 6, 43, 45, 68/1 en 68/2 van technische hulpprestaties die verband houden met het stellen van de diagnose of met het uitvoeren van de behandeling, zoals zij nader bepaald zullen kunnen worden in uitvoering van artikel 71;

2° het gewoon uitvoeren van de in artikel 23, § 1, eerste lid en § 2, derde lid bedoelde handelingen;

3° het gewoon uitvoeren van de in artikel 24 bedoelde handelingen.”

Het door deze “helpers” beoefende paramedisch beroep moet opgenomen worden op een door de Koning vastgestelde lijst. De Koning kan voorts de beroepstitel bepalen, die enkel mag worden gedragen door een houder van een daarvoor vereiste erkenning.

Dienaangaande bepaalt artikel 70 van de gecoördineerde wet van 10 mei 2015:

“De Koning stelt de lijst vast van de paramedische beroepen.”

Artikel 71, § 2, van de gecoördineerde wet van 10 mei 2015
bepaalt:

“§ 2. De Koning kan, op advies van de Federale raad voor paramedische beroepen, de beroepstitels bepalen waaronder de betrokkenen die in artikel 69 bedoelde prestaties en handelingen verrichten.”

Artikel 73, § 1, van de gecoördineerde wet van 10 mei 2015 luidt:

“§ 1. Niemand mag een beroepstitel dragen die betrekking heeft op één van de prestaties die nader bepaald zijn ter uitvoering van artikel 71, § 1, of op handelingen die bedoeld zijn in artikel 69, 2° en 3°, zo hij niet houder is van de erkenning bedoeld in artikel 72, § 1.”

Deze “helpers” moeten over een erkenning beschikken, dewelke slechts kan worden toegekend zo zij voldoen aan door de Koning bepaalde kwalificatievoorwaarden.

Artikel 72 van de gecoördineerde wet van 10 mei 2015 luidt:

“§ 1. Buiten de beoefenaars, bedoeld in artikel 3, § 1, en de artikelen 4, 6, 43, 68/1 en 68/2 voor wat betreft de prestaties verbonden aan hun respectieve kunst, mag niemand prestaties verrichten die nader bepaald zijn ter uitvoering van artikel 71, § 1, of handelingen uitvoeren die bedoeld zijn in artikel 69, 2° en 3°, die niet houder is van een erkenning.

§ 2. De Koning bepaalt, op advies van de Federale raad voor paramedische beroepen, de voorwaarden en de regels tot het verkrijgen, het behouden en het intrekken van de in de eerste paragraaf bedoelde erkenning.

Deze erkenning mag enkel toegekend worden aan personen die voldoen aan de vereiste kwalificatievoorwaarden die nader bepaald zijn ter uitvoering van artikel 71, § 1, of ter uitvoering van artikel 69, 2° en 3°.

De Vlaamse Regering bepaalt de lijst met kwalificatiebewijzen die aantonen dat de houder ervan voldoet aan de kwalificatievoorwaarden, bepaald door de Koning, ter uitvoering van artikel 71, § 1, tweede lid. De houder van een dergelijk kwalificatiebewijs wordt van rechtswege erkend als beoefenaar van een paramedisch beroep.

§ 3. De paragrafen 1 en 2 hebben enkel betrekking tot de beroepsbeoefenaars ten aanzien van wie de Koning reeds de inwerkingtreding heeft bepaald overeenkomstig artikel 183 van de wet van 25 januari 1999 houdende sociale bepalingen. Voor de andere beroepsbeoefenaars gelden, tot op het ogenblik dat de Koning ten aanzien van hen de inwerkingtreding heeft bepaald overeenkomstig artikel 183 van de wet van 25 januari 1999 houdende sociale bepalingen, de hierna volgende bepalingen:

Niemand mag, met uitzondering van de beoefenaars, bedoeld in artikel 3, § 1, en de artikelen 4, 6, 43, 68/1 en 68/2 voor wat betreft de prestaties verbonden aan hun respectievelijke kunst, prestaties verrichten die nader bepaald zijn ter

uitvoering van artikel 71, § 1, of handelingen uitvoeren die bedoeld zijn in artikel 69, 2° en 3°, indien hij geen bewijs van de vereiste kwalificaties kan overleggen.”

3.3. Wat de Vlaamse Gemeenschap betreft, beslist het Departement Zorg over de erkenning als beoefenaar van een paramedisch beroep.

Artikel 7, § 3, van het besluit van de Vlaamse regering van 15 januari 2016 ‘betreffende de erkenning van beoefenaars van paramedische beroepen’ (hierna: besluit van de Vlaamse regering van 15 januari 2016) luidt:

“§ 3. De administratie beslist, na advies van de erkenningscommissie, over de aanvraag tot erkenning als beoefenaar van een paramedisch beroep. Het gemotiveerde advies van de erkenningscommissie wordt bij de beslissing gevoegd.”

Artikel 1, 1°, van het besluit van de Vlaamse regering van 15 januari 2016 omschrijft het begrip “administratie” als zijnde “het Departement Zorg, vermeld in artikel 2, eerste lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 mei 2023 over het Departement Zorg”.

Artikel 14 van het besluit van de Vlaamse regering van 15 januari 2016 bepaalt betreffende de intrekking van een erkenning:

“Als een beoefenaar van een paramedisch beroep niet meer aan de kwalificatievoorwaarden voldoet, kan het agentschap de erkenning van die beoefenaar in kwestie of het voordeel dat toegekend is conform artikel 10 en 11, intrekken.

De administratie kan een erkenning of een voordeel pas intrekken nadat het daarover het advies van de erkenningscommissie heeft ingewonnen, en nadat het, na het advies van de erkenningscommissie ontvangen te hebben, zijn voornemen tot intrekking aan de beoefenaar van een paramedisch beroep heeft bekendgemaakt.

De beoefenaar van een paramedisch beroep, van wie de administratie de erkenning of het voordeel, toegekend conform artikel 10 en 11, wil intrekken conform het tweede lid, kan binnen dertig dagen na de ontvangst van het voornemen een bezwaarnota indienen.

De bezwaarnota wordt, samen met het voornemen tot intrekking, voorgelegd aan de erkenningscommissie, die op basis van die stukken een advies uitbrengt. Na het advies van de erkenningscommissie wordt de definitieve beslissing van de administratie aan de beoefenaar van een paramedisch beroep bezorgd.”

3.4. Aan de hiervoor aangehaalde bepalingen van de gecoördineerde wet van 10 mei 2015 werd oorspronkelijk uitvoering gegeven met het koninklijk besluit van 5 februari 1997 ‘betreffende de beroepstitel en de kwalificatievereisten voor de uitoefening van het beroep van farmaceutisch-technisch assistent en houdende vaststelling van de lijst van handelingen waarmee deze laatste door een apotheker kan worden belast’ (hierna: koninklijk besluit van 5 februari 1997).

Het koninklijk besluit van 5 februari 1997 vond meer in het bijzonder rechtsgrond in de artikelen 6, 22*bis* en 23, § 2, van het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 (thans: de artikelen 24, 70 en 71, § 2, van de gecoördineerde wet van 10 mei 2015).

De hiervoor aangehaalde “helpers” – beoefenaars van een paramedisch beroep – die apothekers kunnen bijstaan (in toepassing van artikel 24 van de gecoördineerde wet van 10 mei 2015) kregen met het koninklijk besluit van 5 februari 1997, in toepassing van artikel 71, § 2, van de gecoördineerde wet van 10 mei 2015, de beroepstitel farmaceutisch-technisch assistent (hierna: FTA) toegekend.

Artikel 1 van dit koninklijk besluit van 5 februari 1997 luidde:

“Het beroep van ‘Apothekers-assistentie’ is een paramedisch beroep in de zin van artikel 22*bis* van het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de geneeskunst, de verpleegkunde, de paramedische beroepen en de geneeskundige commissies.”

en artikel 2 van dit koninklijk besluit van 5 februari 1997 luidde:

“Het in artikel 1 bedoelde beroep wordt uitgeoefend onder de beroepstitel ‘farmaceutisch-technisch assistent’.”

De kwalificatievereisten waaraan de FTA moest voldoen werden vastgesteld in artikel 3 van het koninklijk besluit van 5 februari 1997, dat luidde:

“Het beroep van farmaceutisch-technisch assistent mag slechts worden uitgeoefend door personen die voldoen aan de volgende voorwaarden:
1° - ofwel houder zijn van een diploma dat een opleiding bekroont van hoger secundair onderwijs, waarvan het programma op zijn minst omvat:

- a) een theoretische opleiding in:
- Fysiologie, anatomie, biologie;
 - Studie van aliphatische en aromatische organische geneesmiddelen;
 - Farmacologie (farmacodynamie);
 - Toxicologie;
 - Fysica;
 - Studie van minerale geneesmiddelen;
 - Deontologie;
- b) een theoretische en praktische opleiding in:
- Galenica (inbegrepen steriliteit en microbiologie);
 - Lezen van voorschriften;
 - Farmaceutische wetgeving en tarificatie;
 - Farmacognosie;
 - Analytische scheikunde.
- ofwel houder zijn van een diploma dat een opleiding bekroont van hoger secundair onderwijs en bovendien met vrucht een op zijn minst evenwaardige specifieke opleiding gevolgd hebben in een inrichting opgericht, gesubsidieerd of erkend door de bevoegde overheid, waarvan het programma minstens de hogervermelde theoretische opleiding en theoretische en praktisch opleiding omvat.
- 2° met vrucht een stage doorlopen in een apotheek die tenminste 300 uren moeten bedragen.
- 3° hun beroepskennis en -vaardigheden via bijscholing onderhouden en bijwerken, om een beroepsuitoefening op een optimaal kwaliteitsniveau mogelijk te maken.
- De hierboven bedoelde bijscholing moet bestaan uit persoonlijke studie en deelname aan vormingsactiviteiten.”

Luidens artikel 4 van het koninklijk besluit van 5 februari 1997 werd de lijst met handelingen waarmee een FTA kon worden belast opgenomen in de bijlage bij dit besluit.

Deze bijlage luidde:

“Handelingen waarmee een apotheker met toepassing van artikel 6, eerste lid, van het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 een farmaceutisch-technisch assistent kan belasten:

- Het ontvangen en registreren van geneeskundige voorschriften onder gelijk welke vorm;
- Het afleveren van geneesmiddelen overeenkomstig de wetten en geldende regels;
- Het inlichten van de patiënten betreffende het adequaat en veilig gebruik van de geneesmiddelen;
- Het registreren en identificeren van de grondstoffen;
- Het uitvoeren van magistrale bereidingen;
- Het voorlichten van stagiairs ‘farmaceutisch-technisch assistent’ met betrekking tot het werk in de apotheek.”

3.5. Met het koninklijk besluit van 2 juli 2009 ‘tot vaststelling van de lijst van de paramedische beroepen’ (hierna: koninklijk besluit van 2 juli 2009) werd uitvoering gegeven aan artikel 22*bis* van het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 (thans: artikel 70 van de gecoördineerde wet van 10 mei 2015).

Artikel 1, 1°, van het koninklijk besluit van 2 juli 2009 luidde:

“Worden aangeduid als paramedische beroepen die betrekking hebben op handelingen of prestaties bedoeld bij artikel 69 van de wet betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen, gecoördineerd op 10 mei 2015, de verrichtingen van de volgende technieken:
1° apothekers-assistentie;
(...)”

3.6. Omwille van de uitdagingen die de huidige gezondheidszorg stelde, rees de vraag naar de wijziging van de bestaande reglementering i.v.m. de uitoefening van het beroep van FTA (het koninklijk besluit van 5 februari 1997).

Op 16 maart 2017 verstrekt de Federale Raad voor de paramedische beroepen volgend advies betreffende het beroep van FTA (FRPB/2017/ADVIES-1):

“Inleiding

Het koninklijk besluit dat de uitoefening van het beroep van farmaceutisch-technisch assistent reglementeert dateert van 5 februari 1997.

*Koninklijk besluit van 5 februari 1997 betreffende de beroepstitel en de kwalificatievereisten voor de uitoefening van het beroep van farmaceutisch-technisch assistent en houdende vaststelling van de lijst van handelingen waarmee deze laatste door een apotheker kan worden belast.

Een herziening van het koninklijk besluit dringt zich hierdoor op. Bovendien is dit koninklijk besluit gericht op de uitoefening van het beroep in de publieke apotheek en weinig tot niet op de uitoefening van het beroep in het ziekenhuismilieu.

Zowel farmaceutisch-technisch assistenten werkzaam in de ziekenhuizen als ziekenhuisapothekers zijn vragende partij voor een verplichte opleiding die meer op de ziekenhuispraktijk is gericht.

Er bestaat een groot verschil in het opleidingsniveau van de ziekenhuisapotheker en de farmaceutisch-technisch assistent. Wegens het toenemend takenpakket van de ziekenhuisapotheker en de wens deze taken met de nodige kwaliteit en veiligheid te kunnen blijven stellen, is het gewenst dat extra specifieke taken kunnen gedelegeerd worden aan de farmaceutisch-technisch assistent. Bepaalde taken zijn echter complex en kunnen enkel worden toevertrouwd aan de farmaceutisch-technisch assistent mits deze een aangepaste opleiding zou krijgen.

(...)

Het advies bestaat uit drie luiken:

- Een voorstel voor het creëren van twee afzonderlijke beroepstitels voor het paramedisch beroep ‘apothekers-assistentie’
- Een voorstel van de minimale kwalificatievereisten voor de uitoefening van het beroep van farmaceutisch-technisch assistent in een publieke apotheek en een voorstel van de minimale kwalificatievereisten georiënteerd naar de uitoefening van het beroep van farmaceutisch-technisch assistent in het ziekenhuismilieu
- Een voorstel van een lijst van handelingen waarmee een farmaceutisch-technisch assistent door een officina-apotheker kan worden belast en een voorstel van de lijst van handelingen waarmee een farmaceutisch-technisch assistent door een ziekenhuisapotheker kan worden belast

(...)

Conclusie:

Het opleidingsniveau van de farmaceutisch-technisch assistent moet verhoogd worden om tegemoet te komen aan de uitdagingen die de huidige gezondheidszorg stelt.

Er dienen 2 aparte beroepstitels te worden gecreëerd voor de uitoefening van het beroep in het ziekenhuismilieu en in de officina.

Er moeten overgangsmaatregelen bepaald worden. Erkende farmaceutisch-technisch assistenten moeten het beroep kunnen blijven uitoefenen. Zij die reeds tewerkgesteld zijn in het ziekenhuismilieu zouden verworven rechten moeten krijgen. Bij de omschakeling van het huidig naar het nieuwe systeem moet er gewaakt worden over een blijvende instroom aan gediplomeerde farmaceutisch-technisch assistenten.”

Op 16 november 2017 verstrekt de Technische Commissie voor de paramedische beroepen eveneens advies m.b.t. de herziening van het beroep van FTA (TCPB/2017/ADVIES-5).

Op 6 november 2023 geeft de inspecteur van Financiën een gunstig advies betreffende een ontwerp van koninklijk besluit betreffende de herziening van het beroep van FTA.

Op 22 november 2023 verleent de Staatssecretaris voor Begroting haar akkoord.

Op 27 november 2023 wordt omtrent dat ontwerp van koninklijk besluit een evenredigheidsbeoordeling uitgevoerd, waarin onder meer het volgende wordt aangegeven:

“Deze beoordeling heeft betrekking op de herziening van het Koninklijk Besluit van 5 februari 1997. De maatregel is niet discriminerend. De nagestreefde doelstellingen van algemeen belang zijn:

- Het behoud van de volksgezondheid
 - Het verzekeren van een hoog kwaliteitsniveau van de verstrekte zorg
 - Inspelen op de voortdurend veranderende zorgbehoeften van de bevolking.
- De maatregel is gerechtvaardigd in het licht van deze doelstellingen omdat in overleg met de mensen die in het veld werkzaam zijn, is vastgesteld dat de voorgestelde herziening het best aansluit bij de huidige situatie en bij veranderingen in de praktijken en de beroepsgroep.

Het koninklijk besluit van 5 februari 1997 (...)

Dit KB definieert geen minimumopleidingsniveau maar slechts een inhoud en kent slechts een zeer beperkte praktijk toe aan farmaceutisch-technisch assistenten, namelijk de volgende 6 toevertrouwde handelingen:

(...)

Sinds 1997 is het beroep echter geëvolueerd en voldoet het KB niet meer aan de verwachtingen van het vakgebied. In het bijzonder het opleidingsniveau dat te laag wordt geacht om aan de behoeften van de uitoefening van het beroep te voldoen. Bovendien zijn afgestudeerden onvoldoende voorbereid om in ziekenhuizen uit te oefenen, zelfs indien zij de niet-verplichte bijkomende opleiding gevolgd hebben.

(...)

(...) Kortom: alle belanghebbenden erkennen de noodzaak om de kwaliteit van de opleiding te verhogen en de competentie van farmaceutisch-technische assistenten uit te breiden.

(...)

→ Zijn de gewijzigde bepalingen noodzakelijk om dit doel te bereiken? Wat zullen de gevolgen zijn van deze bepalingen in combinatie met de reeds van kracht zijnde maatregelen die de toegang tot het beroep of de uitoefening ervan beperken?

In overleg met belanghebbenden in het veld lijkt deze herziening van het KB het meest coherent, gericht op de toekomst en met als doel patiënten kwaliteitsvolle en toegankelijke zorg te bieden.

Op basis van de uitgebrachte adviezen zullen er twee verschillende beroepstitels zijn:

- Farmaceutisch-technisch assistent in een publieke officina (FTAO)
- Farmaceutisch-technisch assistent in het ziekenhuismilieu (FTAZ)

Er zijn verschillende redenen waarom twee aparte opleidingen/titels worden voorgesteld:

- de praktische overweging dat niet elke student een stageplaats zou kunnen vinden in een ziekenhuis
- de schatting dat een derde van de farmaceutisch-technisch assistenten gedurende zijn/haar carrière wisselt van uitoefeningsdomein
- de vaststelling dat de uitoefening in de twee domeinen verschilt.

Er zullen overgangsmaatregelen worden getroffen voor alle beroepsbeoefenaren en studenten die door deze aanpassing worden getroffen.

(...)

→ Vereist de complexiteit van de uit te voeren taken dat de personen die deze taken uitvoeren, over specifieke beroepskwalificaties beschikken (wat betreft niveau, aard of duur van de vereiste opleiding/ervaring)?

De handelingen en prestaties die aan farmaceutisch-technische assistenten worden toevertrouwd zijn zowel talrijker als complexer, wat een diepgaandere kennis en ervaring vereist.

Daarom moet de opleiding worden aangepast. Opleiding op basis van een gemeenschappelijke kern zorgt ervoor dat elk van de twee beroepen een theoretisch en praktisch niveau van basis- en vergelijkbare vaardigheden ontwikkelt. Vervolgens maakt een georiënteerde opleiding het mogelijk om elk van de beroepen te specialiseren in zijn eigen vakgebied.

→ De maatregel wordt gerechtvaardigd door doelstellingen van algemeen belang: belang bij de handhaving en verbetering van de kwaliteit van de zorg (waarborging van een hoog niveau van volksgezondheid).

Wijzigingen in het KB zijn noodzakelijk om de kwaliteit van de geleverde zorg op peil te houden.

Tot besluit:

☐ Wat wordt er gedaan?

- De erkenning van twee beroepstitels op het gebied van apothekersassistentie:

1. Farmaceutisch-technisch assistent in een publieke officina (FTAO)

2. Farmaceutisch-technisch assistent in het ziekenhuismilieu (FTAZ)

- Het aanbieden van een gemeenschappelijk kerncurriculum gevolgd door een specialisatietraject in een praktijkgebied

- Het definiëren van de handelingen en prestaties van elk specialisme

☐ Wat is het doel van deze maatregelen in het algemeen belang?

- De nagestreefde doelstelling van algemeen belang is de handhaving van de volksgezondheid

- Het doel is om een hoog niveau van kwaliteit van de geleverde zorg te waarborgen.

- Voldoen aan de veranderende zorgbehoeften van de bevolking

☐ Hoe worden de maatregelen gerechtvaardigd om de doelstelling te bereiken?

- De competenties van elk specialisme worden gedefinieerd om coherent te reageren op zorgbehoeften

- De opleiding is uitgedacht op basis van deze vaardigheden

- De veranderende behoeften van de bevolking op het gebied van gezondheidszorg rechtvaardigen de erkenning van deze twee beroepstitels

- Om deze professionals op de hoogte te houden van de ontwikkelingen op het gebied van zorg is het gerechtvaardigd dat ook permanente opleiding wordt aangevraagd.

(...)”

Dit heeft geleid tot het koninklijk besluit van 29 januari 2024 ‘betreffende de beroepen van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de publieke apotheek en farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek’(hierna: koninklijk besluit van 29 januari 2024).

Het koninklijk besluit van 29 januari 2024 werd bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 22 maart 2024 en is in werking getreden op 1 april 2024.

3.7. Met het koninklijk besluit van 29 januari 2024 is thans uitvoering gegeven aan de hiervoor aangehaalde bepalingen van de gecoördineerde wet van 10 mei 2015.

Met het koninklijk besluit van 29 januari 2024 dat meer in het bijzonder rechtsgrond vindt in de artikelen 24, 70, 71 en 72, § 2, eerste lid, van de gecoördineerde wet van 10 mei 2015 worden twee nieuwe beroepstitels ingevoerd, met name: farmaceutisch-technisch assistent gericht op de publieke apotheek (hierna: FTAP) enerzijds en farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek (hierna: FTAZ) anderzijds.

Artikel 1 van het koninklijk besluit van 29 januari 2024 luidt:

“§ 1. De uitoefening van ‘farmaceutisch-technische assistentie gericht op de publieke apotheek’ is een paramedisch beroep in de zin van artikel 69 van de gecoördineerde wet van 10 mei 2015 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen.

Dit beroep wordt uitgeoefend onder de beroepstitel ‘farmaceutisch-technisch assistent gericht op de publieke apotheek’.

§ 2. De uitoefening van ‘farmaceutisch-technische assistentie gericht op de Ziekenhuisapotheek’ is een paramedisch beroep in de zin van artikel 69 van de gecoördineerde wet van 10 mei 2015 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen.

Dit beroep wordt uitgeoefend onder de beroepstitel ‘farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek’.”

De door de Koning vastgestelde lijst van paramedische beroepen is in deze zin ook aangepast:

Artikel 1, 1°, van het koninklijk besluit van 2 juli 2009 luidt thans:

“Worden aangeduid als paramedische beroepen die betrekking hebben op handelingen of prestaties bedoeld bij artikel 69 van de wet betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen, gecoördineerd op 10 mei 2015, de verrichtingen van de volgende technieken:

1° farmaceutisch-technische assistentie gericht op de publieke apotheek en farmaceutisch-technische assistentie gericht op de ziekenhuisapotheek;”.

De erkenningscriteria voor FTAP enerzijds en FTAZ anderzijds worden onder hoofdstuk 2 (omvattende artikel 2) van het koninklijk besluit van 29 januari 2024 vastgesteld.

Artikel 2 van het koninklijk besluit van 29 januari 2024 luidt:

“§ 1. De beroepen bedoeld in artikel 1 mogen slechts worden uitgeoefend door personen die voldoen aan de voorwaarden in § 2 en § 3.

§ 2. De persoon is houder van een diploma van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de publieke apotheek of een diploma farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek.

Deze diploma's bekronen een opleiding overeenstemmend met:

- a) hetzij, tenminste 90 ECTS studiepunten, inclusief minimaal 700 uren stage;
- b) hetzij, minimaal 850 contacturen theoretische en praktische opleiding, en minimaal 700 uren stage.

De vermeldingen onder a) en b) worden als gelijkwaardig beschouwd.

‘Contacturen’ betekent in deze de opleidingsuren die door de onderwijsinstelling worden gegeven en waarbij voorzien wordt in de begeleiding door de docent.

Het opleidingsprogramma omvat een truncus communis waarvan het leerprogramma op zijn minst omvat:

1° een theoretische opleiding in:

- a) fysiologie, anatomie en biologie, met inbegrip van biochemie en microbiologie;
- b) studie van minerale geneesmiddelen;
- c) farmacologie;
- d) medical devices;
- e) fysica;
- f) deontologie;
- g) medisch rekenen;
- h) patiëntveiligheid;
- i) kwaliteitszorg;
- j) farmacovigilantie;
- k) farmaceutische wetgeving en wetgeving betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen.
- l) chemie

2° een theoretische en praktische opleiding in:

- a) lezen en analyseren van voorschriften;
- b) tarifiering;
- c) hygiëne;
- d) aseptische technieken en steriliteit;
- e) galenica, steriele en niet-steriele bereidingen ((cyto)toxische en niet-toxische);
- f) (steriele) medische hulpmiddelen;
- g) farmacotechnologie;
- h) communicatieve vaardigheden.

3° Het met vrucht hebben doorlopen van een stage van minstens 150 uren in een publieke apotheek en minstens 150 uren in een ziekenhuisapotheek.

Het specifiek opleidingsprogramma voor de farmaceutisch-technisch assistent gericht op de publieke apotheek omvat, bovenop het opleidingsprogramma van de truncus communis, minstens:

1° een theoretische opleiding georiënteerd naar de uitoefening van het beroep in een publieke apotheek in:

- a) farmacologie;
- b) geneesmiddelen in vrije verkoop;
- c) parafarmacie, waaronder voedingsleer, homeopathie en cosmetologie;
- d) medical devices;
- e) fytotherapie;
- f) farmaceutische wetgeving en deontologie;
- g) artificiële voedingsproducten;
- h) individuele medicatie voorbereiding (IMV).

2° een theoretische en praktische opleiding georiënteerd naar de uitoefening van het beroep in een publieke apotheek in:

- a) fytotherapie en farmaceutisch advies;
- b) parafarmaceutisch advies;
- c) farmaceutische zorg;
- d) implementatie van nieuwe technieken;
- e) farmacotechnologie;
- f) toegepaste (medische) informatica met inbegrip van softwareprogramma's ter ondersteuning van het beheer van een apotheek en elektronische voorschriften, e-health en m-health.

3° Het met vrucht doorlopen hebben van een stage, bovenop de stage van de truncus communis, van minstens 400 uren in een publieke apotheek.

Het specifiek opleidingsprogramma voor de farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek omvat, bovenop het opleidingsprogramma van de truncus communis, minstens:

1° een theoretische opleiding georiënteerd naar de uitoefening van het beroep in het ziekenhuismilieu in:

- a) farmacologie van geneesmiddelen voor ziekenhuisgebruik;
- b) medische gassen;
- c) debietsberekening;
- d) radioprotectie;
- e) farmaceutische wetgeving en deontologie.

2° een theoretische en praktische opleiding georiënteerd naar de uitoefening van het beroep in het ziekenhuismilieu in:

- a) aseptische technieken, Pharmaceutical Inspection Convention and Pharmaceutical Inspection Co-operation Scheme (PIC/S), Cleanroom;
- b) hygiëne;
- c) implantaten;
- d) farmacotechnologie;
- e) farmaceutische zorg;
- f) radiofarmacie;
- g) toegepaste (medische) informatica met inbegrip van softwareprogramma's ter ondersteuning van het beheer van een apotheek en elektronische voorschriften, e-health en m-health;
- h) artificiële voedingsproducten.

3° Het met vrucht doorlopen hebben van een stage, bovenop de stage van de truncus communis, van minstens 400 [uren] in een ziekenhuisapotheek.

§ 3. De persoon onderhoudt zijn beroepskennis en -vaardigheden en werkt deze bij via bijscholing, gedurende ten minste 15 uren per jaar, om een beroepsuitoefening op een optimaal kwaliteitsniveau te behouden.”

Het koninklijk besluit van 29 januari 2024 voorziet onder hoofdstuk 3 (omvattende de artikelen 3 en 4) twee afzonderlijke lijsten van toevertrouwde handelingen aan de FTAP enerzijds en aan de FTAZ anderzijds.

Voor de FTAP is deze lijst vastgesteld in artikel 3 van het koninklijk besluit van 29 januari 2024 dat luidt:

“De handelingen die overeenkomstig artikel 24, van de voornoemde gecoördineerde wet van 10 mei 2015, aan een farmaceutisch-technisch assistent gericht op de publieke apotheek op eigen verantwoordelijkheid en onder eigen toezicht kunnen worden toevertrouwd door een apotheker, zijn de volgende:

- a) het ontvangen en registreren van geneeskundige voorschriften onder gelijk welke vorm;
- b) het afleveren van geneesmiddelen, medische hulpmiddelen en alle andere gezondheidsproducten die in de publieke apotheek afgeleverd worden, overeenkomstig de wetten en geldende regels;
- c) het registreren van de grondstoffen;
- d) het bereiden van geneesmiddelen, met uitzondering van cytostatica en radiofarmaca voor klinische proeven;
- e) het uitvoeren van de processen volgens het kwaliteitshandboek;
- f) het beheer van de voorraad en de traceerbaarheid van geneesmiddelen en medische hulpmiddelen binnen het kader van de apotheek;
- g) het verstrekken van advies betreffende het adequaat en veilig gebruik van geneesmiddelen en medische hulpmiddelen en de goede bewaring van geneesmiddelen en van medische hulpmiddelen;
- h) deelname aan reiniging, ontsmetting en sterilisatie van materialen met inbegrip van de eindcontrole;
- i) aflevering van medische voeding;
- j) tarifiering van geneesmiddelen, medische hulpmiddelen en andere producten;
- k) het uitvoeren van individuele medicatie voorbereiding (IMV).”

Voor de FTAZ is de lijst vastgesteld in artikel 4 van het koninklijk besluit van 29 januari 2024 dat luidt:

“De handelingen die overeenkomstig artikel 24, van de voornoemde gecoördineerde wet van 10 mei 2015, aan een farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek op eigen verantwoordelijkheid en onder eigen toezicht kunnen worden toevertrouwd door een apotheker, zijn de volgende:

- a) het ontvangen en registreren van geneeskundige voorschriften onder gelijk welke vorm;
- b) het afleveren van geneesmiddelen (volgens de definitie van het KB 4 maart 1991 houdende vaststelling van de normen waaraan een ziekenhuisapotheek moet voldoen om te worden erkend), medische gassen en medische hulpmiddelen, overeenkomstig de wetten en geldende regels;
- c) het registreren van de grondstoffen;

- d) het bereiden van geneesmiddelen met inbegrip van cytostatica en radiofarmaca (ook in een aseptische en gecontroleerde zone) en geneesmiddelen voor klinische proeven;
- e) het uitvoeren van de processen volgens het kwaliteitshandboek;
- f) het beheer van de voorraad en de traceerbaarheid van geneesmiddelen, medische gassen en medische hulpmiddelen;
- g) het beheer van de geneesmiddelen en medische hulpmiddelen voor klinische proeven;
- h) het verstrekken van advies betreffende het adequaat en veilig gebruik van geneesmiddelen en medische hulpmiddelen en de goede bewaring van geneesmiddelen en medische hulpmiddelen;
- i) deelname aan reiniging, ontsmetting en sterilisatie van materialen met inbegrip van de eindcontrole;
- j) aflevering van medische voeding;
- k) tarifiering van geneesmiddelen, medische gassen en medische hulpmiddelen;
- l) geneesmiddelenanamnese en bijdrage aan het afstemmen van medicatie.”

Met artikel 5 van het koninklijk besluit van 29 januari 2024 wordt het koninklijk besluit van 5 februari 1997 opgeheven op 1 januari 2025, datum waarop het paramedisch beroep met de beroepstitel FTA ophoudt te bestaan.

Het koninklijk besluit van 29 januari 2024 voorziet in overgangsbepalingen t.a.v. diegenen die (op basis van het koninklijk besluit van 5 februari 1997) erkend waren als en het beroep van FTA uitoefenden of een opleiding startten onder de voorheen (onder het koninklijk besluit van 5 februari 1997) voorziene voorwaarden.

Artikel 6 van het koninklijk besluit van 29 januari 2024 luidt:

“§ 1. De personen die op de datum van inwerkingtreding van dit besluit erkend zijn voor het beroep van farmaceutisch-technisch assistent op basis van het koninklijk besluit van 5 februari 1997 worden op basis van onderhavig besluit ambtshalve erkend voor het beroep van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de publieke apotheek.

§ 2. Onverminderd § 1 wordt op hun verzoek aan de personen die op de datum van inwerkingtreding van dit besluit erkend zijn voor het beroep van farmaceutisch-technisch assistent op basis van het koninklijk besluit van 5 februari 1997 een erkenning toegekend van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek, mits zij aantonen in de drie jaar voorafgaand aan de publicatie van onderhavig besluit minstens drie maanden, met uitsluiting van stageperiodes, op een niet onderbroken en continue wijze in een ziekenhuisapotheek te hebben gewerkt.

Dit verzoek kan worden ingediend tot drie jaar na de publicatie van onderhavig besluit.

§ 3. Een erkenning van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de publieke apotheek wordt toegekend aan de personen die ten laatste zes jaar na de publicatie van onderhavig besluit met vrucht een stage van tenminste 300 uren hebben doorlopen in een publieke apotheek en houder zijn van:

a) ofwel een diploma dat een opleiding bekroont van secundair onderwijs, waarvan het programma op zijn minst omvat:

i) een theoretische opleiding in:

- Fysiologie, anatomie, biologie;
- Studie van aliphatische en aromatische organische geneesmiddelen;
- Farmacologie ;
- Toxicologie;
- Fysica;
- Studie van minerale geneesmiddelen;
- Deontologie;

ii) een theoretische en praktische opleiding in:

- Galenica (inbegrepen steriliteit en microbiologie);
- Lezen van voorschriften;
- Farmaceutische wetgeving en tarificatie;
- Farmacognosie;
- Analytische scheikunde;

b) ofwel houder zijn van een diploma dat een opleiding bekroont van secundair onderwijs en bovendien met vrucht een op zijn minst evenwaardige specifieke opleiding gevolgd hebben in een inrichting opgericht, gesubsidieerd of erkend door de bevoegde overheid, waarvan het programma minstens de hogervermelde theoretische opleiding en theoretische en praktische opleiding omvat.

§ 4. Onverminderd § 3 wordt op hun verzoek aan de personen die voldoen aan de voorwaarden in § 3 en die aantonen minstens drie maanden, met uitsluiting van stageperiodes, op een niet onderbroken en continue wijze in een ziekenhuisapotheek te hebben gewerkt een erkenning toegekend van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek. Dit verzoek dient te gebeuren binnen de zes jaar na de inwerkingtreding van onderhavig besluit.”

3.8. De beoefenaar van een gezondheidszorgberoep moet daarenboven, naast een erkenning, ook over een visum beschikken om zijn beroep uit te oefenen. Het uitreiken van zulk een visum is een federale bevoegdheid. Dienaangaande wordt verwezen naar “Afdeling 2 – Bekwaamheid, taalbeheersing en visum”, van “Hoofdstuk 3 – Vereisten inzake kwaliteitsvolle praktijkvoering in de gezondheidszorg” van de wet van 22 april 2019 ‘inzake de kwaliteitsvolle praktijkvoering in de gezondheidszorg’ (hierna: wet van 22 april 2019).

Artikel 10, eerste lid, van de wet van 22 april 2019 luidt:

“De gezondheidszorgbeoefenaar mag enkel gezondheidszorg verstrekken indien hij beschikt over een visum dat zijn bekwaamheid tot uitoefening van zijn gezondheidszorgberoep reflecteert.”

Artikel 11 van de wet van 22 april 2019 luidt:

“Het in artikel 10 bedoeld visum wordt uitgereikt door het Directoraat-generaal Gezondheidszorg van de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu op basis van het basisdiploma van de gezondheidszorgbeoefenaar en op basis van het bewijs van voldoende kennis van de Nederlandse, Franse of Duitse taal om het desbetreffende beroep in België te kunnen uitoefenen.

De Koning kan nadere regels bepalen inzake het aanvragen en uitreiken van het visum.

Als bewijs van voldoende kennis van de taal bedoeld in het eerste lid geldt:

1° een diploma van secundair onderwijs van een Nederlandstalige, Franstalige of Duitstalige onderwijsinstelling; of

2° een diploma van hoger of universitair onderwijs van een Nederlandstalige, Franstalige of Duitstalige onderwijsinstelling; of 3° een certificaat op het niveau:

a) C1 van het Gemeenschappelijk Europees Referentiekader voor talen, met uitzondering van de vaardigheid ‘schrijven’, voor gezondheidszorgbeoefenaars van wie het in het eerste lid bedoelde basisdiploma van masterniveau is.

Voor de vaardigheid ‘schrijven’ beschikken voornoemde gezondheidszorgbeoefenaars over een certificaat van het niveau B2 van het Gemeenschappelijk Europees Referentiekader voor talen;

b) B2 van het Gemeenschappelijk Europees Referentiekader voor talen voor gezondheidszorgbeoefenaars van wie het in het eerste lid bedoelde basisdiploma van bachelorniveau is;

c) B1 van het Gemeenschappelijk Europees Referentiekader voor talen voor gezondheidszorgbeoefenaars van wie het in het eerste lid bedoelde basisdiploma van een lager niveau dan bachelorniveau is, andere dan deze bedoeld onder d);

d) A2 van het Gemeenschappelijk Europees Referentiekader voor talen voor zorgkundigen en ambulanciers niet dringend patiëntenvervoer.

De bewijsstukken bedoeld in de bepaling onder 3° zijn op het moment van indiening van de aanvraag van het visum, niet ouder dan vier jaar.”

In de parlementaire voorbereiding van de wet van 22 april 2019 (Wetsontwerp inzake de kwaliteitsvolle praktijkvoering in de gezondheidszorg, KAMER, 2018-2019, 21 december 2018, nr. 54-3441/1, 20-21) wordt dienaangaande de volgende duiding gegeven:

“Art. 10

Historisch gezien wordt door het visum de echtheid van het diploma van de gezondheidszorgbeoefenaar bevestigd. Deze rol van het visum is op dit ogenblik echter niet meer pertinent. Het visum is evenwel niet overbodig geworden. Bovendien is het uitreiken van een visum aan gezondheidszorgbeoefenaars na de Zesde Staatshervorming in tegenstelling tot de erkenning van gezondheidszorgbeoefenaars, een blijvende federale bevoegdheid.

Door onderhavig ontwerp wordt het visum werkelijk een ‘licence to practise’, een licentie om het gezondheidszorgberoep uit te oefenen ‘in de praktijk’. Het visum reflecteert daarbij de bekwaamheid van de gezondheidszorgbeoefenaar om de facto zijn beroep uit te oefenen. De gezondheidszorgbeoefenaar krijgt met andere woorden via het visum het label “bekwaam” toegekend en hij kan overgaan tot de uitoefening van zijn gezondheidszorgberoep. De bevoegdheid van de deelstaten voor de erkenning van de gezondheidszorgbeoefenaars wordt daardoor niet geschonden. De toegang tot het beroep wordt niet beperkt; het visum wordt automatisch toegekend en de gezondheidszorgbeoefenaar kan overgaan tot de uitoefening van zijn gezondheidszorgberoep. Tijdens de uitoefening van het gezondheidszorgberoep kan en zal de federale overheid wel overgaan tot een toetsing van de bekwaamheid van de gezondheidszorgbeoefenaar voor het uitoefenen van zijn beroep.

Art. 11

Het visum wordt voor onbepaalde tijd door het directoraat-generaal gezondheidszorg van de FOD Volksgezondheid uitgereikt.

Zoals dat tot op heden het geval was op basis van de gecoördineerde wet van 10 mei 2015 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen wordt het visum uitgereikt mits de gezondheidszorgbeoefenaar over een basisdiploma beschikt.

Bij koninklijk besluit kunnen nadere regels worden bepaald voor het aanvragen en het uitreiken van het visum.

(...)”

3.9. Verzoekster is houdster van het diploma technisch secundair onderwijs FTA, behaald op 30 juni 2014.

Bij besluit van 27 augustus 2019 wordt verzoekster door de verwerende partij op basis van het koninklijk besluit van 5 februari 1997 erkend als FTA vanaf 17 juli 2019.

In haar verzoekschrift geeft verzoekster aan ook te beschikken over een FTA-visum, wat op zich niet wordt tegengesproken door de verwerende partij.

3.10. Op 21 november 2024 verstrekt de Erkenningscommissie inzake het paramedisch beroep FTA volgend advies aan het Departement Zorg:

“In toepassing van artikel 14, van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 januari 2016 betreffende de intrekking van de erkenning van beoefenaars van paramedische beroepen, geeft de erkenningscommissie farmaceutisch-technisch assistent aan het Departement Zorg een positief advies voor de intrekking van de erkenningen farmaceutisch-technisch assistent.

Het departement kan, na het positief advies door de erkenningscommissie farmaceutisch-technisch assistenten, de erkenning als farmaceutisch-technisch assistent intrekken, als duidelijk blijkt dat de beoefenaar van een paramedisch beroep niet meer aan de kwalificatievoorwaarden voldoet. Conform artikel 5 van het koninklijk besluit van 29 januari 2024 wordt het koninklijk besluit van 5 februari 1997 opgeheven. Dit advies heeft uitwerking met ingang van 14 november 2024.”

3.11. Op 28 november 2024 richt de Secretaris-Generaal van het Departement Zorg de volgende brief over het voornemen tot intrekking van haar erkenning als FTA aan verzoekster:

“Op 22 maart 2024 is het nieuwe koninklijk besluit van 29 januari 2024 betreffende de beroepen van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de publieke apotheek en farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad. Dit besluit is in werking getreden op 1 april 2024.

Door deze nieuwe regelgeving wordt de beroepstitel van farmaceutisch-technisch assistent opgesplitst in twee aparte beroepstitels:

- Farmaceutisch-technisch assistent gericht op de publieke apotheek
- * Farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek

Wijzigingen in uw erkenning:

Uw huidige erkenning als farmaceutisch-technisch assistent wordt op 1 januari 2025 ingetrokken, gezien het beroep van farmaceutisch-technisch assistent vanaf deze datum niet langer bestaat.

Artikel 6, §1, van het nieuwe koninklijk besluit van 29 januari 2024 betreffende de beroepen van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de publieke apotheek en farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek bepaalt: ‘De personen die op de datum van inwerkingtreding van dit besluit erkend zijn voor het beroep van farmaceutisch-technisch assistent op basis van het koninklijk besluit van 5 februari 1997 worden op basis van onderhavig besluit ambtshalve erkend voor het beroep van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de publieke apotheek’.

Aangezien u in het verleden als farmaceutisch-technisch assistent erkend was op basis van het koninklijk besluit van 5 februari 1997, ontvangt u een ambtshalve erkenning voor het beroep van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de publieke apotheek. Deze erkenning treedt in werking op 1 januari 2025.

- Wat betekent dit voor uw huidige erkenning als farmaceutisch-technisch assistent?

Tot 1 januari 2025 kunt u met uw huidige erkenning het beroep van farmaceutisch-technisch assistent blijven uitoefenen. Vanaf 1 januari 2025 wordt u automatisch ambtshalve erkend als farmaceutisch-technisch assistent gericht op de publieke apotheek. Deze ambtshalve erkenning wordt per e-mail of post naar u gestuurd. U hoeft hiervoor geen aanvraag in te dienen.

- Wat moet u doen om het beroep van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek te kunnen blijven uitoefenen?

Op basis van de kwalificatievereisten van het koninklijk besluit van 29 januari 2024, kunt u ook in aanmerking komen voor een erkenning als farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek. U kunt

hiervoor vanaf 1 januari 2025 een aanvraag indienen bij het Departement Zorg. Bij deze aanvraag moet u aantonen dat u tussen 22/03/2021 en 22/03/2024 minstens drie maanden, met uitsluiting van stageperiodes, op een niet onderbroken en continue wijze in een ziekenhuisapotheek heeft gewerkt. Meer informatie over het indienen van deze aanvraag en de benodigde documenten vindt u op onze website: Erkenning aanvragen voor farmaceutisch-technisch assistent

Indien u tussen 22/03/2021 en 22/03/2024 nog niet over de vereiste drie maanden werkervaring in een ziekenhuisapotheek beschikt, kunt u deze ervaring opbouwen op basis van uw ambtshalve erkenning als farmaceutisch-technisch assistent gericht op de publieke apotheek. U heeft hiervoor de tijd tot 1 april 2030. Na het opbouwen van deze werkervaring kunt u tot 1 april 2030 een aanvraag indienen voor een erkenning als farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek.

(...)”

3.12. Op 17 december 2024 dient de raadsman van verzoekster een bezwaarnota in tegen het voornemen tot intrekking van haar erkenning als FTA van 28 november 2024.

3.13. Bij brief van 29 januari 2025 wordt het besluit van 28 januari 2025 van de Secretaris-generaal van het Departement Zorg tot intrekking van haar erkenning als FTA, aan verzoekster overgemaakt.

Dit besluit luidt als volgt:

“Besluit van de secretaris-generaal tot intrekking van de erkenning als farmaceutisch-technisch assistent verleend bij het besluit van de administrateur-generaal van 27 augustus 2019

Rechtsgronden

Dit besluit is gebaseerd op:

- de wet betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen, gecoördineerd op 10 mei 2015, artikel 101/1, ingevoegd bij het decreet van 24 juni 2022;
- het koninklijk besluit van 29 januari 2024 betreffende de beroepen van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de publieke apotheek en farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek, artikel 5;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 15 januari 2016 betreffende de erkenning van beoefenaars van paramedische beroepen, artikel 14;
- het besluit van de secretaris-generaal van het Departement Zorg van 1 juni 2023 tot subdelegatie van sommige beslissingsbevoegdheden aan personeelsleden van het Departement Zorg.

DE SECRETARIS-GENERAAL VAN HET DEPARTEMENT ZORG
BESLUIT:

Artikel 1. De erkenning als farmaceutisch-technisch assistent, verleend bij het besluit van de administrateur-generaal van 27 augustus 2019, aan E. B., geboren op [...] te [...] (BELGIE), wordt ingetrokken.
Art. 2. Dit besluit heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2025.”

Het begeleidend schrijven bij de voormelde beslissing luidt:

“Bijgevoegd vindt u het besluit van de secretaris-generaal tot intrekking van uw erkenning op 1 januari 2025 als farmaceutisch-technisch assistent terug, gezien het beroep van farmaceutisch-technisch assistent vanaf deze datum niet langer bestaat.

Op 22 maart 2024 is het nieuwe koninklijk besluit van 29 januari 2024 betreffende de beroepen van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de publieke apotheek en farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad. Dit besluit is in werking getreden op 1 april 2024. Het koninklijk besluit van 5 februari 1997 betreffende de beroepstitel en de kwalificatievereisten voor de uitoefening van het beroep van farmaceutisch-technisch assistent en houdende vaststelling van de lijst van handelingen waarmee deze laatste door een apotheker kan worden belast werd door het artikel 5 van het koninklijk besluit van 29 januari 2024 opgeheven met ingang van 1 januari 2025.

U werd op 27 augustus 2019 erkend als farmaceutisch-technisch assistent. Uw erkenning verleend bij het besluit van de administrateur-generaal van 27 augustus 2019, waarbij u erkend werd als farmaceutisch-technisch assistent vanaf 17 juli 2019 wordt dan ook ingetrokken op basis van het artikel 14 van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 januari 2016 betreffende de erkenning van beoefenaars van paramedische beroepen.”

Het besluit tot intrekking van verzoeksters erkenning als FTA betreft de derde bestreden beslissing.

3.14. Op 29 januari 2025 beantwoordt de Secretaris-generaal van het Departement Zorg de bezwaarnota van verzoeksters raadsman van 17 december 2024 als volgt:

“Ik schrijf u naar aanleiding van de bezwaarnota dd. 17 december 2024, waarbij u meedeelt dat u het voornemen tot intrekking van de erkenning van mevrouw E. B. als farmaceutisch-technisch assistent betwist. De bezwaarnota werd ingediend binnen de gestelde termijn, vermeld in artikel 14, derde lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 januari 2016 betreffende de erkenning van beoefenaars van paramedische beroepen, zodat we deze kunnen behandelen.

Ik schets hierbij graag nog even kort de achtergrond. Het koninklijk besluit van 29 januari 2024 betreffende de beroepen van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de publieke apotheek en farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek is in werking getreden op 1 april 2024. Het koninklijk besluit van 5 februari 1997 betreffende de beroepstitel en de kwalificatievereisten voor de uitoefening van het beroep van

farmaceutisch-technisch assistent en houdende vaststelling van de lijst van handelingen waarmee deze laatste door een apotheker kan worden belast werd door het artikel 5 van voormeld koninklijk besluit van 29 januari 2024 opgeheven met ingang van 1 januari 2025. Hierdoor bestaat het beroep van 'farmaceutisch-technisch assistent' sinds 1 januari 2025 niet meer, waardoor het onmogelijk is om een erkenning daarvoor te behouden.

Het Departement Zorg is overeenkomstig het artikel 4, §1, eerste lid, 2°, a), van het besluit van de Vlaamse Regering over het Departement Zorg belast met de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap om erkenningen te verlenen met naleving van de door de federale overheid bepaalde erkenningsnormen [...]. Het feit dat de federale overheid bij koninklijk besluit van 29 januari 2024 besloten heeft om het koninklijk besluit van 5 februari 1997 op te heffen, en het paramedische beroep van 'farmaceutisch-technisch assistent' m.i.v. 1 januari 2025 liet ophouden te bestaan, noodzaakte het Departement Zorg om de erkenningen als farmaceutisch-technisch assistent in te trekken op 1 januari 2025. Deze beslissing volgt volledig uit de wijziging van de erkenningsnormen. Het niet intrekken van de erkenning door het Departement Zorg zou een schending zijn geweest van het zorgvuldigheidsbeginsel en het vertrouwensbeginsel, gezien het Departement Zorg in dat geval een erkenningsbeslissing in stand zou houden die geen rechtsgevolgen meer heeft (aangezien het betrokken beroep waarvoor de erkenning werd afgeleverd niet meer bestaat en de voorbehouden handelingen sinds 1 januari 2025 zijn voorbehouden aan andere beroepen). Door de intrekking van de erkenning heeft het Departement Zorg duidelijkheid geschapen ten aanzien van de houders van een erkenning als farmaceutisch-technisch assistent wat betreft de juridische waarde van deze erkenning ingevolge de gewijzigde erkenningsvoorwaarden. Het Departement Zorg is niet bevoegd voor de erkenningsvoorwaarden. Het Departement Zorg moet de federaal bepaalde erkenningsvoorwaarden naleven en kan niet van deze erkenningsvoorwaarden afwijken. Het ambtshalve verlenen aan alle personen die erkend waren als farmaceutisch-technisch assistent van een erkenning als farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapothek zou niet alleen een schending inhouding van de erkenningsnormen opgenomen in het koninklijk besluit van 29 januari 2024, maar eveneens van de bevoegdheidsverdelende regels opgenomen in het artikel 5, §1, I, eerste lid, 7°, a), van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

Daarnaast willen we er u op wijzen dat artikel 6, §4 van het koninklijk besluit van 29 januari 2024 het volgende stelt: 'Onverminderd §3 wordt op hun verzoek aan de personen die voldoen aan de voorwaarden in §3 en die aantonen minstens drie maanden, met uitsluiting van stageperiodes, op een niet onderbroken en continue wijze in een ziekenhuisapothek hebben gewerkt een erkenning toegekend van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapothek. Dit verzoek dient te gebeuren binnen de zes jaar na de inwerkingtreding van onderhavig besluit.'

Op basis van voorgenoemde overgangsmaatregel is het alsnog mogelijk voor uw cliënt om erkend te kunnen worden als 'farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapothek'. De vereiste werkervaring als farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapothek van minstens drie maanden, met uitsluiting van stageperiodes, op een niet onderbroken en continue wijze kan opgebouwd worden tot 1 april 2030, de datum waarop het verzoek om gebruik te maken van deze bepaling uiterlijk moet worden ingediend.

Ik wens hierbij nogmaals te benadrukken dat dit bezwaar niets verandert aan het feit dat het beroep niet meer bestaat, daar kan het Departement Zorg overigens ook niets aan wijzigen. Het departement handelt namelijk enkel in overeenstemming met de bepalingen opgenomen in de federale wetgeving. Tot slot deel ik u nog mee dat uw cliënt tegen deze beslissing in beroep kan gaan bij de Raad van State.

Om ontvankelijk te zijn, dient uw cliënt de aanvraag binnen de 60 dagen na ontvangst van deze brief te sturen naar de afdeling Administratie van de Raad van State, Wetenschapsstraat 33, 1040 Brussel en volgt u daarbij de procedure zoals vastgelegd in het besluit van de Regent van 23 augustus 1948 tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling administratie van de Raad van State.”

Voor zover dit antwoord een weigering inhoudt tot het erkennen van verzoekster als FTAZ, betreft dit de eerste en tweede bestreden beslissing.

3.15. Na daaromtrent te zijn bevraagd door de Vlaamse Ombudsdienst, die door verzoekster werd gecontacteerd, bevestigt het Departement Zorg op 5 maart 2025 zijn eerder ingenomen standpunt betreffende de intrekking van verzoeksters erkenning als FTA en haar vooralsnog niet-erkenning als FTAZ, als volgt:

“Het intrekken van het erkenningsbesluit van mevrouw als Farmaceutisch-Technisch Assistent (FTA) is gerechtvaardigd. Dit besluit vloeit logisch voort uit de gewijzigde federale regelgeving, aangezien het beroep van FTA niet langer bestaat zoals het voorheen was gedefinieerd. Conform het nieuwe Koninklijk Besluit is het dossier op de juiste wijze beoordeeld, en de Vlaamse Gemeenschap beschikt niet over een discretionaire bevoegdheid in deze kwestie.

Wat betreft de opmerkingen van de advocaat, lijkt het erop dat hij in dit geval verwijst naar de praktische mogelijkheid voor de gemeenschappen om ‘contra legem’ te handelen. Dit is echter een fundamenteel andere juridische kwestie dan het hebben van een discretionaire bevoegdheid.

Het niet intrekken van de erkenning door het Departement Zorg zou in dit geval een schending van zowel het legaliteitsbeginsel als het zorgvuldigheidsbeginsel en het vertrouwensbeginsel betekenen. Indien het Departement Zorg ervoor had gekozen om de erkenning niet in te trekken, zou dit resulteren in het handhaven van een erkenningsbeslissing die geen rechtsgevolgen meer met zich meebrengt. Dit is het geval, aangezien het beroep waarvoor de erkenning werd afgeleverd niet meer bestaat, en de voorbehouden handelingen sinds 1 januari 2025 zijn toegewezen aan andere beroepen. Door de erkenning in te trekken, heeft het Departement Zorg de juridische duidelijkheid verschaft ten aanzien van de houders van de erkenning als FTA, rekening houdend met de gewijzigde erkenningsvoorwaarden.

Wat betreft de vraag of mevrouw B. in aanmerking zou moeten komen voor twee erkenningen, lijkt dit niet te stroken met de ratio van het nieuwe Koninklijk Besluit. Dit besluit beoogt immers een specifieke competentie

en/of ervaring voor iedere specialiteit, iets wat in de vorige regelgeving niet het geval was, aangezien de titel van FTA zowel voor de ene als voor de andere situatie gold. Het toekennen van twee erkenningen aan mevrouw B. zou de doelstellingen van de nieuwe regelgeving doorkruisen, en de ratio achter de wetgeving, die specifieke competenties en/of ervaring verwacht, zou niet worden bereikt.”

3.16. Bij besluit van 4 februari 2025 wordt verzoekster door de Secretaris-generaal van het Departement Zorg erkend als FTAP vanaf 1 januari 2025. Dit besluit luidt:

“Besluit van de secretaris-generaal tot erkenning als farmaceutisch-technisch assistent gericht op de publieke apotheek

Rechtsgronden

Dit besluit is gebaseerd op:

- de wet betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen, gecoördineerd op 10 mei 2015, artikel 101/1, ingevoegd bij het decreet van 24 juni 2022;
- het koninklijk besluit van 29 januari 2024 betreffende de beroepen van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de publieke apotheek en farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek, artikel 6, §1;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 30 oktober 2015 tot regeling van de delegatie van beslissingsbevoegdheden aan de hoofden van de departementen en van de intern verzelfstandigde agentschappen, artikel 17, eerste lid, 9°;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 12 mei 2023 over het Departement Zorg, artikel 4, §1, 2°, a);
- het besluit van de secretaris-generaal van het Departement Zorg van 1 juni 2023 tot subdelegatie van sommige beslissingsbevoegdheden aan personeelsleden van het Departement Zorg;
- het besluit van het afdelingshoofd Vlaamse Zorgkas en Zorgberoepen van het Departement Zorg van 1 juni 2023 tot subdelegatie van bepaalde bevoegdheden aan de teamverantwoordelijke zorgberoepen en aan de personeelsleden van het team zorgberoepen.

Motivering

Dit besluit is gebaseerd op het volgende motief:

- E. B. werd erkend als farmaceutisch-technisch assistent.

Juridisch kader

Dit besluit sluit aan bij de volgende regelgeving:

- de wet betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen, gecoördineerd op 10 mei 2015, artikel 69 tot en met 75;
- het koninklijk besluit van 29 januari 2024 betreffende de beroepen van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de publieke apotheek en farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek.

**DE SECRETARIS-GENERAAL VAN HET DEPARTEMENT ZORG
BESLUIT:**

Enig artikel. E. B., geboren op [...] te [...] (België), wordt erkend als farmaceutisch-technisch assistent gericht op de publieke apotheek vanaf 1 januari 2025.”

Het begeleidend schrijven bij het voormeld besluit luidt:

“Op 22 maart 2024 is het nieuwe koninklijk besluit van 29 januari 2024 betreffende de beroepen van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de publieke apotheek en farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad. Dit besluit is in werking getreden op 1 april 2024. Door deze nieuwe regelgeving wordt de beroepstitel van farmaceutisch-technisch assistent gesplitst in twee aparte beroepstitels, nl. de beroepstitel farmaceutisch-technisch assistent gericht op de publieke apotheek en de beroepstitel farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek.

Uw huidige erkenning als farmaceutisch-technisch assistent is op 1 januari 2025 ingetrokken, gezien het beroep van farmaceutisch-technisch assistent vanaf 1 januari 2025 niet langer bestaat. U heeft hiervoor een brief met voornemen tot intrekking van uw erkenning als farmaceutisch-technisch assistent ontvangen.

Artikel 6, §1, van het nieuwe koninklijk besluit van 29 januari 2024 betreffende de beroepen van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de publieke apotheek en farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek bepaalt: ‘De personen die op de datum van inwerkingtreding van dit besluit erkend zijn voor het beroep van farmaceutisch-technisch assistent op basis van het koninklijk besluit van 5 februari 1997 worden op basis van onderhavig besluit ambtshalve erkend voor het beroep van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de publieke apotheek’.

U was in het verleden als farmaceutisch-technisch assistent erkend op basis van het koninklijk besluit van 5 februari 1997, dus wordt u nu ambtshalve een erkenning toegekend voor het beroep van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de publieke apotheek.

Als bijlage vindt u uw erkenningsbesluit als farmaceutisch-technisch assistent gericht op de publieke apotheek.

Bewaar dit document zorgvuldig en geef een kopie aan uw werkgever.

Om het beroep, waarvoor u een erkenning heeft gekregen, uit te oefenen, is een visum vereist. Dat visum wordt u automatisch toegestuurd door de Federale Overheidsdienst (FOD) Volksgezondheid. U moet zelf dus geen visum aanvragen.”

Voor zover dit erkenningsbesluit als FTAP en de begeleidende brief door verzoekster als de intrekking van haar erkenning als FTA wordt begrepen, maakt dit de derde bestreden beslissing uit. Voor zover dit erkenningsbesluit en de begeleidende brief door verzoekster als een weigering van haar erkenning als FTAZ wordt begrepen, maakt dit de eerste en tweede bestreden beslissing uit.

3.17. Tussen de Vlaamse overheid (Departement Zorg) en de verwerende partij (FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu, (hierna: FOD VVVL)) worden automatisch gegevens uitgewisseld via

een applicatie (het platform E-CAD) in het kader van het beheren van de erkenningen en de praktijkvergunningen van de gezondheidszorgbeoefenaars.

Deze automatische gegevensuitwisseling vindt ook plaats in het concrete dossier van verzoekster.

3.18. Naar aanleiding van de voornoemde gegevensuitwisseling via het platform E-CAD en de daarin opgenomen erkenning van 4 februari 2025 van verzoekster als FTAP door de Vlaamse overheid, wordt daarop volgend eveneens op 4 februari 2025 aan verzoekster door de verwerende partij (het Directoraat-generaal Gezondheidszorg van de FOD VVVL) het visum houdende de toelating om het beroep van FTAP uit te oefenen vanaf 1 januari 2025 uitgereikt.

3.19. Het gegeven dat aan verzoekster bij voormelde beslissing van 4 februari 2025 wel een visum wordt toegekend houdende toelating om het beroep van FTAP, doch niet als FTAZ, uit te oefenen, wordt door haar bestreden bij een annulatieberoep ingediend op dezelfde datum als het voorliggende beroep en gekend onder zaaknummer A.244.546/XII-9863.

IV. Rechtspleging

Vraag om vervollediging van het administratief dossier

4. Verzoekster vraagt in haar memorie van wederantwoord aan de Raad van State, overeenkomstig artikel 16 van het besluit van de Regent van 23 augustus 1948 ‘tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State’ (hierna: algemeen procedurereglement), om de vervollediging van het administratief dossier te bevelen.

Daartoe vraagt verzoekster uitdrukkelijk om de neerlegging te bevelen van de “al dan niet automatische gegevensuitwisseling tussen Departement Zorg en de FOD Volksgezondheid inzake de dossiers van verzoekster als

farmaceutisch- technisch assistent, beheerd door de Vlaamse Overheid (inclusief het Departement Zorg) en de Belgische Staat, inclusief de FOD Volksgezondheid”.

Voorts benadrukt verzoekster dat het administratief dossier niet de in 2014 bekomen of afgeleverde erkenning en visum als FTA, waarover zij beschikt, bevat.

In haar laatste memorie laat verzoekster in een onsamenhangend betoog uitschijnen dat ondanks de aanvullingen van het administratief dossier door de verwerende partij “de voorgestelde ‘Weergave van verloop dossier E.B. in databank ECad’ [...] onvolledig [is]” en lijkt zij vooralsnog om een verdere vervollediging van het administratief dossier te verzoeken, waarbij zij de stukken opsomt die volgens haar in het administratief dossier in de procedure voor de Raad van State ontbreken.

Beoordeling

5. Artikel 6, § 2, van het algemeen procedurereglement bepaalt dat de verwerende partij, indien zij in het bezit is van het administratief dossier, over een termijn van zestig dagen beschikt om aan de griffie een memorie van antwoord en het volledige administratief dossier toe te zenden.

Dit verplicht toe te zenden administratief dossier betreft het volledige dossier dat bestond op het ogenblik dat de bestreden beslissing die het heeft voorbereid, werd genomen. Het omvat alle stukken die tijdens de administratieve voorbereiding van de bestreden beslissing zijn bijeengebracht, met inbegrip van alle stukken die met het oog op het nemen van die beslissing moesten worden opgesteld. Het komt de verwerende partij niet toe om slechts een selectie van de desbetreffende stukken mee te delen. Anders zou immers afbreuk worden gedaan aan het recht van de verzoekende partij om haar grieven met betrekking tot de wettigheid van de bestreden beslissing in het kader van haar annulatieberoep voor de Raad van State te laten gelden, alsook aan de mogelijkheid van de Raad om zijn wettigheidstoezicht op die beslissing uit te oefenen.

6. Bij e-mail van 15 september 2025 en via het elektronisch platform werden de raadslieden van de verwerende partij in voorliggende zaak, door de auditeur-verslaggeefster gevraagd naar de vervollediging van het administratief dossier met de “gegevensuitwisseling tussen de Vlaamse overheid (Departement Zorg) en de federale overheid (FOD VVVL)”.

De raadslieden van de verwerende partij hebben de opgevraagde stukken m.b.t. de gegevensuitwisseling tussen Departement Zorg (Vlaamse overheid) en FOD VVVL (federale overheid) bezorgd. Deze stukken worden door de verwerende partij aangemerkt als zijnde de stukken 12-17 van het administratief dossier, met name:

- “12. Weergave van verloop dossier [verzoekster] in databank eCad
- 13. E-mailverkeer Departement Zorg en FOD Volksgezondheid van 27 november 2024 inzake voorstel procedure tot stopzetting FTA-dossiers in batch en afleveren van ambtshalve FTAP-erkenningen in batch
- 14. E-mailverkeer Departement Zorg en FOD Volksgezondheid van 5 december 2024 inzake goedkeuring van procedure tot stopzetting FTA-dossiers in batch en afleveren van ambtshalve FTAP-erkenningen in batch
- 15. E-mailverkeer Departement Zorg en FOD Volksgezondheid van 3 januari 2025 inzake definitieve lijst FTA-dossiers die stopgezet zullen worden en een ambtshalve FTAP-erkenning zullen ontvangen
- 16. Weergave dossier [verzoekster] in definitieve lijst, ontvangen van FOD Volksgezondheid, van FTA-dossiers die stopgezet zullen worden en een ambtshalve FTAP-erkenning ontvangen van 3 januari 2025
- 17. Toelichting Departement Zorg verloop stopzetting FTA-erkenning en ambtshalve FTAP-erkenning.”

7. In zoverre het door verzoekster aankaarten, dat het administratief dossier tot heden niet de in 2014 bekomen of afgeleverde erkenning en visum als FTA bevat, moet worden begrepen als een verzoek tot het bevelen van de neerlegging van die stukken ter vervollediging van het administratief dossier, volstaat de vaststelling, enerzijds dat verzoekster in haar verzoekschrift herhaaldelijk aangeeft te beschikken over een toegekend visum en erkenning als FTA, doch zelf nalaat betreffende stukken bij te brengen, en anderzijds, dat het administratief dossier van de verwerende partij in de voorliggende zaak haar erkenning van 27 augustus 2019 als FTA wel degelijk bevat.

Daarnaast dient te worden benadrukt dat niet kan worden ingezien wat een vervollediging van het administratief dossier met de “in 2014 bekomen of afgeleverde erkenning en visum” kan bijbrengen in het onderzoek van de voorliggende zaak. Immers, verzoeksters erkenning als FTA is wel degelijk opgenomen in het administratief dossier van de verwerende partij, zodat aan die vraag van verzoekster om neerlegging van de destijds verleende erkenning al is tegemoetgekomen. Hierna zal ook blijken dat deze door verzoekster aangehaalde stukken (destijds verleende erkenning én visum) als dusdanig niet noodzakelijk zijn voor de beoordeling van het voorliggende annulatieberoep en dat het door de verwerende partij neergelegde administratief dossier, zoals aangevuld/vervolledigd met de door het lid van het auditoraat opgevraagde stukken, alle relevante stukken en gegevens bevat aan de hand waarvan de

wettigheid van de bestreden beslissingen kan worden nagegaan en beoordeeld op basis van de door verzoekster aangevoerde middelen.

In die omstandigheden is er dan ook geen aanleiding om alsnog een aanvulling van het administratief dossier met de door verzoekster opgevraagde “in 2014 bekomen of afgeleverde erkenning en visum” te bevelen.

8. In zoverre verzoekster in haar laatste memorie alsnog de neerlegging vraagt van haar initiële FTA-erkenning en haar initieel FTA- visum, daargelaten het gegeven dat het bestaan van de betreffende stukken *an sich* niet ter discussie staat, volstaat de vaststelling dat zij nalaat enige verduidelijking te verschaffen waarom deze stukken, waarover zij beweert te beschikken, doch verzuimt neer te leggen, noodzakelijk zijn voor de beoordeling van het voorliggende annulatieberoep.

Wat de door verzoekster gevraagde verdere vervollediging van de reeds door de verwerende partij op vraag van het auditoraat neergelegde stukken met weergave van het dossierverloop betreft, volstaat de vaststelling dat de stukken, waarvan zij alsnog in haar laatste memorie de neerlegging vraagt, met name: i) de brief van 28 november 2024 van de Secretaris-generaal Departement Zorg; ii) haar bezwaarschrift van 17 december 2024; iii) de brief van 27 januari 2025 en het besluit inzake de “intrekking van de FTA-erkenning”; iv) het antwoord van de verwerende partij van 29 januari 2025 op haar bezwaarnota en v) de bevestiging van 5 maart 2025 van het “eerder ingenomen standpunt m.b.t. de intrekking van verzoekster erkenning als FTA en haar vooralsnog niet-erkenning als FTAZ”, deel uitmaken van het administratief dossier respectievelijk onder de nummers 4, 5, 6, 7, 8, 9 en 10. Er is dan ook geen aanleiding om alsnog een aanvulling van het administratief dossier met de door de verzoekende partij aangewezen stukken te bevelen.

In tegenstelling tot wat verzoekster in haar laatste memorie laat uitschijnen, stelt de Raad van State vast, dat op basis van het administratief dossier, zoals aangevuld door de verwerende partij met de door het auditoraat opgevraagde stukken, wel degelijk de wettigheid van de aangevochten beslissingen kan worden beoordeeld.

9. Evenmin kan verzoeksters betoog in haar laatste memorie worden bijgevalen als zou het door de verwerende partij bijgebrachte stuk 17 met toelichting door het departement Zorg nieuwe regels *contra legem* bevatten, nu betreffend stuk enkel een toelichting geeft over het praktisch verloop van de ambtshalve erkenning van een voormalige FTA als FTAP, zoals voorzien in artikel 6, § 1, van het koninklijk besluit van 29 januari 2024 en de daaropvolgende door de FOD VVVL uitreiking van een visum FTAP, overeenkomstig de artikelen 10 en 11 van de wet van 22 april 2019.

V. Samenvoeging

10. In haar memorie van wederantwoord vraagt verzoekster om de samenvoeging met de zaak gekend onder zaaknummer A.244.546/XII-9863, in essentie omdat de bevoegdheden van de federale overheid en de Vlaamse overheid nauw verweven zijn, het onderscheid tussen erkenning en visum onduidelijk is en de beslissingen van de Vlaamse overheid op de regels en beslissingen van de federale overheid berusten. Het onderzoek van huidige zaak dient zich volgens haar dan ook uit te strekken tot de wettigheid van die regels en beslissingen van de federale overheid.

Beoordeling

11. Het komt aan de Raad van State toe om te oordelen of er grond is om met toepassing van artikel 60 van het algemeen procedurereglement, de samenvoeging ervan te bevelen in het belang van een goede rechtsbedeling.

12. Te dezen stelt de Raad van State vast dat het voorliggend beroep en het beroep gekend onder zaaknummer A.244.546/XII-9863 verschillende beslissingen als voorwerp hebben. Daarnaast dient benadrukt dat de betreffende beslissingen uitgaan van verschillende overheden (de Vlaamse Gemeenschap voor wat de erkenning betreft, de federale overheid voor wat het visum betreft), wat impliceert dat de verwerende partijen in beide zaken verschillend zijn. Anders gesteld is, naast de bevoegdheid van de gemeenschappen (te dezen de Vlaamse Gemeenschap) voor de erkenning van een gezondheidszorgbeoefenaar, het uitreiken van een visum aan de gezondheidszorgbeoefenaar expliciet als een federale bevoegdheid behouden.

Er valt dan ook niet in te zien dat het onderzoek van voorliggende zaak zich dient uit te strekken tot de wettigheid van “de beslissing” van de federale overheid (met name “de weigering van het visum FTAZ”), zoals verzoekster lijkt voor te houden. Dit neemt evenwel niet weg dat voor het voorliggende beroep relevante federale regelgeving effectief zal betrokken worden bij de beoordeling ervan.

De door verzoekster gevraagde samenvoeging met de zaak gekend onder A.244.546/XII-9863 is niet strikt noodzakelijk om het risico op tegenstrijdige uitspraken te vermijden, althans zo met volledige kennis van zaken over die zaak en de voorliggende zaak wordt geoordeeld. Te dezen kan het volstaan dat de beide zaken door de Raad van State gelijktijdig in onderzoek worden genomen en op dezelfde terechtzitting worden behandeld en in beraad genomen, zodat hij met volledige kennis van zaken uitspraak kan doen. Niet blijkt dat de gevraagde samenvoeging in het belang van een efficiënte afhandeling van de beroepen is vereist. Bijgevolg is er geen reden om de beide beroepen samen te voegen en volstaat het te dezen, wat ook is gebeurd, dat mede om proceseconomische redenen, beide zaken samen ter terechtzitting worden behandeld.

13. Het verzoek tot samenvoeging wordt geweigerd.

VI. Nadere omschrijving van het voorwerp van het beroep

14. In principe bepaalt het voorwerp van het beroep zoals het in het verzoekschrift wordt omschreven, de grenzen van de rechtsstrijd en van de eventuele vernietiging die wordt uitgesproken. Het voorwerp moet in het inleidend verzoekschrift worden aangegeven.

Het inquisitoriaal karakter van de rechtspleging voor de Raad van State houdt onder meer in dat het evenwel aan de Raad toevalt om uit te maken wat het precieze voorwerp is van een beroep of vordering, rekening houdend met de omschrijving ervan in het verzoekschrift.

15. In geval van onduidelijkheid dient de Raad van State het verzoekschrift te interpreteren. Het door verzoekster ingediende beroep strekt tot de nietigverklaring van i) de weigering (van het toekennen) van de erkenning aan verzoekster als FTAZ; ii) de weigering van haar vraag om in geval van een ambtshalve erkenning als FTAP, haar eveneens te erkennen als FTAZ en iii) het intrekken van haar erkenning als FTA.

Te dezen kan worden aangenomen dat verzoekster haar niet-erkenning als FTAZ en de intrekking van haar erkenning als FTA als voorwerp van het beroep heeft aangeduid.

Het beroep wordt vanuit dat oogpunt onderzocht.

VII. Ontvankelijkheid van het beroep

A. Exceptie ratione temporis

Uiteenzetting van de exceptie

16. De verwerende partij betwist in de memorie van antwoord de tijdigheid van het beroep ingesteld tegen de drie bestreden beslissingen. Zij laat gelden dat i) de drie bestreden beslissingen waartegen verzoekster opkomt met haar verzoekschrift haar ter kennis werden gebracht middels het antwoord op haar bezwaarnota uitgaande van het Departement Zorg van 29 januari 2025; ii) de verjaringstermijn van zestig dagen om een vernietigingsberoep in te stellen, dus een aanvang nam op 29 januari 2025; iii) verzoeksters verzoekschrift ter griffie werd neergelegd op 2 april 2025, wat buiten de termijn van zestig dagen is, nu deze termijn verstreek op maandag 31 maart 2025; iv) het feit dat verzoekster een vraag stelde aan de Vlaamse Ombudsdienst in deze geen soelaas biedt; v) de Vlaamse Ombudsdienst nergens vermeldt dat verzoeksters klacht betrekking zou hebben op het feit dat zij niet werd erkend als FTAZ en vi) aangezien haar klacht geen betrekking had op al haar nietigheidsvorderingen, zoals gesteld in haar verzoekschrift, deze klacht geen schorsende werking had en haar verzoekschrift bijgevolg laattijdig is.

Beoordeling

17. De verwerende partij voert in de memorie van antwoord een exceptie *ratione temporis* aan voor wat de drie bestreden beslissingen betreft. Als zij in het auditorsverslag daarover kan lezen dat deze exceptie ongegrond wordt bevonden en zij daarin geen reden ziet om vervolgens in de laatste memorie hierop te antwoorden, begrijpt de Raad van State uit die proceshouding dat de verwerende partij deze aangevoerde exceptie niet langer wenst aan te houden.

18. De exceptie wordt verworpen.

B. Exceptie ratione materiae voor wat de eerste en de tweede bestreden beslissing betreft - geen voor vernietiging vatbare administratieve rechtshandeling

Uiteenzetting van de exceptie

19. De verwerende partij betwist in de memorie van antwoord eveneens de ontvankelijkheid van het voorliggende beroep voor wat de eerste en de tweede bestreden beslissing betreft. Zij werpt in essentie op dat de niet-erkenning als FTAZ geen voor vernietiging vatbare administratieve rechtshandeling in de zin van artikel 14, § 1, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State uitmaakt omdat verzoekster nooit via de geëigende procedure een aanvraag voor een dergelijke erkenning heeft ingediend.

Beoordeling

20. De verwerende partij voert in de memorie van antwoord een exceptie *ratione materiae* aan voor wat betreft de eerste en de tweede bestreden beslissing. Als zij in het auditoraatsverslag daarover kan lezen dat deze exceptie ongegrond wordt bevonden en zij daarin geen reden ziet om vervolgens in de laatste memorie hierop te antwoorden, begrijpt de Raad van State uit die proceshouding dat de verwerende partij deze aangevoerde exceptie niet langer wenst aan te houden.

21. De exceptie wordt verworpen.

C. Exceptie ratione materiae voor wat de derde bestreden beslissing betreft – gebonden bevoegdheid – rechtsmacht van de Raad van State

Standpunt van de partijen

22. De verwerende partij betwist in de memorie van antwoord de ontvankelijkheid van het beroep in zoverre gericht tegen de derde bestreden beslissing nu uit de artikelen 144, eerste lid, en 145 van de Grondwet volgt dat de geschillen over subjectieve rechten tot de rechtsmacht van de hoven en rechtbanken behoren en de Raad van State zonder rechtsmacht is om kennis te nemen van beroepen tot nietigverklaring waarvan het werkelijke en rechtstreekse voorwerp een geschil over subjectieve rechten betreft en het bestuur geen discretionaire, maar een gebonden bevoegdheid heeft. Volgens de verwerende partij stelt verzoekster te dezen een beroep betreffende een subjectief recht in waarvoor er in hoofde van de overheid een gebonden bevoegdheid bestaat.

De verwerende partij laat dienaangaande gelden:

“b. Toepassing

21. De Derde Bestreden Beslissing omschrijft Verzoekster in haar verzoekschrift als volgt:

‘- het intrekken van de erkenning van verzoekster als farmaceutisch-technisch assistent (=FTA)’

Het betreft aldus de beslissing van het Departement Zorg van 27 januari 2025 om de erkenning van Verzoekster als FTA, in de zin van het opgeheven KB van 5 februari 1997, in te trekken.

Welnu, het intrekken van deze beroepstitel was een gebonden bevoegdheid.

22. Het Departement Zorg verwijst wat dit betreft in de eerste plaats naar artikel 5 van het KB van 29 januari 2024 dat bepaalt:

‘Het koninklijk besluit van 5 februari 1997 betreffende de beroepstitel en de kwalificatievereisten voor de uitoefening van het beroep van farmaceutisch-technisch assistent en houdende vaststelling van de lijst van handelingen waarmee deze laatste door een apotheker kan worden belast, wordt opgeheven op 1 januari 2025.’

Artikel 6, § 1 van ditzelfde KB bepaalt:

‘De personen die op de datum van inwerkingtreding van dit besluit erkend zijn voor het beroep van farmaceutisch-technisch assistent op basis van het koninklijk besluit van 5 februari 1997 worden op basis van onderhavig besluit ambtshalve erkend voor het beroep van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de publieke apotheek.’

23. Uit dit artikel volgt dus dat het Departement Zorg verplicht is om personen erkend als FTA op grond van het opgeheven KB van 5 februari 1997, te erkennen als FTAP.

De beroepstitel FTA zelf bestaat immers eenvoudigweg niet meer sinds de inwerkingtreding van het KB van 29 januari 2024.

Het Departement Zorg, als vertegenwoordiger van de bevoegde overheid (de Vlaamse Gemeenschap), is dus verplicht zich te schikken naar deze federaal bepaalde wetgeving, zoals ook blijkt uit het hiervoor toegelichte wettelijk kader [...]. Ten overvloede verwijst het Departement Zorg naar de bevoegdheidsverdelende regels vervat in de BWHI.

Overeenkomstig artikel 5, § 1, 7°, a) van de BWHI is de Vlaamse Gemeenschap bevoegd voor de erkenning van gezondheidszorgbeoefenaars, ‘naleving van de door de federale overheid bepaalde erkenningsvoorwaarden’.

Indien Verzoekster meent dat deze federaal bepaalde wetgeving haar schaadt of onwettelijk is, dient zij hiervoor op te komen bij de materieel bevoegde (burgerlijke) rechtbank, aangezien zij meent dat haar subjectieve rechten hierdoor geschonden zijn. Het Departement Zorg zelf heeft geen beleidsvrijheid en kan eenvoudigweg Verzoekster niet langer erkennen als FTA.

24. Ten overvloede wijst het Departement Zorg op het antwoord op de bezwaarnota van Verzoekster tegen de intrekking van haar erkenning als FTA van 29 januari 2025 [...]. In dit antwoord verduidelijkt het Departement Zorg dat zij rechtszekerheid diende te creëren en dat zij niet bevoegd is voor het bepalen van de erkenningsvoorwaarden voor beroepstitels en dat de bevoegde wetgever, zijnde de federale wetgevende macht, nu eenmaal de beroepstitel van FTA heeft afgeschaft met het KB van 5 februari 1997.

Ook aan de Vlaamse Ombudsdienst, die gevat werd door Verzoekster, deelde de administratie een gelijkaardig antwoord mee en stelde zij uitdrukkelijk dat ‘de Vlaamse Gemeenschap [niet] beschikt over een discretionaire bevoegd in deze kwestie.’ (...).

25. Samengevat vloeit de Derde Bestreden Beslissing voort uit een gebonden bevoegdheid. De vordering tot nietigverklaring van deze beslissing is dan ook onontvankelijk.”

23. Anticiperend op de opgeworpen exceptie laat verzoekster in het verzoekschrift wat “de gebonden bevoegdheid betreft” in essentie gelden:

“47. Verzoekster maakt voorbehoud voor een eventuele exceptie ratione materiae.

Verzoekster zal een eventuele exceptie beantwoorden in het daaropvolgend procedurestuk.

Op anticipatieve wijze vermeldt verzoekster evenwel hierna reeds de volgende gegevens.

(...)

Addendum 1 — Discretionaire bevoegdheid bij ‘het (voornemen tot) intrekken’.

54. Het Departement Zorg heeft verzoekster bericht per brief dd. 28 november 2024 over ‘het voornemen tot intrekking van uw erkenning als farmaceutisch-technisch assistent’.

In het bezwaarschrift dd. 17 december 2024 heeft verzoekster aangegeven en opgeworpen dat de Vlaamse overheid geen volstrekt gebonden bevoegdheid had. Dit blijkt uit het werkwoord ‘kan’.

Het BVR van 15 januari 2016 “betreffende de erkenning van beoefenaars van

paramedische beroepen" voorziet inderdaad de volgende regeling : (...)

‘5. - De intrekking van de erkenning

Art. 14. Als een beoefenaar van een paramedisch beroep niet meer aan de kwalificatie-voorwaarden voldoet, kan het agentschap de erkenning van die beoefenaar in kwestie of het voordeel dat toegekend is conform artikel 10 en 11, intrekken.

Het agentschap kan een erkenning of een voordeel pas intrekken nadat het daarover het advies van de erkenningscommissie heeft ingewonnen, en nadat het, na het advies van de erkenningscommissie ontvangen te hebben, zijn voornemen tot intrekking aan de beoefenaar van een paramedisch beroep heeft bekendgemaakt.

De beoefenaar van een paramedisch beroep, van wie het agentschap de erkenning of het voordeel, toegekend conform artikel 10 en 11, wil intrekken conform het tweede lid, kan binnen dertig dagen na de ontvangst van het voornemen een bezwaarnota indienen.

De bezwaarnota wordt, samen met het voornemen tot intrekking, voorgelegd aan de erkenningscommissie, die op basis van die stukken een advies uitbrengt. Na het advies van de erkenningscommissie wordt de definitieve beslissing van het agentschap aan de beoefenaar van een paramedisch beroep bezorgd.’

Het werkwoord ‘kan’ wijst op een discretionaire bevoegdheid inzake de voorgenomen ‘intrekking’.

Er is bijgevolg des te minder een geldige reden om de bevoegdheid van de Raad van State — overigens expliciet opgegeven door de overheid in de brief dd. 29 januari 2025 — in vraag te stellen.

Dit alvast wat betreft de problematieken van (1) ‘de weigering (door de Vlaamse overheid) van de erkenning van verzoekster als farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek’ en (2) ‘het intrekken van de erkenning van verzoekster als farmaceutisch-technisch assistent’.

Verzoekster repliceert in de memorie van wederantwoord in essentie als volgt:

“VI.2.2 Ongegronde exceptie van ‘gebonden bevoegdheid’ (3de bestreden beslissing)

(...)

52. De beoordeling van de exceptie behoort wel degelijk tot het onderzoek van de grond van de zaak.

Verzoekster heeft ten gronde daarom expliciet ook gewezen op de discretionaire bevoegdheid bij het (mogelijk) intrekken van de bestaande erkenning als FTA, namelijk: [...]

54. Het Departement Zorg heeft verzoekster bericht per brief dd. 28 november 2024 over ‘het voornemen tot intrekking van uw erkenning als farmaceutisch-technisch assistent’.

In het bezwaarschrift dd. 17 december 2024 heeft verzoekster aangegeven en opgeworpen dat de Vlaamse overheid geen volstrekt gebonden bevoegdheid had. Dit blijkt uit het werkwoord ‘kan’.

Het BVR van 15 januari 2016 ‘betreffende de erkenning van beoefenaars van paramedische beroepen’ voorziet inderdaad de volgende regeling: (...)

‘5. - De intrekking van de erkenning

Art. 14. Als een beoefenaar van een paramedisch beroep niet meer aan de kwalificatie-voorwaarden voldoet, kan het agentschap de erkenning van die beoefenaar in kwestie of het voordeel dat toegekend is conform artikel 10 en

11, intrekken.

Het agentschap kan een erkenning of een voordeel pas intrekken nadat het daarover het advies van de erkenningscommissie heeft ingewonnen, en nadat het, na het advies van de erkenningscommissie ontvangen te hebben, zijn voornemen tot intrekking aan de beoefenaar van een paramedisch beroep heeft bekendgemaakt.

De beoefenaar van een paramedisch beroep, van wie het agentschap de erkenning of het voordeel, toegekend conform artikel 10 en 11, wil intrekken conform het tweede lid, kan binnen dertig dagen na de ontvangst van het voornemen een bezwaarnota indienen.

De bezwaarnota wordt, samen met het voornemen tot intrekking, voorgelegd aan de erkenningscommissie, die op basis van die stukken een advies uitbrengt. Na het advies van de erkenningscommissie wordt de definitieve beslissing van het agentschap aan de beoefenaar van een paramedisch beroep bezorgd.'

Het werkwoord 'kan' wijst op een discretionaire bevoegdheid inzake de voorgenomen 'intrekking'.

Er is bijgevolg des te minder een geldige reden om de bevoegdheid van de Raad van State — overigens expliciet opgegeven door de overheid in de brief dd. 29 januari 2025 — in vraag te stellen.

Dit alvast wat betreft de problematieken van (1) 'de weigering (door de Vlaamse overheid) van de erkenning van verzoekster als farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek' en (2) 'het intrekken van de erkenning van verzoekster als farmaceutisch-technisch assistent'.

53. Verzoekster herinnert en oppert dus nu wederom ook dat het onderzoek van de exceptie van zgn. 'gebonden bevoegdheid' inderdaad eveneens is verbonden aan het onderzoek van de middelen.

54. Verzoekster herinnert volledigheidshalve dat verweerder inderdaad dus zelf de Raad van State wel heeft opgegeven als beroepsmogelijkheid. Verweerder vermeldt nu ten onrechte niet dit gegeven.

55. Verweerder betoogt ten onrechte 'ten overvloede' — inzake een beweerde 'gebonden bevoegdheid' (tot het intrekken van de erkenning als farmaceutisch-technisch assistent) — ook het volgende :

24. Ten overvloede wijst het Departement Zorg op het antwoord op de bezwaarnota van Verzoekster tegen de intrekking van haar erkenning als FTA van 29 januari 2025 [...]. In dit antwoord verduidelijkt het Departement Zorg dat zij rechtszekerheid diende te creëren en dat zij niet bevoegd is voor het bepalen van de erkenningsvoorwaarden voor beroepstitels en dat de bevoegde wetgever, zijnde de federale wetgevende macht, nu eenmaal de beroepstitel van FTA heeft afgeschaft met het KB van 5 februari 1997.

- De 'beroepstitel van FTA' is immers niet 'afgeschaft met het KB van 5 februari 1977', waarbij dit laatste volgens verweerder zou zijn verwezenlijkt door de 'bevoegde wetgever, zijnde de federale wetgevende macht'. Verweerder vermeldt dus volstrekt ten onrechte het KB van 5 februari 1977.

- De zgn. onbevoegdheid (van de Vlaamse overheid) 'voor het bepalen van de erkenningsvoorwaarden voor beroepstitels' houdt bovendien niet in dat er sprake is van een 'gebonden bevoegdheid'.

Nogmaals, het BVR van 15 januari 2016 'betreffende de erkenning van beoefenaars van paramedische beroepen' voorziet inderdaad de volgende regeling : (...)

'5. - De intrekking van de erkenning

Art. 14. Als een beoefenaar van een paramedisch beroep niet meer aan de kwalificatie-voorwaarden voldoet, kan het agentschap de erkenning van die

beoefenaar in kwestie of het voordeel dat toegekend is conform artikel 10 en 11, intrekken.

Het agentschap kan een erkenning of een voordeel pas intrekken nadat het daarover het advies van de erkenningscommissie heeft ingewonnen, en nadat het, na het advies van de erkenningscommissie ontvangen te hebben, zijn voornemen tot intrekking aan de beoefenaar van een paramedisch beroep heeft bekendgemaakt.’

Het werkwoord ‘kan’ bevestigt de discretionaire bevoegdheid inzake de voorgenomen ‘intrekking’.”

In haar laatste memorie laat verzoekster dienaangaande nog gelden:

“57. Het Verslag wordt daarentegen (inhoudelijk) niet bijgevalen door verzoekster, wat betreft de bespreking van (de toepassing van) de zogeheten ‘eerste connexe voorwaarde’.

Het Verslag bepaalt hierover immers ten onrechte het volgende: [...]

Zoals reeds aangegeven, blijkt de verwerende partij in casu bij de beslissing over de al dan niet individuele erkenning van verzoekster (en meer in het bijzonder het al dan niet behoud van haar erkenning als FTA) over een volledig gebonden bevoegdheid te beschikken. In het bijzonder is de verwerende partij gebonden door artikel 5 juncto artikel 6 van het koninklijk besluit van 29 januari 2024. Het kan niet worden ontkend dat deze bepalingen geen enkele beoordelingsruimte laten aan de verwerende partij voor wat de erkenning als FTA betreft. De individuele beslissing die de verwerende partij in toepassing van de voornoemde bepalingen van het koninklijk besluit van 29 januari 2024 neemt, is geen constitutieve, maar een declaratieve handeling waarbij de verwerende partij enkel vaststelt dat de rechtstoestand van de bestuurde is gewijzigd, omdat aan bepaalde voorwaarden is voldaan en een rechtsnorm daaraan gevolgen koppelt.

58. Verweerder vermeldt de FTA erkenning van verzoekster. [...]

Het kan weliswaar best zijn dat ‘verweerder inzake het behoud van de erkenning van verzoekster als FTA meent te beschikken over een volledig gebonden bevoegdheid’. Dit is verweerdters aanname.

Doch het is daarentegen wel ongegrond om aan verweerdters nieuwe beslissing (nl. ‘het intrekken van de FTA-erkenning van verzoekster’) de kwalificatie van ‘declaratieve handeling’ toe te kennen.

De intrekking van de FTA-erkenning van verzoekster is immers ‘een constitutieve handeling’.

Aan de orde is de intrekking van een bestaande rechtstoestand die is toegekend bij wege van een eerdere definitief geworden individuele beslissing - namelijk de FTA-erkenning van verzoekster - en waaraan verzoekster reeds meerdere jaren rechten en prerogatieven heeft ontleend en ontleent.

Weliswaar bepaalt artikel 5 van het reglementair KB van 29 januari 2024 dat ‘het KB van 5 februari 1997 (...) wordt opgeheven op 1 januari 2025’.

Dit gegeven impliceert evenwel niet dat de eventuele latere intrekking-beslissing declaratief is.

Deze latere individuele intrekking-beslissing is in dat opzicht wel een constitutieve rechtshandeling.”

Beoordeling

24. In haar arrest nr. 257.892 van 14 november 2023 (ECLI:BE:RVSCE:2023:ARR.257.892) heeft de algemene vergadering van de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State het volgende geoordeeld:

“6. Uit de artikelen 144, eerste lid, en 145 van de Grondwet volgt dat de geschillen over subjectieve rechten – altijd, wat de in de eerstgenoemde bepaling bedoelde geschillen over burgerlijke rechten betreft en in principe, wat de geschillen over politieke rechten betreft – tot de rechtsmacht van de hoven en rechtbanken behoren. Onder voorbehoud van een toewijzing van bevoegdheid inzake politieke rechten, is de Raad van State dan ook zonder rechtsmacht om kennis te nemen van beroepen en vorderingen waarvan het werkelijke en rechtstreekse voorwerp een geschil over subjectieve rechten betreft.

7. De bevoegdheid van de Raad van State wordt aldus bepaald door het werkelijk en rechtstreeks voorwerp van het beroep tot nietigverklaring (Cass. (verenigde kamers) 19 februari 2015, C.14.0308.N).

De Raad van State is op grond van de artikelen 144 en 145 van de Grondwet zonder rechtsmacht wanneer de vordering strekt tot de nietigverklaring van een administratieve rechtshandeling waarbij (i) een administratieve overheid weigert om een verplichting uit te voeren die overeenstemt met een subjectief recht waarover de verzoekende partij meent te beschikken en (ii) het ingeroepen annulatiemiddel gebaseerd is op een regel van materieel recht die deze verplichting in het leven roept en het geschil inhoudelijk bepaalt (Cass. (verenigde kamers) 27 november 2020, C.17.0114.N en de concl. van eerste adv.-gen. R. Mortier; zie eveneens Cass. (verenigde kamers) 8 september 2016, C.11.0455.F en de concl. van adv.-gen. Th. Werquin).

Hieruit volgt derhalve dat de Raad van State zonder rechtsmacht is wanneer aan twee (connexe) voorwaarden is voldaan waarbij niet alleen acht moet worden geslagen op het voorwerp van de vordering (het petitum) maar ook op het aangevoerde middel (de causa petendi). De eerste voorwaarde houdt verband met het voorwerp van het beroep, met datgene wat wordt gevorderd, namelijk de erkenning of de vaststelling van het bestaan van een subjectief recht in hoofde van de rechtzoekende, aangezien hij voldoet aan alle voorwaarden waarvan het objectief recht deze aanspraak afhankelijk maakt. De eerste voorwaarde is alleen maar vervuld wanneer de bevoegdheid van de administratie volledig gebonden is (zie de concl. van adv.-gen. Th. Werquin voor Cass. (verenigde kamers) 11 juni 2010, AR C.09.0336.F, AC 2010, nr. 418; concl. van eerste adv.-gen. R. Mortier voor Cass. (verenigde kamers) 27 november 2020, C.17.0114.N). De tweede voorwaarde heeft betrekking op de middelen die tot staving van het annulatieverzoek worden aangevoerd. De Raad van State heeft geen rechtsmacht wanneer het aangevoerde annulatiemiddel wordt afgeleid uit de schending van de rechtsregel welke die verplichting vestigt (zie de concl. van eerste adv.-gen. R. Mortier voor Cass. (verenigde kamers) 27 november 2020, [C.]17.0114.N).

Het is daarbij niet voldoende dat een annulatiemiddel de Raad van State in het raam van het wettigheidsstoezicht incidenteel of onrechtstreeks verplicht om uitspraak te doen over het bestaan of over de draagwijdte van een subjectief recht om te beslissen tot de afwezigheid van rechtsmacht van de Raad van State (zie Cass. (verenigde kamers) 11 juni 2010, AR C.09.0336.F,

AC 2010, nr. 418; evenals de concl. van adv.-gen. C. Vandewal voor Cass. (verenigde kamers) 19 februari 2015, C.14.0369.N en van eerste adv.-gen. R. Mortier voor Cass. (verenigde kamers) 27 november 2020, C.17.0114.N).

8. Opdat er sprake zou zijn van een vordering op grond van een subjectief recht, is vereist dat de verzoekende partij zich beroept op een welbepaalde juridische verplichting die een regel van objectief recht rechtstreeks aan een derde oplegt en bij de nakoming waarvan die partij belang heeft; opdat een verzoekende partij zich op een dergelijk recht zou kunnen beroepen ten aanzien van de bestuurlijke overheid, dient de bevoegdheid van die overheid volledig gebonden te zijn (Cass. (verenigde kamers) 20 december 2007 (2 arresten), C.06.0574.F en C.06.0596.F). De Raad van State blijft bevoegd wanneer het ontstaan van het subjectief recht afhangt van een voorafgaande beslissing van de administratieve overheid, die wat die beslissing betreft over een discretionaire bevoegdheid beschikt, ook al is haar bevoegdheid op bepaalde vlakken gebonden (Cass. (verenigde kamers) 19 februari 2015, C.14.0369.N).

Het gegeven dat de administratieve overheid de wettelijke en reglementaire criteria die aan haar bestuurshandelen ten grondslag liggen moet interpreteren, noch het gegeven dat zij ertoe wordt verplicht feiten juridisch te kwalificeren, leiden ertoe dat zij een discretionaire bevoegdheid uitoefent of dat er niet langer sprake zou zijn van een op haar rustende juridische verplichting en een daarmee overeenstemmend subjectief recht in hoofde van de rechtszoekende.

9. Er dient te dezen dan ook in de eerste plaats [te] worden nagegaan of de verwerende partij bij het nemen van de bestreden beslissing over enige discretionaire beoordelingsbevoegdheid beschikte, dan wel slechts over een (volledig) gebonden bevoegdheid en in dat opzicht slechts heeft moeten vaststellen of de reglementair vastgestelde voorwaarden, zoals zij die als overheid interpreteert, vervuld waren. Voorts dient bij die beoordeling van het werkelijk en rechtstreeks voorwerp van de vordering, en anders dan de verwerende partij dat ziet, wel degelijk acht [te] worden geslagen op de door de verzoekende partij ‘ingeroepen middelen en vermeende onwettigheden’ (de causa petendi).

10. De omstandigheid daarentegen dat de verwerende partij bij de kennisgeving van haar beslissing aan de verzoekende partij o.m. heeft vermeld dat een annulatieberoep bij de Raad van State kon worden ingesteld, doet – en anders dus dan de verzoekende partij dat ziet – aan het voorgaande niet af. Die omstandigheid heeft immers geen invloed op het onderzoek naar en de beoordeling van de rechtsmacht van de Raad van State. De regels die de respectieve bevoegdheden van de hoven en rechtbanken van de rechterlijke orde en van de Raad van State vaststellen, vloeien voort uit de Grondwet en partijen kunnen daarvan niet afwijken.

11. Het valt dan ook de bevoegde kamer toe om te oordelen of in casu aan de beide voorwaarden is voldaan, wat inhoudt dat bij de beoordeling van het werkelijk en rechtstreeks voorwerp van de vordering niet alleen acht moet worden geslagen op het voorwerp van de vordering (het petitum) maar ook op het/de aangevoerde middel(en) (de causa petendi).”

25. De algemene vergadering van de Raad van State oordeelde in dezelfde zin in haar arresten nrs. 257.891 (ECLI:BE:RVSCE:2023:ARR.257.891) en 257.893 (ECLI:BE:RVSCE:2023:ARR.257.893) van dezelfde datum.

26. Uit wat voorafgaat, volgt dat in de eerste plaats moet worden nagegaan of de verwerende partij bij het nemen van de eerste bestreden beslissing over enige discretionaire beoordelingsbevoegdheid beschikte, dan wel slechts over een (volledig) gebonden bevoegdheid en in dat opzicht slechts heeft moeten vaststellen of de reglementair vastgestelde voorwaarden, zoals zij die als overheid interpreteert, vervuld waren. Voorts echter moet bij de beoordeling van het werkelijk en rechtstreekse voorwerp van de vordering eveneens acht worden geslagen op de door de verzoekende partij ‘ingeroepen middelen en vermeende onwettigheden’ (de *causa petendi*).

Toepassing

1. Wat de eerste connexe voorwaarde (het petitum) betreft

27. De eerste voorwaarde om uit te maken of het werkelijk en rechtstreekse voorwerp van de vordering een geschil omtrent een subjectief recht betreft, houdt verband met het voorwerp van het beroep, met datgene wat wordt gevorderd, namelijk de erkenning of de vaststelling van het bestaan van een subjectief recht in hoofde van de rechtzoekende, wat het geval is wanneer hij voldoet aan alle voorwaarden waarvan het objectief recht deze aanspraak afhankelijk maakt.

De eerste voorwaarde is alleen maar vervuld wanneer de bevoegdheid van de administratie volledig gebonden is.

De vraag die derhalve voorligt, is of de verwerende partij bij het nemen van de eerste bestreden beslissing (al dan niet) over enige discretionaire beoordelingsbevoegdheid beschikt dan wel of haar bevoegdheid ter zake volledig, d.w.z. ‘honderd ten honderd’ gebonden is en in dat opzicht slechts heeft moeten vaststellen of (in hoofde van de verzoekende partij) de reglementair vastgestelde voorwaarden zoals zij die als overheid interpreteert, vervuld waren.

28. De gecoördineerde wet van 10 mei 2015 definieert de gezondheidszorgberoepen en bepaalt de voorwaarden waaraan hun beoefenaars moeten voldoen, waarbij in voorkomend geval de concrete invulling van die voorwaarden aan de Koning wordt overgelaten.

Luidens artikel 24 van de gecoördineerde wet van 10 mei 2015 kunnen apothekers zich, onder de daartoe door de Koning bepaalde voorwaarden, op hun verantwoordelijkheid en onder hun toezicht laten bijstaan door “helpers”. De lijst van handelingen die deze “helpers”, die overeenkomstig artikel 69 van de voormelde wet een paramedisch beroep uitoefenen, mogen stellen, de uitvoeringsmodaliteiten en de kwalificatievoorwaarden waaraan deze “helpers” moeten voldoen, worden door de Koning vastgesteld. Het door deze “helpers” beoefende paramedisch beroep moet opgenomen worden op een door de Koning op grond van artikel 70 van de gecoördineerde wet van 10 mei 2015 vastgestelde lijst. Voorts kan de Koning op grond van artikel 71, § 2, van dezelfde wet de beroepstitel bepalen, die enkel mag worden gedragen door een houder van een daarvoor vereiste erkenning. Luidens artikel 72 van de gecoördineerde wet van 10 mei 2015 moeten deze “helpers” over een erkenning beschikken, dewelke slechts kan worden toegekend zo zij voldoen aan door de Koning bepaalde kwalificatievoorwaarden.

Behoudens het bepalen van de erkenningsvoorwaarden, is de erkenning als dusdanig voor wat de gezondheidszorgberoepen betreft op grond van artikel 5, § 1, I, 7°, a), BWHI, een bevoegdheid van de gemeenschappen, te dezen de Vlaamse Gemeenschap. Wat de Vlaamse Gemeenschap betreft, wordt de beslissing over de erkenning als beoefenaar van een paramedisch beroep genomen door het Departement Zorg op grond van artikel 7, § 3, van het besluit van de Vlaamse regering van 15 januari 2016.

De hiervoor aangehaalde “helpers” – beoefenaars van een paramedisch beroep – die apothekers kunnen bijstaan (in toepassing van artikel 24 van de gecoördineerde wet van 10 mei 2015) kregen met het koninklijk besluit van 5 februari 1997, in toepassing van artikel 71, § 2, van de gecoördineerde wet van

10 mei 2015, de beroepstitel FTA toegekend. De kwalificatievereisten waaraan de FTA moest voldoen werden vastgesteld in artikel 3 van het koninklijk besluit van 5 februari 1997; de lijst met handelingen waarmee een FTA kon worden belast werd luidens artikel 4 van het koninklijk besluit van 5 februari 1997 opgenomen in de bijlage bij dit besluit. Met het koninklijk besluit van 2 juli 2009 werd de lijst van de paramedische beroepen vastgesteld.

Met het koninklijk besluit van 29 januari 2024 worden twee nieuwe beroepstitels ingevoerd, met name: FTAP en FTAZ. Tevens wordt de door de Koning in het koninklijk besluit van 2 juli 2009 vastgestelde lijst van paramedische beroepen in die zin aangepast. De erkenningscriteria voor FTAP enerzijds en FTAZ anderzijds worden onder hoofdstuk 2 (omvattende artikel 2) van het koninklijk besluit van 29 januari 2024 vastgesteld. Hoofdstuk 3 (omvattende de artikelen 3 en 4) van dat koninklijk besluit voorziet in twee afzonderlijke lijsten van toevertrouwde handelingen aan de FTAP enerzijds en aan de FTAZ anderzijds. Met artikel 5 van het koninklijk besluit van 29 januari 2024 wordt het koninklijk besluit van 5 februari 1997 opgeheven op 1 januari 2025, datum waarop het paramedisch beroep met de beroepstitel FTA ophoudt te bestaan. Luidens artikel 6, § 1, van het voormelde koninklijk besluit worden de personen die op de datum van inwerkingtreding van dit besluit erkend zijn voor het beroep van FTA op basis van het koninklijk besluit van 5 februari 1997, op basis van onderhavig besluit ambtshalve erkend voor het beroep van FTAP.

29. Gelet op het voorgaande kan de Raad van State niet anders dan vaststellen dat sinds 1 januari 2025 het paramedisch beroep met de beroepstitel FTA ophield te bestaan, waaruit volgt dat eveneens de kwalificatievereisten waaraan de FTA moest voldoen en de lijst met handelingen waarmee een FTA kon worden belast, dienovereenkomstig ophielden te bestaan.

Het Departement Zorg dat overeenkomstig artikel 7, § 3, van het besluit van de Vlaamse regering van 15 januari 2016 bevoegd is om te beslissen over een erkenning als beoefenaar van een paramedisch beroep, mits zoals bepaald in artikel 5, § 1, I, 7°, a), BWHI, “naleving van de door de federale overheid

bepaalde erkenningsnormen”, kon bijgevolg, gelet op het ontberen van enige discretionaire bevoegdheid dienaangaande enerzijds, en het opheffen van bij artikel 5 van het koninklijk besluit van 29 januari 2024 van het koninklijk besluit van 5 februari 1997 vanaf 1 januari 2025 anderzijds, niet anders dan vaststellen dat vanaf voornoemde datum het paramedisch beroep met de beroepstitel FTA ophield te bestaan, de beroepstitel FTA niet langer kon worden gedragen, de op deze beroepstitel van toepassing zijnde kwalificatievereisten en de in bijlage bij het koninklijk besluit van 5 februari 1997 opgesomde handelingen waarmee een FTA kon worden belast dienovereenkomstig eveneens ophielden te bestaan. Gelet op de gewijzigde juridische realiteit en het gegeven dat het Departement Zorg overeenkomstig artikel 5, § 1, I, 7°, a), BWHI, verplicht is tot “naleving van de door de federale overheid bepaalde erkenningsnormen”, kon door de verwerende partij, verstoken van enige discretionaire bevoegdheid dienaangaande, geen erkenningsbeslissing in stand worden gehouden waaruit geen rechtsgevolgen resulteren.

De intrekking van verzoeksters erkenning als FTA, waarbij de verwerende partij de betreffende erkenning uit het rechtsverkeer haalt, is niet meer dan de eenvoudige gevolgtrekking dat overeenkomstig artikel 5 van het koninklijk besluit van 29 januari 2024 vanaf 1 januari 2025 het paramedisch beroep met de beroepstitel FTA ophield te bestaan. De te dezen bestreden beslissing heeft een louter declaratoir karakter, nu voor de vaststelling van het van rechtswege te ontstaan rechtseffect de vereiste juridische en feitelijke grondslag aanwezig is. De bestreden beslissing vermag de rechtstoestand van de verzoekster dan ook niet te wijzigen en is geen voor vernietiging vatbare akte.

Het gegeven dat, zoals wordt aangevoerd door verzoekster, luidens artikel 14 van het besluit van de Vlaamse regering van 15 januari 2016, de erkenning “kan” worden ingetrokken “als een beoefenaar van een paramedisch beroep niet meer aan de kwalificatievoorwaarden voldoet”, waarbij te dezen wordt gealludeerd op het bestaan van enige discretionaire bevoegdheid dienaangaande, doet op grond van de om voormelde redenen gedane vaststelling, niet anders besluiten.

Het beroep is niet-ontvankelijk.

2. Wat de tweede connexe voorwaarde (de causa petendi) betreft

30. Gelet op de voorgaande vaststelling dient de Raad van State, wat de derde bestreden beslissing betreft, niet te oordelen of er een middel is aangevoerd waarover hij zich zou kunnen uitspreken (de *causa petendi*).

Conclusie

31. Het beroep is niet-ontvankelijk voor wat betreft de derde bestreden beslissing.

VIII. Onderzoek van de middelen

A. Eerste middel

Uiteenzetting van het middel

32. Verzoekster laat in het verzoekschrift onder “Middel 1: (onwettigheid van de federale visum-weigering m.b.t. ziekenhuisapotheek)” het volgende gelden:

“Onwettige en tegenstrijdige motieven, machtsoverschrijding, evenals:

(a) schending van :

(1) de artikelen 10, 11 en 23 van de Grondwet en het beginsel ‘patere legem quam ipse fecisti’;

(2) de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen (hierna : wet van 29 juli 1991 of formele motivering-wet);

(3) het redelijkheidsbeginsel, de beginselen van zorgvuldigheid en voorzorg en de hoorplicht;

(4) de beginselen van vertrouwen, verworven en legitieme verwachtingen;

(5) de verworven rechten en legitieme verwachtingen van de personen die voor 1 januari 2025 zijn afgestudeerd als farmaceutisch-technisch assistent en tot 1 januari 2025 (met visum en erkenning) het beroep van farmaceutisch-

technisch assistent mochten uitoefenen in alle apotheken, met andere woorden de publieke apotheken en de ziekenhuisapotheken.

(6) de beginselen 'lex specialis' en 'lex specialis derogat generalibus';

(b) de toepassing van artikel 159 van de Grondwet ten aanzien van :

(i) het KB van 29 januari 2024 'betreffende de beroepen van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de publieke apotheek en farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek' (afgekort : KB van 29 januari 2024);

(ii) minstens de artikelen 5 en 6 van het KB van 29 januari 2024,

(iii) minstens de deelzin 'mits zij aantonen in de drie jaar voorafgaand aan de publicatie van onderhavig besluit minstens drie maanden, met uitsluiting van stageperiodes, op een niet onderbroken en continue wijze in een ziekenhuisapotheek te hebben gewerkt.', bepaald in artikel 6, § 2 van het KB van 29 januari 2024.

VIII.1 1ste en 2de lid

81. Verzoekster behaalt op 30 juli 2014 het diploma van farmaceutisch-technisch assistent (FTA).

Krachtens het KB van 5 februari 1997 kan ze sinds 10 jaar het beroep van 'Apothekers-assistentie' (met de bijhorende beroepstitel "farmaceutisch-technisch assistent") zonder enige beperking uitoefenen zowel in de publieke apotheken als in de ziekenhuisapotheken.

Ze beschikt immers hierbij over een FTA-visum en een FTA-erkenning.

82. Het KB van 29 januari 2024 'betreffende de beroepen van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de publieke apotheek en farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek' bepaalt : - hierna : KB van 29 januari 2024 – (...)

'Artikel 1. § 1. De uitoefening van "farmaceutisch-technische assistentie gericht op de publieke apotheek" is een paramedisch beroep in de zin van artikel 69 van de gecoördineerde wet van 10 mei 2015 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen.

Dit beroep wordt uitgeoefend onder de beroepstitel "farmaceutisch-technisch assistent gericht op de publieke apotheek".

§ 2. De uitoefening van "farmaceutisch-technische assistentie gericht op de ziekenhuisapotheek" is een paramedisch beroep in de zin van artikel 69 van de gecoördineerde wet van 10 mei 2015 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen.

Dit beroep wordt uitgeoefend onder de beroepstitel "farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek".

(...)

Art. 5. Het koninklijk besluit van 5 februari 1997 betreffende de beroepstitel en de kwalificatievereisten voor de uitoefening van het beroep van farmaceutisch-technisch assistent en houdende vaststelling van de lijst van handelingen waarmee deze laatste door een apotheker kan worden belast, wordt opgeheven op 1 januari 2025.

Art. 6. § 1. De personen die op de datum van inwerkingtreding van dit besluit erkend zijn voor het beroep van farmaceutisch-technisch assistent op basis van het koninklijk besluit van 5 februari 1997 worden op basis van onderhavig besluit ambtshalve erkend voor het beroep van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de publieke apotheek.

§ 2. Onverminderd § 1 wordt op hun verzoek aan de personen die op de datum van inwerkingtreding van dit besluit erkend zijn voor het beroep van farmaceutisch-technisch assistent op basis van het koninklijk besluit van 5 februari 1997 een erkenning toegekend van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek, mits zij aantonen in de drie jaar

voorafgaand aan de publicatie van onderhavig besluit minstens drie maanden, met uitsluiting van stageperiodes, op een niet onderbroken en continue wijze in een ziekenhuisapotheek te hebben gewerkt. Dit verzoek kan worden ingediend tot drie jaar na de publicatie van onderhavig besluit.

§3 (...).

83. Het KB van 29 januari 2024 treedt in werking op 1 april 2024. (Staatsblad 22 maart 2024)

84. In de brief dd. 4 februari 2025 deelt de FOD Volksgezondheid aan verzoekster mee:

U vindt in bijlage het visum als farmaceutisch-technisch assistent gericht op de publieke apotheek dat uw inschrijving in de permanente federale databank van de beoefenaars van de gezondheidszorgberoepen bewijst en dat u toelating geeft om het beroep van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de publieke apotheek uit te oefent.

De FOD Volksgezondheid bepaalt er dus inzonderheid : ‘(Het visum geeft) u toelating om het beroep van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de publieke apotheek uit te oefenen’.

De - aan de brief dd. 4 februari 2025 toegevoegde - (federale) formele beslissing dd. 4 februari 2025, betiteld ‘visum houdende de toelating om het beroep van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de publieke apotheek uit te oefenen vanaf 01/01/2025’, bepaalt en beperkt het volgende:

In overeenstemming met artikel 11 van de wet van 22 april 2019 inzake de kwaliteitsvolle praktijkvoering in de gezondheidszorg, wordt het basisdiploma voor het beroep van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de publieke apotheek van E.B., geboren op [...], met rijksregisternummer [...], gevisieerd door het Directoraat-generaal Gezondheidszorg van de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu, onder het visumnummer[...].

Dit visum is enkel geldig op vertoon van de erkenning voor het beroep, afgeleverd door de gefedereerde entiteiten, en de eventuele bijlagen die de technische prestaties en/of de u toevertrouwde handelingen nader bepalen.

A contrario bepaalt de FOD er zo ook dat - zonder een (nieuw) ander visum dat door de federale overheid formeel is opgegeven en ook expliciet is opgevat als een ‘toelating’ - verzoekster dus ‘het beroep van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek niet kan uitoefenen’.

VIII.2 1ste lid (lex specialis — onwettige weigering van het visum ‘FTA ziekenhuisapotheek’)

85. Verzoekster bezit bij toepassing van het KB van 5 februari 1997 het visum van farmaceutisch-technisch assistent (FTA), dat haar is afgeleverd na het behalen, op 30 juli 2014, van het diploma van farmaceutisch-technisch assistent. Ze beschikt eveneens over de FTA-erkenning.

Artikel 1 van het KB van 29 januari 2024 stelt nu ingevolge een formele opsplitsing twee onderscheiden analoge paramedische beroepen in, nl. : ‘farmaceutisch-technisch assistent gericht op de publieke apotheek’ en ‘farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek’.

Artikel 5 van het KB van 29 januari 2024 heft (als lex generalis) het KB van 5 februari 1997 op.

Artikel 6 van het KB van 29 januari 2024 bepaalt een overgangsregeling voor ‘de personen die op datum van de inwerkingtreding zijn erkend voor het beroep van farmaceutisch-technisch assistent’.

86. Ingevolge het KB van 29 januari 2024 heeft de FOD Volksgezondheid ambtshalve het visum-dossier van verzoekster onderzocht en afgehandeld in het voorjaar 2025, dit met in acht name van het KB van 29 januari 2024 (waarvan artikel 5 de opheffing van het KB van 5 februari 1997 voorschrijft).

De FOD heeft in dit algemeen ambtshalve onderzoek verzoekster noch betrokken noch gehoord.

De FOD Volksgezondheid kon hierop twee onderscheiden visa afleveren omdat er krachtens het KB van 29 januari 2024 voortaan twee FTA-beroepen zijn : ‘farmaceutisch-technisch assistent gericht op de publieke apotheek’ en ‘farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek’.

Hierbij heeft de FOD Volksgezondheid (op 4 februari 2025) formeel beslist tot het toekennen van het ‘visum houdende de toelating om het beroep van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de publieke apotheek uit te oefenen vanaf 01/01/2025’.

Aldus beslist de FOD Volksgezondheid evenzeer (op 4 februari 2025) — in dit algemeen ambtshalve visum-onderzoek naar aanleiding van het KB van 29 januari 2024 — ook tot het weigeren en/of het niet-afleveren van een ‘visum houdende de toelating om het beroep van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek uit te oefenen vanaf 01/01/2025’.

87. Onwettig is het — door de FOD Volksgezondheid in het visum dd. 4 februari 2025 opgegeven en beslist op grond van een eigen ambtshalve beoordeling — (nieuw) ‘viseren van het basisdiploma voor et diploma van het beroep van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de publieke apotheek van E. B.’. De (ambtshalve) visum 2025-procedure is met andere woorden onwettig verlopen.

88. Nogmaals, verzoekster heeft in 2014 het diploma van farmaceutisch-technisch assistent behaald.

Krachtens het KB van 5 februari 1997 kon ze sinds 2014 het beroep van ‘Apothekers-assistentie’ (met de beroepstitel ‘farmaceutisch-technisch assistent’) wel uitoefenen in de publieke apotheken en de ziekenhuisapotheken. Ze beschikte immers ook over een FTA-visum en een FTA-erkenning.

Het nieuw (federaal) beperkt visum dd. 4 februari 2025 is dus afgeleverd met een onwettig motief, namelijk het motief (van de FOD) dat bestaat uit het ‘viseren van het basisdiploma voor het beroep van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de publieke apotheek van E. B.’.

Aldus past deze FOD ten onrechte artikel 2 van het KB van 29 januari 2024 toe, nl. het voorschrift ;

‘Art. 2.§ 1. De beroepen bedoeld in artikel 1 mogen slechts worden uitgeoefend door personen die voldoen aan de voorwaarden in § 2 en § 3.

§ 2. De persoon is houder van een diploma van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de publieke apotheek of een diploma farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek.

Deze diploma's bekronen een opleiding overeenstemmend met: (...).’

Deze toepassing (door de FOD in het kader van haar ambtshalve algemeen visum-onderzoek in 2025) van artikel 2 van het KB van 29 januari 2024 — een lex generalis — is inderdaad onwettig.

Lex specialis derogat generalibus. Artikel 6 van het KB van 29 januari 2024 primeert dus op artikel 2.

Verzoeksters dossier mocht dus niet worden behandeld op grond van artikel 2 van het KB van 29 januari 2024, doch moest worden behandeld op grond van artikel 6 van het KB van 29 januari 2024.

Verzoekster is immers ‘(een persoon) die op de datum van inwerkingtreding van dit besluit erkend (is) voor het beroep van farmaceutisch-technisch assistent op basis van het koninklijk besluit van 5 februari 1997’, wat dan ook inhoudt dat ‘ze (wordt) op basis van onderhavig besluit ambtshalve erkend voor het beroep van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de publieke apotheek’.

Met het oog op het al dan niet toekennen van beide visa moest de overheid bijgevolg nagaan — in het ambtshalve onderzoek (2025) — of verzoekster ‘de erkenning voor het beroep van farmaceutisch-technisch assistent op basis van het koninklijk besluit van 5 februari 1997’ niet heeft bekomen.

De (federale) visum-operatie (uitgevoerd in 2025) mocht daarentegen hier niet ‘het basisdiploma voor het beroep van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de publieke apotheek’ nagaan.

Verzoekster komt immers wel in aanmerking voor artikel 6, §§ 1-2 van het KB van 29 januari 2024.

Deze kwalificatie-voorwaarde-bepaling vereist (als *lex specialis*) om enkel na te gaan of ‘op de datum van inwerkingtreding van dit besluit (de persoon = verzoekster) (is) erkend voor het beroep van farmaceutisch-technisch assistent op basis van het koninklijk besluit van 5 februari 1997’.

De ‘erkenning’ (vermeld in voormeld artikel 6, § 2) primeert op het ‘diploma’ (vermeld in artikel 2).

89. Het visum dd. 4 februari 2025 onthult dus dat de FOD Volksgezondheid in haar ambtshalve nieuw onderzoek (naar aanleiding van het KB van 29 januari 2024) het voordeel van de toepassing van artikel 6, § 2 van het KB van 29 januari 2024, een *lex specialis*, onwettig weigert aan verzoekster.

De FOD Volksgezondheid onderwerpt hierbij verzoekster immers ontegensprekelijk aan het nazicht ‘2025’ (van het ‘diploma’) dat is voorgeschreven door artikel 2 van het KB van 29 januari 2024.

Hierbij beoordeelt de FOD Volksgezondheid het ‘basisdiploma’ van verzoekster, behaald op 30 juli 2014, dus nu op basis van de (nieuwe) criteria die artikel 2 van het KB van 29 januari 2024 bepaalt.

Doch ‘Het visum reflecteert daarbij de bekwaamheid van de gezondheidszorgbeoefenaar om de facto zijn beroep uit te oefenen’.[...] De behaalde ‘erkenning’ primeert hierbij dus wel op het ‘diploma’.

90. Nogmaals, het KB van 5 februari 1997 stelt het beroep van ‘farmaceutisch-technisch assistent’ in.

Artikel 1 van het KB van 29 januari 2024 stelt nu twee onderscheiden paramedische beroepen in :

‘farmaceutisch-technische assistentie gericht op de publieke apotheek’ en ‘farmaceutisch-technische assistentie gericht op de ziekenhuis apotheek’.

91. In het ambtshalve onderzoek van het dossier van verzoekster, ingesteld ingevolge het KB van 29 januari 2024 en afgehandeld in 2025, heeft de FOD Volksgezondheid dus op 4 februari 2025 ook beslist tot het weigeren van een visum houdende de toelating om het beroep van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek uit te oefenen vanaf 1 januari 2025.

Bij gebrek aan een (meegedeeld) instrumentum (van deze weigering-beslissing) geldt dus ook dat het negotium van deze visumweigering, hier a.h.w. *mutatis mutandis*, berust op het volgende motief :

‘Het basisdiploma van E. B. komt niet in aanmerking voor het beroep van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek’.

Met andere woorden, de visumweigering (die het luik van de ziekenhuisapotheek betreft) berust op de criteria en het motief van het ambtshalve algemeen visum-onderzoek die expliciet zijn vermeld in het formeel ‘visum’-besluit dd. 4 februari 2025 (namelijk het FOD-visum-besluit dat de uitoefening van het beroep van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de publieke apotheek toelaat).

92. Nogmaals ook, het KB van 29 januari 2024 ‘betreffende de beroepen van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de publieke apotheek en

farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek' is in werking getreden op 1 april 2024.

Ingevolge het KB van 29 januari 2024 moest de (federale) overheid dus ambtshalve overgaan tot een onderzoek van alle personen die beschikken over een visum van farmaceutisch-technisch assistent.

De weigering om nu aan verzoekster een visum te verlenen met de toelating om het beroep van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek uit te oefenen berust — hier als het ware *mutatis mutandis* — op even onwettige motieven, namelijk even onwettig als het onwettig motief dat is vermeld in het formeel instrumentum van het visum (dd. 4 februari 2025) houdende de toelating voor het beroep van farmaceutisch-technisch assistent gericht op publieke apotheek.

Onwettig is dit weigering-motief dat bestaat uit 'het viseren van het basisdiploma voor het beroep van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de publieke apotheek van E. B.'.

Aldus past de FOD immers ten onrechte artikel 2 van het KB van 29 januari 2024 toe dat bepaalt :

'Art. 2.§ 1. De beroepen bedoeld in artikel 1 mogen slechts worden uitgeoefend door personen die voldoen aan de voorwaarden in § 2 en § 3.

§ 2. De persoon is houder van een diploma van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de publieke apotheek of een diploma farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek.

Deze diploma's bekronen een opleiding overeenstemmend met: (...).'

Nogmaals, deze toepassing (door de FOD in het kader van haar nieuw ambtshalve algemeen visum-onderzoek) van artikel 2 van het KB van 29 januari 2024, een *lex generalis*, is inderdaad onwettig.

Lex specialis derogat generalibus. Artikel 6 van het KB van 29 januari 2024 primeert op artikel 2.

Verzoeksters dossier mocht en moest bijgevolg (eerst) worden behandeld niet op grond van artikel 2 van het KB van 29 april 2024, doch wel op grond van artikel 6 van het KB van 29 januari 2024.

Verzoekster is immers '(een persoon) die op de datum van inwerkingtreding van dit besluit erkend (is) voor het beroep van farmaceutisch-technisch assistent op basis van het koninklijk besluit van 5 februari 1997', wat dan ook inhoudt dat 'ze worden op basis van onderhavig besluit ambtshalve erkend voor het beroep van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de publieke apotheek'.

Met het oog op het al dan niet toekennen van een visum (voor de paramedische beroepen, bepaald in het KB van 29 januari 2024) moest de overheid bijgevolg in haar nieuw — ambtshalve ingesteld — globaal visum-onderzoek nagaan of verzoekster 'de erkenning voor het beroep van farmaceutisch-technisch assistent op basis van het koninklijk besluit van 5 februari 1997' niet heeft bekomen.

Het globaal visum-onderzoek (uitgevoerd in 2025) mocht daarentegen niet 'het basisdiploma voor het beroep van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de publieke apotheek' nagaan.

Verzoekster komt immers wel in aanmerking voor artikel 6, §§ 1-2 van het KB van 29 januari 2024.

Deze kwalificatie-voorwaarde-bepaling — een *lex specialis* — verplichtte dus de FOD om (eerst) na te gaan of 'op de datum van inwerkingtreding van dit besluit (verzoekster) (is) erkend voor het beroep van farmaceutisch-technisch assistent op basis van het koninklijk besluit van 5 februari 1997'.

93. De 'beslissing (van 4 februari 2025 of onbekende datum) van de federale overheid tot het weigeren of het niet-afleveren van een visum houdende de

toelating om het beroep van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek uit te oefenen vanaf 1 januari 2025' schendt derhalve:

(1) de verworven rechten en legitieme verwachtingen van de personen die v66r 1 januari 2025 zijn afgestudeerd als farmaceutisch-technisch assistent, en ingevolge hun erkenning en hun visum, tot 1 januari 2025 reeds tien (10) jaar of meer het beroep van farmaceutisch-technisch assistent) mochten uitoefenen in alle apotheken, nl. de publieke apotheken en de ziekenhuisapotheken.

(2) de beginselen 'lex specialis' en 'lex specialis derogat generalibus';

(3) het KB van 29 januari 2024 betreffende de beroepen van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de publieke apotheek en farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek, inzonderheid de artikelen 2 en 6, § 2.

VIII.3 2de lid (enkel basisdiploma — ongrondwettigheid van artikel 11 v/d wet van 22 april 1919)

94. Ingevolge het KB van 29 januari 2024 heeft de FOD Volksgezondheid ambtshalve het visum-dossier van verzoekster onderzocht in 2025. Het KB van 5 februari 1997 is opgeheven op 1 januari 2025.

De FOD Volksgezondheid kon hierop nu twee onderscheiden visa afleveren omdat er krachtens het KB van 29 januari 2024 nu twee FTA-beroepen bestaan ; 'farmaceutisch-technisch assistent gericht op de publieke apotheek' en 'farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek'.

Hierbij heeft de FOD Volksgezondheid op 4 februari 2025 — zonder verzoekster eerder te horen — formeel beslist tot het toekennen van een 'visum houdende de toelating om het beroep van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de publieke apotheek uit te oefenen vanaf 01/01/2025'.

Aldus beslist de FOD Volksgezondheid evenzeer op 4 februari 2025 — in het algemeen ambtshalve globaal visum-onderzoek naar aanleiding van het KB van 29 januari 2024 — ook, weliswaar in het geheel nadeel van verzoekster, tot het weigeren of het niet-afleveren van een 'visum houdende de toelating om het beroep van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek'.

95. In de uiteenzetting van de opgeworpen exceptie van onwettigheid (ten aanzien van een deelzin van artikel 6, § 2 van het KB van 29 januari 2024) heeft verzoekster aangegeven dat de beginselen van rechtszekerheid, legitieme verwachtingen en verworven rechten geschonden zijn . [...]

Deze beginselen zijn des te meer geschonden omdat verzoekster op grond van haar visum en erkenning — beiden beslist en afgeleverd krachtens het KB van 5 februari 1997 — alvast sinds 30 juli 2014 en tot 1 januari 2025 wel degelijk het beroep van 'apothekers-assistentie' ook geheel geldig mocht uitoefenen in een ziekenhuisapotheek.

Tot aan de publicatie van het KB van 29 januari 2024 kon verzoekster op basis van haar erkenning en visum het beroep van farmaceutisch-technisch assistent geldig uitoefenen in een publieke apotheek en een ziekenhuisapotheek zonder enige beperking, dit ingevolge het KB van 5 februari 1997.

Tot aan de publicatie van het KB van 29 januari 2024 was er, precies ingevolge het KB van 5 februari 1997, dus ook geen enkele geldige reden voor de farmaceutisch-technisch assistent, werkzaam in een publieke apotheek, om zijn werk daar op te geven, minstens dit werk te onderbreken en over te schakelen naar het 'FTA-werken in een ziekenhuisapotheek', dit daar voor 'een periode van minstens drie maanden op niet onderbroken en continue wijze werken met uitsluiting van stageperiodes'.

96. In het 1ste lid van het middel heeft verzoekster dus opgeworpen dat de FOD Volksgezondheid op 4 februari 2025 ten onrechte het nieuw visum heeft afgeleverd met een onwettig motief, namelijk het ‘viseren van het basisdiploma voor het beroep van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de publieke apotheek van E. B.’ (in plaats van na te gaan of verzoekster niet beschikte over een erkenning als farmaceutisch-technisch assistent). [...]

97. De artikelen 10 en 11 van de wet van 22 april 2019 bepalen: (...)

‘Art. 10. De gezondheidszorgbeoefenaar mag enkel gezondheidszorg verstrekken indien hij beschikt over een visum dat zijn bekwaamheid tot uitoefening van zijn gezondheidszorgberoep reflecteert.

Art. 11. Het in artikel 10 bedoeld visum wordt uitgereikt door het Directoraat-generaal Gezondheidszorg van de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu op basis van het basisdiploma van de gezondheidszorgbeoefenaar om het desbetreffende beroep in België te kunnen uitoefenen.

De Koning kan nadere regels bepalen inzake het aanvragen en uitreiken van het visum.’

98. Artikel 11 van de wet van 22 april 2019 klemmt en is bijzonder problematisch, samengevat omdat de FOD Volksgezondheid haar visum-beslissing uitsluitend mag gronden op ‘het basisdiploma van de gezondheidszorgbeoefenaar’ zonder het gegeven van de ‘erkenning’ in aanmerking te mogen nemen.

In het geval van de wijziging van de reglementering van een bestaand gezondheidszorgberoep door een formele onderverdeling in twee onderscheiden analoge paramedische beroepen laat artikel 11 van de wet van 22 april 2019 de FOD immers niet toe om — naast het opgegeven ‘basisdiploma’ — ook afzonderlijk het visum uit te reiken op grond van de bestaande erkenning (van een gereglementeerd gezondheidszorgberoep) die reeds geldig is afgeleverd conform de erkenningsvoorwaarden : (1) die zijn bepaald in uitvoering van artikel 5, § 1, I., eerste lid, 7° van de Bijzondere wet van 8 augustus 1980 houdende de hervorming van de instellingen (BWHI) en (2) die de gefedereerde entiteiten in acht moeten nemen bij het afleveren van de erkenning voor het gereglementeerd gezondheidszorgberoep (namelijk een beroep dat per hypothese vervolgens louter formeel wordt onderverdeeld in twee onderscheiden analoge paramedische beroepen waarbij de Koning ook overgangsmatregelen heeft voorzien op basis van de initiële erkenning voor de uitoefening van het bestaand gezondheidszorgberoep).

Aldus zijn de beginselen van rechtszekerheid, legitieme verwachtingen en vertrouwen en artikel 23 van de Grondwet evenwel geschonden, namelijk doordat artikel 11 van de wet van 22 april 2019 de FOD noch machtigt noch toelaat om — naast het opgegeven basisdiploma — ook afzonderlijk het visum geldig uit te reiken (enkel) op grond van de bestaande erkenning (van dit gereglementeerd gezondheidszorgberoep) die geldig is afgeleverd conform de erkenningsvoorwaarden (1) die zijn bepaald in uitvoering van artikel 5, § 1, I., eerste lid, 7° Bijzondere wet van 8 augustus 1980 houdende de hervorming van de instellingen (BWHI) en (2) die de gefedereerde entiteiten in acht moeten nemen bij het afleveren van de erkenning betreffende het gereglementeerd gezondheidszorgberoep.

Deze beperking (van de bevoegdheid van de FOD Volksgezondheid om een visum af te leveren) gaat des te minder op omdat de federale overheid zelf de erkenningsvoorwaarden heeft bepaald waarin de Koning per hypothese als overgangsmatregel ook heeft bepaald dat de nieuwe erkenning van ambtswege wordt verleend aan de persoon die op de datum van

inwerkingtreding van het besluit van de gewijzigde reglementering reeds is erkend in het kader van de initiële reglementering.

99. Verzoekster vraagt om de volgende prejudiciële vraag te stellen aan het Grondwettelijk Hof ;

‘Schendt artikel 11 van de wet van 22 april 2019 inzake kwaliteitsvolle praktijkvoering in de gezondheidszorg — hierna : de wet van 22 april 2019 — niet de artikelen 10, 11 en 23 van de Grondwet, afzonderlijk genomen en in samenhang beschouwd met de beginselen van rechtszekerheid, verworven rechten, legitieme verwachtingen en gewettigd vertrouwen,

Doordat — in het geval van de wijziging van de reglementering van een bestaand gezondheidszorg-beroep door een formele onderverdeling in twee onderscheiden analoge paramedische beroepen — het voorschrift (van artikel 11 van de wet van 22 april 2019) dat ‘Het in artikel 10 bedoeld visum wordt uitgereikt door het Directoraat-generaal Gezondheidszorg van de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu op basis van het basisdiploma van de gezondheidszorgbeoefenaar om het desbetreffende beroep in België te kunnen uitoefenen" deze overheid noch machtigt noch toelaat om — naast het opgegeven basisdiploma — ook afzonderlijk beide visa geldig uit te reiken op grond van de bestaande erkenning (van dit gereguleerd gezondheidsberoep) die geldig is afgeleverd conform de erkenningsvoorwaarden (1) die zijn bepaald in uitvoering van artikel 5, § 1, 1., eerste lid, 7° van de Bijzondere wet van 8 augustus 1980 houdende de hervorming van de instellingen (BWHI) en (2) die de gefedereerde entiteiten in acht moeten nemen bij het afleveren van de erkenning betreffende dit gezondheidszorgberoep,

In acht genomen dat de federale overheid zelf de erkenningsvoorwaarden heeft bepaald waarin de Koning per hypothese ook als overgangmaatregel heeft bepaald dat de nieuwe erkenning van ambtswege wordt verleend aan de persoon die op de datum van inwerkingtreding van het besluit van de gewijzigde reglementering is erkend in het kader van de initiële enige reglementering ?’.”

In de memorie van wederantwoord repliceert verzoekster in een onduidelijk betoog in essentie als volgt:

“De omstandigheid dat verweerder in de huidige zaak (namelijk : G/A 244.545/X11-9.864) niet is betrokken geweest bij het aannemen van de — in het 1ste middel bekritiseerde — (federale) rechtshandelingen, is bijgevolg geen geldige reden om het 1ste middel onontvankelijk te verklaren. 84. Het Departement Zorg heeft in haar ‘intrekking’-beslissing dd. 29 januari 2025 bepaald :

Het Departement Zorg is niet bevoegd voor de erkenningsvoorwaarden. Het Departement Zorg moet de federaal bepaalde erkenningsvoorwaarden naleven en kan niet van deze erkenningsvoorwaarden afwijken. Het ambtshalve verlenen aan alle personen die erkend waren als farmaceutisch-technisch assistent van een erkenning als farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek zou niet alleen een schending inhouding van de erkenningsnormen opgenomen in het koninklijk besluit van 29 januari 2024, maar eveneens van de bevoegdheidsverdelende regels opgenomen in het artikel 5, §1, I, eerste lid, 7°, a), van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

Verzoekster heeft reeds in het bezwaarschrift (dd. 17 december 2024) expliciet de onwettigheid van de — in dit dossier toegepaste — federale en (aansluitende) Vlaamse regelgevingen opgeworpen.

85. De federale en gemeenschaps-bevoegdheden zijn in casu onderling nauw verweven. Verzoekster heeft in het verzoekschrift tot goed begrip ook het advies nr. 58.418/VR/3 van de Raad van State over de bevoegdheden inzake ‘visum’ en ‘erkenning’ opgenomen.[...]

86. Er is derhalve inderdaad geen geldige reden, — en het is ook kennelijk onredelijk —, om nu (ingevolge verweerders exceptie) het 1ste middel onontvankelijk te verklaren wegens een zgn. beperking van de bevoegdheid en/of rechtsmacht van de Raad van State tot het onderzoek van de middelen in functie van de steller van (1) de opgeworpen machtsoverschrijding of (2) de ingeroepen bepaling.

Verweerders procedureel betoog schendt immers onder meer : (1) de artikelen 13 en 159 van de Grondwet, (2) artikel 6 EVRM en (3) artikel 14 van de Gecoördineerde wetten op de Raad van State.

87. Artikel 14, § 1 van de Raad van State-wet — zoals opgevat door verweerder — schendt inderdaad ‘de artikelen 10, 11 en 13 van de Grondwet, afzonderlijk genomen en in samenhang beschouwd met het recht van toegang tot de rechter, artikel 6 van het EVRM en artikel 159 van de Grondwet’.

Hoewel die beperking aldus niet rechtstreeks de ontvankelijkheid van het beroep regelt, heeft zij wel tot gevolg dat zij de beslechting van het geschil ten gronde verhindert. (GwH nr. 2023/59, 8.16.1)

De opgegeven referentie-bepalingen zijn inderdaad kennelijk geschonden doordat — in het kader van een beroep tot de nietigverklaring van een beslissing van de Vlaamse overheid in een persoonsgebonden aangelegenheid in de zin van artikel 5, § 1, I. 7° van de Bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen (afgekort : BWHI) — de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State — volgens verweerder:

- enkel geldig kennis mag nemen van de grieven en middelen ten aanzien van de bestreden beslissing voor zover de grieven en middelen betrekking hebben op de eindbeslissing, andere voorafgaande eindbeslissingen of voorbereidende beslissingen van de Vlaamse overheid;

- doch daarentegen geen kennis mag nemen van de grieven en middelen die betrekking hebben op de reglementaire of individuele voorafgaande eindbeslissingen of voorbereidende beslissingen die uitgaan van instanties van de federale overheid in het kader van de reglementering van de gezondheidszorgberoepen (in de zin van artikel 5, § 1, I. 7° BWHI), en waarop de voormelde beslissing van de Vlaamse overheid berust of mede berust.

Deze (procedurele) beperking van de toegang tot de rechter is des te meer onredelijk omdat verzoeker op hetzelfde tijdstip per afzonderlijk verzoekschrift de afdeling bestuursrechtspraak geldig heeft verzocht om de vernietiging van de voormelde beslissingen van de federale overheid.

88. De beoordeling van de grondwettigheid van formele wetsbepalingen komt aan het Grondwettelijk Hof toe.

Verzoekster vraagt om de volgende prejudiciële vraag te stellen aan het Grondwettelijk Hof:

‘Schendt artikel 14, § 1 van de Gecoördineerde wetten op de Raad van State niet de artikelen 10, 11 en 13 van de Grondwet, afzonderlijk genomen en in samenhang beschouwd met het recht van toegang tot de rechter, artikel 6 van het EVRM en artikel 159 van de Grondwet,

Doordat en in de interpretatie dat — in het kader van een beroep tot de nietigverklaring van een beslissing van de Vlaamse overheid in een

persoonsgebonden aangelegenheid in de zin van artikel 5, § 1, I. 7° van de Bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen (afgekort BWHI), — de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State :

- enkel kennis mag nemen van de grieven en middelen ten aanzien van de bestreden beslissing voor zover de grieven en middelen betrekking hebben op de eindbeslissing, andere voorafgaande eindbeslissingen of voorbereidende beslissingen van de Vlaamse overheid ;

- doch daarentegen geen kennis mag nemen van de grieven en middelen die betrekking hebben op de reglementaire of individuele voorafgaande eindbeslissingen of voorbereidende beslissingen die uitgaan van instanties van de federale overheid in het kader van de reglementering van de gezondheidszorgberoepen (in de zin van artikel 5, § 1, I. 7° BWHI), en waarop de voormelde beslissingen van de Vlaamse overheid berust of mede berust.

In acht genomen dat de omvang van de rechterlijke toetsing is een essentieel element van het recht op toegang tot de rechter en van het recht op een effectief rechtsmiddel in het kader van een vernietigingscontentieux (EHRM, grote kamer, 6 november 2018, Ramos Nunes de Carvalho e S6 t. Portugal, ECLI:CE:ECHR:2018:1106JUD005539113, § 184; grote kamer, 28 mei 2002, Kingsley t. Verenigd Koninkrijk, ECLI:CE:ECHR:2002:0528JUD003560597, §§ 32-34), (GwH nr. 59/2023, B.12.1)

En tevens in acht genomen dat de verzoekende partij op hetzelfde tijdstip per afzonderlijk verzoekschrift de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft verzocht om de vernietiging van de voormelde (individuele) beslissingen van de federale overheid,

En ook in acht genomen dat artikel 5, § 1, I. 7° van de Bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, bepaalt dat "De persoonsgebonden aangelegenheden bedoeld in artikel 128, § 1, van de Grondwet, zijn : I. Wat het gezondheidsbeleid betreft : (...) 7° wat betreft de gezondheidszorgberoepen : a) hun erkenning met naleving van de door de federale overheid bepaalde erkenningsvoorwaarden ; b) hun contingentering, rekening houdende, in voorkomend geval, met het globale aantal dat de federale overheid per gemeenschap jaarlijks kan vastleggen voor de toegang van elk van de gezondheidszorgberoepen; c) (...). ?."

IX.3.2 Ongegrondheid van het betoog dat het 1ste middel hoe dan ook ongegrond is.

89. Ongegrond is verweerders (aanvullend) betoog van ongegrondheid van het middel, namelijk:

b. In ondergeschikte orde: het tweede middel is ongegrond aangezien Verzoekster niet voldoet aan de wettelijke vereisten voor de toekenning van een visum als FTAZ

32. In het onmogelijke geval dat Uw Raad van State zou oordelen dat het eerste middel ontvankelijk is (quod non), dan zal zij in ieder geval moeten oordelen dat het eerste middel ongegrond is.

Aangezien het eerste middel van Verzoekster geen betrekking heeft op de Bestreden Beslissingen, kan het in geen geval leiden tot een vernietiging van deze Beslissingen. Het eerste middel is derhalve ongegrond.

90. Verweerder licht zijn antwoord (met betrekking tot de gegrondheid van het 1ste middel) niet toe.

Verzoekster bevestigt bijgevolg het 1ste middel.

91. De omstandigheid dat (volgens verweerder) 'het eerste middel (...) geen betrekking heeft op de bestreden beslissingen' is geen geldige en wettige

reden om te besluiten — aldus toch verweerder — dat ‘dit in geen geval (kan) leiden tot een vernietiging van deze beslissingen’.

Nogmaals, het recht van toegang tot een rechter is inderdaad wel degelijk geschonden indien ‘de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State:

- enkel kennis mag nemen van de grieven en middelen ten aanzien van de bestreden beslissing voor zover de grieven en middelen betrekking hebben op de eindbeslissing, andere voorafgaande eindbeslissingen of voorbereidende beslissingen van de Vlaamse overheid,

- doch daarentegen geen kennis mag nemen van de grieven en middelen die betrekking hebben op de reglementaire of individuele voorafgaande eindbeslissingen of voorbereidende beslissingen die uitgaan van instanties van de federale overheid in het kader van reglementering van de gezondheidszorgberoepen (in de zin van artikel 5, § 1, I. 7° BWHI), en waarop de beslissing van de Vlaamse overheid berust of mede berust.’

Het gegrond bevinden van het 1ste middel leidt wel degelijk tot de vernietiging van de thans bestreden beslissingen.

IX.3.3 Ongegrondheid van het betoog dat de vooropgestelde prejudiciële vraag niet hoeft

92. Ongegrond is verweerd anders (aanvullend) betoog) dat de ongegrondheid van het middel vooropstelt, namelijk: [...]

c. In ieder geval: de prejudiciële vraag is niet onontbeerlijk om uitspraak te doen en moet derhalve worden afgewezen

(..).

34. Net zoals het eerste onderdeel van het eerste middel, heeft het tweede onderdeel van datzelfde middel betrekking op een beslissing van de FOD Volksgezondheid. Ook dit onderdeel heeft aldus geen betrekking op de Bestreden Beslissing die Verzoekster tracht te vernietigen met voorliggend verzoekschrift. Daarenboven stelt het Departement Zorg vast dat het tweede onderdeel van het eerste middel onduidelijk is.

(..).

34. Net zoals het eerste onderdeel van het eerste middel, heeft het tweede onderdeel van datzelfde middel betrekking op een beslissing van de FOD Volksgezondheid. Ook dit onderdeel heeft aldus geen betrekking op de Bestreden Beslissing die Verzoekster tracht te vernietigen met voorliggend verzoekschrift. Daarenboven stelt het Departement Zorg vast dat het tweede onderdeel van het eerste middel onduidelijk is.

(..).

Niettegenstaande de onontvankelijkheid van het tweede onderdeel van het eerste middel omwille van de onduidelijke formulering ervan, zou een antwoord van het Grondwettelijk Hof overigens geen concrete bijdrage leveren aan het erkenningsdossier van Verzoekster. Om een erkenning als FTAZ te bekomen moet zij immers (i) een uitdrukkelijk verzoek hiertoe richten aan het Departement Zorg en (ii) dit verzoek staven met de nodige bewijsstukken [...]. Het Departement Zorg heeft tot op heden nog geen erkenningsverzoek in die zin ontvangen. Daarenboven kan Verzoekster nog tot 1 april 2030 een dergelijke aanvraag indienen, zodat zij over ruim voldoende tijd beschikt om de nodige ervaring op te doen.

E.e.a. toont aan dat het stellen van de prejudiciële vraag niet onontbeerlijk is in voorliggend geschil. Het Departement Zorg vordert derhalve dat Uw Raad van State het verzoek tot het stellen van een prejudiciële vraag aan het Grondwettelijk Hof zou afwijzen.

93. Ongegrond is verweerd anders (herhaald) betoog over de beweerd onbevoegdheid van de Raad van State tot het onderzoek van ‘de grieven die betrekking hebben op de reglementaire of individuele voorafgaande

eindbeslissingen of voorbereidende beslissingen die uitgaan van instanties van de federale overheid in het kader van reglementering van de gezondheidszorgberoepen (in de zin van artikel 5, § 1, 1. 7° BWHI), en waarop de beslissing van de Vlaamse overheid mede gegrond is’.

Dergelijk ‘onbevoegdheid’-betoog is onwettig en dus ook ongrondwettig. [...]

94. Ongegrond is eveneens verweerders betoog dat : [...]

Niettegenstaande de onontvankelijkheid van het tweede onderdeel van het eerste middel omwille van de onduidelijke formulering ervan, zou een antwoord van het Grondwettelijk Hof overigens een concrete bijdrage leveren aan het erkenningsdossier van Verzoekster. Om een erkenning als FTAZ te bekomen moet zij immers (i) een uitdrukkelijk verzoek hiertoe richten aan het Departement Zorg en (ii) dit verzoek staven met de nodige bewijsstukken [...]. Het Departement Zorg heeft tot op heden nog geen erkenningsverzoek in die zin ontvangen. Daarenboven kan Verzoekster nog tot 1 april 2030 een dergelijke aanvraag indienen, zodat zij over ruim voldoende tijd beschikt om de nodige ervaring op te doen.

E.e.a. toont aan dat het stellen van de prejudiciële vraag niet onontbeerlijk is in voorliggend geschil. Het Departement Zorg vordert derhalve dat Uw Raad van State het verzoek tot het stellen van een prejudiciële vraag aan het Grondwettelijk Hof zou afwijzen.

95. Nogmaals, verzoekster heeft wel een geldig ‘verzoek tot erkenning’ ingediend op 17 december 2024.

Ongegrond is verweerders kwalificatie van een zogeheten ‘(niet-bestaande/incorrecte) aanvraag’.

96. Weliswaar schrijft het BVR van 15 januari 2016 voor dat (1) ‘de administratie stelt (voor een erkenningsaanvraag) een aanvraagformulier ter beschikking’ en (2) ‘Het agentschap kan voor de indiening van de aanvragen, vermeld in het eerste lid, een digitaal platform ter beschikking stellen dat het aanvraagformulier, vermeld in het eerste lid, aanvult of vervangt’.

Dit alles houdt evenwel niet in dat de administratie de erkenning-aanvraag (dd. 17 december 2024) van verzoekster niet geldig mocht en moest behandelen, dit laatste ingevolge het (procedureel) voorwendsel (van verweerder) dat verzoekster voor het aanvragen van de erkenning niet het (nader te bepalen) ‘aanvraagformulier’ heeft aangewend dat ‘de administratie ter beschikking stelt’.

De wetgeving bepaalt inderdaad niet dat de aanvrager van een erkenning op straffe van nietigheid "een aanvraagformulier" moet aanwenden dat ‘de administratie ter beschikking stelt’.

Verweerder wijst overigens ook geen normatieve bepaling aan die dergelijke sanctie voorschrijft.

Er is inderdaad geen sanctie verbonden aan het indienen van een erkenningsaanvraag zonder daarvoor ‘een aanvraagformulier’ aan te wenden dat ‘de administratie ter beschikking stelt’.

Het volstaat m.a.w. dat ‘de aanvrager (...) dient een erkenningsaanvraag in bij de administratie’.

97. Evenzeer ten onrechte betoogt verweerder het volgende: [...]

Het Departement Zorg heeft tot op heden nog geen erkenningsverzoek in die zin ontvangen.

98. Verzoekster heeft immers op 17 december 2024 expliciet tijdig verzocht om de erkenning als FTAZ.

Even irrelevant is de (beperkte) bevoegdheid van het agentschap om ‘een digitaal platform ter beschikking (te) stellen dat het aanvraagformulier, vermeld in het eerste lid, aanvult of vervangt’.

Het BVR van 15 januari 2016 voorziet weliswaar dat ‘het agentschap een digitaal platform ter beschikking stelt’.

Doch dit voorschrift (ten aanzien van het agentschap) houdt daarentegen niet in dat de aanvrager van een erkenning dan ook op straffe van nietigheid wel het digitaal platform moest aanwenden.

De wetgeving verplicht de aanvrager van een erkenning inderdaad niet om, op straffe van nietigheid, (uitsluitend) het ‘digitaal platform’ aan te wenden dat ‘het agentschap ter beschikking stelt’ en waarop bovendien ‘het aanvraagformulier (per hypothese) is aangevuld of vervangen’.

Nogmaals, verweerder wijst ook geen normatieve bepaling aan die dergelijke sanctie voorschrijft.

De essentie is dat de aanvrager van een erkenning aangeeft dat hij ‘een erkenning wil verkrijgen’.

Het volstaat m.a.w. dat ‘de aanvrager (...) dient een erkenningsaanvraag in bij de administratie’.

Dit kon dus geldig plaatsvinden niet alleen via het digitaal platform, doch ook op een andere wijze.

99. Het stellen van de prejudiciële vraag is hier ook onontbeerlijk en bovendien is deze vraag duidelijk.

Nogmaals, artikel 11 van de wet van 22 april 2019 klemmt en is bijzonder problematisch, samengevat omdat de FOD Volksgezondheid haar visum-beslissing uitsluitend mag gronden op ‘het basisdiploma van de gezondheidszorgbeoefenaar’ zonder daarentegen het — nochtans even relevant — bijzonder gegeven van de (bestaande) ‘erkenning’ voor het visum in aanmerking te mogen of kunnen nemen.

100. In het geval van de wijziging van de reglementering van een bestaand gezondheidszorgberoep door een formele onderverdeling in twee onderscheiden analoge paramedische beroepen laat artikel 11 van de wet van 22 april 2019 de FOD immers niet toe om — naast het opgegeven ‘basisdiploma’ — ook afzonderlijk het visum uit te reiken op grond van de bestaande erkenning (van een gereguleerd gezondheidszorgberoep) die reeds geldig is afgeleverd conform de erkenningsvoorwaarden: (1) die zijn bepaald in uitvoering van artikel 5, § 1, I., eerste lid, 7° van de Bijzondere wet van 8 augustus 1980 houdende de hervorming van de instellingen (BWHI) en (2) die de gefedereerde entiteiten in acht moeten nemen bij het afleveren van de erkenning voor het gereguleerd gezondheidszorgberoep (namelijk een beroep dat per hypothese vervolgens louter formeel wordt onderverdeeld in twee onderscheiden analoge paramedische beroepen waarbij de Koning ook overgangsmaatregelen heeft voorzien op basis van de initiële erkenning voor de uitoefening van het bestaand gezondheidszorgberoep). De bestaande erkenning levert nu niets op.

Aldus zijn de beginselen van rechtszekerheid, legitieme verwachtingen en vertrouwen en artikel 23 van de Grondwet evenwel geschonden, namelijk doordat artikel 11 van de wet van 22 april 2019 de FOD noch machtigt noch toelaat om — naast het opgegeven basisdiploma — ook afzonderlijk het visum geldig uit te reiken (enkel) op grond van de bestaande erkenning (van dit gereguleerd gezondheidszorgberoep) die geldig is afgeleverd conform de erkenningsvoorwaarden (1) die zijn bepaald in uitvoering van artikel 5, § 1, I., eerste lid, 7° Bijzondere wet van 8 augustus 1980 houdende de hervorming van de instellingen (BWHI) en (2) die de gefedereerde entiteiten in acht moeten nemen bij het afleveren van de erkenning betreffende het gereguleerd gezondheidszorgberoep.

Deze beperking (van de bevoegdheid van de FOD Volksgezondheid om een visum af te leveren) gaat des te minder op omdat de federale overheid zelf de

erkenningsvoorwaarden heeft bepaald waarin de Koning per hypothese als overgangsmaatregel ook heeft bepaald dat de nieuwe erkenning van ambtswege wordt verleend aan de persoon die op de datum van inwerkingtreding van het besluit van de gewijzigde reglementering reeds is erkend in het kader van de initiële reglementering.

101. Het verschil in behandeling is dus ook gelegen dat — in geval van de wijziging van de reglementering van een bestaand gezondheidsberoep door een formele onderverdeling in twee onderscheiden analoge paramedische beroepen — de wetgeving wel het ‘basisdiploma’ in aanmerking neemt, doch dat de wetgeving daarentegen dus nu wel niet de ‘bestaande erkenning’ in aanmerking neemt.

Dit terwijl verzoekster tot dan toe beide beroepen (nl. : FTAP en FTAZ) wel geldig mocht uitoefenen.

102. Het antwoord van het Grondwettelijk Hof levert een concrete bijdrage aan het erkenning-dossier.

Verzoekster vraagt dus inderdaad terecht om de volgende prejudiciële vraag te stellen aan het Grondwettelijk Hof: [...]

‘Schendt artikel 11 van de wet van 22 april 2019 inzake kwaliteitsvolle praktijkvoering in de gezondheidszorg — hierna : de wet van 22 april 2019 — niet de artikelen 10, 11 en 23 van de Grondwet, afzonderlijk genomen en in samenhang beschouwd met de beginselen van rechtszekerheid, verworven rechten, legitieme verwachtingen en gewettigd vertrouwen,

Doordat — in het geval van de wijziging van de reglementering van een bestaand gezondheidszorg-beroep door een formele onderverdeling in twee onderscheiden analoge paramedische beroepen — het voorschrift (van artikel 11 van de wet van 22 april 2019) dat 'Het in artikel 10 bedoeld visum wordt uitgereikt door het Directoraat-generaal Gezondheidszorg van de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu op basis van het basisdiploma van de gezondheidszorgbeoefenaar om het desbetreffende beroep in België te kunnen uitoefenen' deze overheid noch machtigt noch toelaat om — naast het opgegeven basisdiploma — ook afzonderlijk beide visa geldig uit te reiken op grond van de bestaande erkenning (van dit gereguleerd gezondheidsberoep) die geldig is afgeleverd conform de erkenningsvoorwaarden (1) die zijn bepaald in uitvoering van artikel 5, § 1, I., eerste lid, 7° van de Bijzondere wet van 8 augustus 1980 houdende de hervorming van de instellingen (BWHI) en (2) die de gefedereerde entiteiten in acht moeten nemen bij het afleveren van de erkenning betreffende dit gezondheidszorgberoep,

In acht genomen dat de federale overheid zelf de erkenningsvoorwaarden heeft bepaald waarin de Koning per hypothese ook als overgangsmaatregel heeft bepaald dat de nieuwe erkenning van ambtswege wordt verleend aan de persoon die op de datum van inwerkingtreding van het besluit van de gewijzigde reglementering is erkend in het kader van de initiële enige reglementering ?’.

103. Het Grondwettelijk Hof heeft de vooropgestelde prejudiciële vraag nog niet onderzocht.”

In haar laatste memorie laat verzoekster in essentie nog gelden:

“VII.1.3.2 Bespreking, door verzoekster, van het Standpunt in het Verslag

100. Verzoekster herhaalt in beginsel niet wat reeds is uiteengezet in de vorige procedure-stukken.

VII.1.3.2.1 Ongegrond argument, ontleend aan een onderscheid tussen XII- 9.863 en XII-9.864

101. Weliswaar betreft huidig beroep (XII-9.864) enkel de ‘niet-erkenning als FTAZ’, doch betreft het daarentegen formeel niet het ‘niet-afleveren van een FTAZ-visum’ (= inzet van het geding XII-9.863).

Het toekennen van een ‘erkenning’ veronderstelt de lege lata evenwel het bezit van een ‘visum’.

De onwettigheid van het onderzoek inzake de beslissing over het FTAZ-visum vitiëert derhalve wel degelijk het onderzoek inzake de beslissing over de FTAZ-erkenning.

102. Verzoekster heeft al het volgende opgegeven : [...]

‘De omvang van de rechterlijke toetsing is een essentieel element van het recht op toegang tot de rechter en van het recht op een effectief rechtsmiddel in het kader van een vernietigingscontentieux (EHRM, grote kamer, 6 november 2018, Ramos Nunes de Carvalho e 56 t. Portugal, ECLI:CE:ECHR:2018:1106JUD005539113, § 184; grote kamer, 28 mei 2002, Kingsley t. Verenigd Koninkrijk, ECLI:CE:ECHR:2002:0528JUD003560597, §§ 32-34)’. (GwH nr. 59/2023, B.12.1)

Eventuele beperkingen aan dat grondrecht moeten expliciet worden ingesteld door de wetgever zelf.

Artikel 14, § 1 Gecoördineerde wetten op de Raad van State voorziet niet in een beperking van de middelen (ter adstructie van de opgeworpen machtsoverschrijding) in functie van de steller van de — door verzoekster in et middel opgeworpen — machtsoverschrijding. Clara non sunt interpretanda. De omstandigheid dat verweerder in de huidige zaak (namelijk : G/A 244.545/XII-9.864) niet is betrokken geweest bij het aannemen van de — in het 1ste middel bekritiseerde — (federale) rechtshandelingen, is bijgevolg geen geldige reden om het 1ste middel onontvankelijk te verklaren.’

In de memorie van wederantwoord heeft verzoekster ook op omstandige wijze opgeworpen dat het on(grond)wettig was om het wettigheid-toezicht van de Raad van State te beperken tot het onderzoek van verweerders beslissing, en dit dus dan met de uitsluiting van een wettigheid-toezicht op de samenhangende visum-beslissingen van de federale overheid (die de visum-dossiers beheert).

103. Verzoekers grieven en antwoord zijn tot goed begrip dus eveneens naar behoren samengevat in de aangevraagde prejudiciële vraag. Verzoekster verwijst naar de memorie van wederantwoord.

Ongegrond is het voorstel (in het Verslag), dat is ontleend aan een onderscheid tussen het geding XII-9.863 en het geding XII-9.864 om zo het wettigheidstoezicht van de Raad van State te beperken.

Dit procedureel onderscheid verantwoordt in de democratische rechtsstaat niet geldig het (ongrondwettig) betoog van onontvankelijkheid van het 1ste middel.

VII.1.3.2.2 1ste middel kan wel leiden tot de vernietiging — Belang — Prejudiciële vraag

104. Verzoekster heeft in de excepties o.m. het volgende opgeworpen : [...]

‘In de middelen stelt verzoekster onder meer ook vast dat de FOD Volksgezondheid op 4 februari 2025 ten onrechte het nieuw visum heeft afgeleverd met een onwettig motief, namelijk ‘het viseren van het basisdiploma voor het beroep van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de publieke apotheek van E. B.’ (en waarbij de bevoegdheid van de overheid volstrekt gebonden zou zijn).

Aldus past deze FOD immers ten onrechte artikel 2 van het KB van 29 januari 2024 toe dat bepaalt:

'Art. 2.§ 1. De beroepen bedoeld in artikel 1 mogen slechts worden uitgeoefend door personen die voldoen aan de voorwaarden in § 2 en § 3.

§ 2. De persoon is houder van een diploma van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de publieke apotheek of een diploma farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek.

Deze diploma's bekronen een opleiding overeenstemmend met: (...).'

Dit is een onwettigheid. Verzoeksters dossier moest worden behandeld niet op grond van artikel 2 van het KB van 29 januari 2024, doch wel op grond van artikel 6 van het KB van 29 januari 2024.

Verzoekster komt immers wel in aanmerking voor artikel 6, §§ 1-2 van het KB van 29 januari 2024.

Verzoekster is inderdaad '(een persoon) die op de datum van inwerkingtreding van dit besluit erkend (is) voor het beroep van farmaceutisch-technisch assistent op basis van het koninklijk besluit van 5 februari 1997', wat dan ook inhoudt dat '(hij wordt) op basis van onderhavig besluit ambtshalve erkend voor het beroep van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de publieke apotheek'.

Voor het nieuw visum (dd. 4 februari 2025) moest men eerst nagaan of verzoekster 'de erkenning voor het beroep van farmaceutisch-technisch assistent op basis van het koninklijk besluit van 5 februari 1997' had bekomen, doch de FOD mocht hierbij niet 'het basisdiploma voor het beroep van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de publieke apotheek' nagaan, wat betreft verzoekster.'

105. Het toekennen van een 'erkenning' veronderstelt de lege lata het bezit van een (federaal) 'visum'.

De onregelmatigheid bij het niet-afleveren of het niet-toekennen van een FTAZ-visum vitiëert de aansluitende beslissing inzake het niet-afleveren of het niet-toekennen van een FTAZ-erkenning.

Besluit: het 1ste middel kan wel leiden tot de vernietiging van verweerders beslissingen.

106. De nieuwe 'belang'-exceptie houdt ook verband met het onderzoek van de grond van de zaak.

Verzoekster oppert immers in het 1ste middel dat de toegepaste basiswetgeving ongrondwettig is omdat de overheid niet is gemachtigd 'om — naast het opgegeven basisdiploma — ook afzonderlijk beide visa geldig uit te reiken op grond van de bestaande erkenning (van dit gereglementeerd gezondheidsberoep) die geldig is afgeleverd conform de erkenningsvoorwaarden (1) die zijn bepaald in uitvoering van artikel 5, § 1, 1., eerste lid, 7° van de Bijzondere wet van 8 augustus 1980 houdende de hervorming van de instellingen (BWHI) en (2) die de gefedereerde entiteiten in acht moeten nemen bij het afleveren van de erkenning betreffende dit gezondheidszorgberoep'.

Eenmaal deze ongrondwettigheid in de huidige zaak formeel is vastgesteld, staat het vast dat de bestaande 'erkenning' (voor het bestaande gezondheidsberoep) wel een grondslag is voor het afleveren van een visum — en dan een erkenning — voor de twee opgesplitste gezondheidsberoepen. Het gegrond bevonden 1ste middel — geheel onderzocht met inbegrip van de vooropgestelde prejudiciële vraag — kan bijgevolg wel leiden tot de vernietiging van de thans bestreden beslissingen."

Beoordeling

33. Door het auditoraat wordt besloten dat het eerste middel niet tot nietigverklaring kan leiden op grond van de volgende overwegingen:

“VIII.2.4. Bespreking

Zoals reeds aangegeven in dit auditoraatsverslag onder ‘IV. Samenvoeging met de zaak A.244.546/XII-9863’, heeft voorliggend beroep betrekking op een (niet-)erkenning door de verwerende partij (d.i. het Departement Zorg – Vlaamse Gemeenschap) van verzoekster in een gezondheidszorgberoep (FTA-FTAZ), en dus niet op het al dan niet door de FOD VVVL uitgereikte visum.

Verzoekster betreft dit eerste middel in zijn geheel evenwel zelf enkel en alleen op de ‘federale visum-weigering m.b.t. ziekenhuisapotheek’.

Dit middel betreft dus een kritiek op een beslissing (visum) die niet met het voorliggend annulatieberoep wordt bestreden én die niet door de verwerende partij werd genomen.

Met dit middel wordt niet de onwettigheid aangetoond van de met dit annulatieberoep bestreden beslissingen (in het bijzonder: de niet-erkenning van verzoekster als FTAZ enerzijds en de intrekking van de erkenning van verzoekster als FTA anderzijds). De in dit middel geformuleerde kritiek wordt door verzoekster niet in een rechtstreeks verband gebracht met de wettigheid van de hier bestreden beslissingen. Het middel betreft inderdaad geen kritiek op de hier bestreden beslissingen en is dus duidelijk niet gericht tegen deze beslissingen, zodat het niet tot de nietigverklaring ervan kan leiden. Zelfs zo dit eerste middel al gegrond zou moeten worden bevonden, kan het er immers niet toe leiden dat verzoekster alsnog kan worden (blijven) erkend als FTAZ (FTA). Dit middel kan inderdaad mogelijks enkel een invloed uitoefenen op de draagwijdte van beslissingen i.v.m. het al dan niet aan verzoekster uitgereikte visum, maar dus niet op de draagwijdte van de hier, door de verwerende partij genomen, bestreden beslissingen i.v.m. verzoeksters erkenning.

Het eerste middel kan aldus niet tot nietigverklaring leiden van de in deze zaak bestreden beslissingen van de niet-erkenning van verzoekster als FTAZ enerzijds en de intrekking van de erkenning van verzoekster als FTA anderzijds.

In haar memorie van wederantwoord werpt verzoekster op dat alzo de beslechting van het geschil ten gronde wordt verhinderd doordat enkel kennis mag genomen worden van grieven en middelen t.a.v. de bestreden beslissing voor zover die grieven en middelen betrekking hebben op de eindbeslissing, andere voorafgaande eindbeslissingen of voorbereidende beslissingen van de Vlaamse overheid en doordat geen kennis mag genomen worden van grieven en middelen die betrekking hebben op de reglementaire of individuele voorafgaande eindbeslissingen of voorbereidende beslissingen uitgaande van de federale overheid in het kader van de reglementering van de gezondheidszorgberoepen (in de zin van artikel 5, § 1, I., 7°, BWHI) waarop de beslissing van de Vlaamse overheid (mede) berust.

Deze argumentatie van verzoekster kan evenwel niet worden gevolgd. Er moet worden herhaald dat de erkenningen enerzijds en de visa anderzijds aparte beslissingen zijn (gebleven) die elk uitgaan van verschillende overheden. Er kan dan ook niet worden ingezien, en verzoekster toont ook

niet concreet aan, welke invloed grieven die specifiek betrekking hebben op een al dan niet uitgereikt visum – oftewel, zoals door verzoekster aangeduid: de individuele beslissing uitgaande van de federale overheid, – (kunnen) uitoefenen op de draagwijdte van een al dan niet toegekende erkenning. In tegenstelling tot wat verzoekster beweert, is in casu de beslissing i.v.m. het visum niet voorafgegaan aan de beslissing i.v.m. erkenning en berust laatstgenoemde beslissing hoegenaamd niet op de eerstgenoemde beslissing, wat ook moge blijken uit de stukken i.v.m. de automatische gegevensuitwisseling tussen het Departement Zorg en de FOD VVVL.

De eventuele onwettigheid van de individuele beslissing van de federale overheid (visum), die zou blijken uit dit eerste middel, vitieert derhalve niet de beslissing van de verwerende partij (erkenning).

Dit alles neemt niet weg dat wel degelijk kennis kan worden genomen van – en ook effectief in het onderzoek van deze zaak, zoals moge blijken uit het in dit auditorsverslag gedane onderzoek, kennis is genomen van – de relevante reglementaire beslissingen van de federale overheid, oftewel de door de federale overheid bepaalde erkenningsvoorwaarden (meer in het bijzonder het koninklijk besluit van 29 januari 2024).

De beslechting van het geschil ten gronde is derhalve allerminst verhinderd, te meer gezien gelijktijdig met dit auditorsverslag ook het auditorsverslag aangaande het annulatieberoep dat betrekking heeft op het visum wordt neergelegd.

Uit al het voorgaande volgt dus dat verzoekster er verkeerdelijk van uitgaat dat de beslechting van het geschil ten gronde wordt verhinderd. De door verzoekster geformuleerde prejudiciële vraag aan het Grondwettelijk Hof gaat uit van datzelfde foutieve uitgangspunt en van diezelfde foutieve argumentatie en opvatting. In die omstandigheden is er geen reden om die prejudiciële vraag aan het Grondwettelijk Hof te stellen.”

34. In haar laatste memorie bekritiseert verzoekster de redenering in het auditorsverslag. Daartoe herhaalt zij in essentie op een parafraserende, bij wijlen chaotische wijze haar standpunt, visie en aannames zoals aangevoerd in het verzoekschrift en de memorie van wederantwoord daarbij andermaal, zonder enige relevantie aan te tonen, refererend naar bepaalde van de “nieuwe stukken” die werden neergelegd door de verwerende partij. Niet blijkt dat dit betoog op enigerlei wijze inhoudelijk nog een andere visie geeft op de beoordeling in het auditorsverslag, laat staan er afbreuk aan doet.

In zoverre verzoekster in haar laatste memorie alsnog blijft aandringen op het stellen van de door haar in het verzoekschrift en de memorie van wederantwoord voorgestelde prejudiciële vragen, volstaat de vaststelling, enerzijds, zoals terecht wordt aangegeven in het auditorsverslag, dat het middel niet tot de nietigverklaring kan leiden, en anderzijds, niet blijkt, noch door

verzoekster wordt aangetoond, dat te dezen de beslechting van het geschil ten gronde wordt verhinderd doordat enkel kennis wordt genomen van grieven en middelen t.a.v. de bestreden beslissing zonder rekening te houden met grieven die specifiek betrekking hebben op een al dan niet uitgereikt visum – oftewel, zoals verzoekster het formuleert, de individuele beslissing uitgaande van de federale overheid en haar invloed op de draagwijdte van een al dan niet toegekende erkenning. Dit geldt te meer nu het annulatieberoep dat betrekking heeft op het visum door de Raad van State gelijktijdig in onderzoek wordt genomen, op dezelfde terechtzitting wordt behandeld en in beraad genomen, zodat hij met volledige kennis van zaken uitspraak kan doen.

Om die redenen worden de door verzoekster opgeworpen prejudiciële vragen niet aan het Grondwettelijk Hof voorgelegd.

35. De Raad van State ziet geen reden om het anders te zien dan het auditoraat en bevindt aldus, na eigen onderzoek, de redenering van het auditorsverslag bijvallend, dat het eerste middel niet tot nietigverklaring kan leiden.

B. Tweede middel

Vooraf

36. Gelet op de onder randnummer 31 vastgestelde niet-ontvankelijkheid van het beroep gericht tegen de derde bestreden beslissing, worden de in het tweede middel aangevoerde grieven enkel beoordeeld in zoverre deze betrekking hebben op de eerste en tweede bestreden beslissing, zijnde de niet-erkenning van verzoekster als FTAZ.

37. Voorts stelt de Raad van State vast, zoals terecht in het auditorsverslag werd aangegeven, dat de redactie van het tweede middel niet toelaat afdoende te begrijpen op welke wijze volgens verzoekster elk van de door haar aangevoerde rechtsregels en rechtsbeginselen nu precies zijn geschonden.

Haar uiteenzetting van dit tweede middel, dat ettelijke bladzijden beslaat, komt over als zeer breedvoerig, bij wijlen chaotisch en op zijn minst gezegd quasi onleesbaar, nu moeilijk valt te achterhalen waarin de aangevoerde onwettigheid nu precies is gelegen. Dergelijke werkwijze bemoeilijkt het voor de verwerende partij om op gepaste wijze een antwoord te formuleren op dit middel, wat een impact heeft op haar recht van verdediging.

Opdat een middel ontvankelijk zou zijn, is minstens vereist dat summier doch duidelijk de beweerde onregelmatigheid van de bestreden beslissing(en) wordt aangegeven. De vereiste om een middel voldoende duidelijk en nauwkeurig te formuleren strekt er toe het tegensprekelijke karakter van de schriftelijke procedure en de rechten van verdediging van de verwerende partij te waarborgen. Het komt overigens niet aan de Raad van State toe om uit een juridisch niet-onderbouwde uiteenzetting zelf middelen te construeren die voldoen aan de vereisten van het algemeen procedurereglement.

Het staat inderdaad op grond van artikel 2, § 1, 3°, van het algemeen procedurereglement aan de verzoekende partij om in het verzoekschrift een “uiteenzetting van de middelen” te geven. Het valt aan deze partij toe om een middel – zowel de omschrijving van de rechtsregel of het rechtsbeginsel waarvan de schending wordt ingeroepen, alsook de wijze waarop die rechtsregel of dat rechtsbeginsel door de bestreden beslissing(en) wordt geschonden – voldoende duidelijk uiteen te zetten, zodat de verwerende partij, en nadien het auditoraat en de Raad van State, geen veronderstellingen moeten maken over de juiste bedoelingen van de verzoekende partij en zo ertoe worden gebracht om in de plaats van haar de door haar aangevoerde grieven te interpreteren en te redigeren. Evenmin komt het de Raad van State toe om een middel in de plaats van een verzoekende partij te construeren. Het valt de verzoeker toe het vermoeden van wettigheid van een administratieve rechtshandeling te weerleggen door aan de hand van een duidelijk geformuleerd middel uiteen te zetten welke rechtsregels en rechtsbeginselen die hij aanduidt, moeten worden geacht te zijn geschonden.

Niettegenstaande moet worden vastgesteld dat verzoekster in haar verzoekschrift, memorie van wederantwoord en laatste memorie verzuimt haar grieven in een helder en gestructureerd middel uiteen te zetten, dan nog kan dit tweede middel in zijn geheel niet als onontvankelijk wegens *exceptio obscuri libelli* worden verworpen, nu de verwerende partij er in is geslaagd om het middel vrij omstandig te beantwoorden.

Dit neemt niet weg dat verzoekster moet verdragen dat haar betoog slechts ontvangen en beoordeeld kan en zal worden in zoverre de verwerende partij het mocht begrijpen en door het auditoraat is opgevat en in zoverre het relevant is voor de bestreden beslissing(en).

Uit wat voorafgaat, volgt dat dit tweede middel wordt onderzocht zoals de verwerende partij en vervolgens het auditoraat dat hebben ontward, en dit in het bijzonder aan de hand van de door verzoekster geredigeerde samenvatting van dit tweede middel.

Uiteenzetting van het middel

38. Verzoekster voert in het verzoekschrift onder “Middel 2 (onwettigheid van [... de] weigering van erkenning ‘publieke apotheek’)” aan:

“Onwettige en tegenstrijdige motieven, machtsoverschrijding, evenals:

(a) schending van :

(1) de artikelen 10, 11, 23 en 190 van de Grondwet

(2) de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen (hierna : wet van 29 juli 1991 of formele motiveringwet)

(3) het redelijkheidsbeginsel en de beginselen van zorgvuldigheid en voorzorg;

(4) de beginselen van vertrouwen, verworven en legitieme verwachtingen;

(5) de verworven rechten en legitieme verwachtingen van de personen die vóór 1 januari 2025 zijn afgestudeerd als farmaceutisch-technisch assistent en, met een visum en een erkenning, tot 1 januari 2025 het beroep van farmaceutisch-technisch assistent mogen uitoefenen in alle apotheken, met andere woorden de publieke apotheken en de ziekenhuisapotheken.

(6) het beginsel ‘patere legem quam ipse fecisti’ en het gelijkheidsbeginsel;

(b) de toepassing van artikel 159 van de Grondwet ten aanzien van:

(i) het KB van 29 januari 2024 ‘betreffende de beroepen van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de publieke apotheek en farmaceutisch-

technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek' (afgekort : KB van 29 januari 2024);

(ii) minstens de artikelen 5 en 6 van het KB van 29 januari 2024,

(iii) minstens de deelzin 'mits zij aantonen in de drie jaar voorafgaand aan de publicatie van onderhavig besluit minstens drie maanden, met uitsluiting van stageperiodes, op een niet onderbroken en continue wijze in een ziekenhuisapotheek te hebben gewerkt.', bepaald in artikel 6, § 2 van het KB van 29 januari 2024.

IX.1 Samenvatting (middel 2)

100. Verzoekster behaalt op 30 juli 2014 het diploma van farmaceutisch-technisch assistent (FTA).

Krachtens het KB van 5 februari 1997 kan verzoekster het beroep van 'Apothekers-assistentie' (met de bijhorende beroepstitel 'farmaceutisch-technisch assistent') geldig uitoefenen zonder enige beperking in de publieke apotheken en de ziekenhuisapotheken.

Verzoekster bezit hiervoor immers ook een 'FTA'-visum en een 'FTA'-erkenning.

101. Het KB van 29 januari 2024 is in werking getreden op 1 april 2024. (Staatsblad 22 maart 2024)

Artikel 6, § 2 van het KB van 29 januari 2024 bepaalt: (...)

'§ 2. Onverminderd § 1 wordt op hun verzoek aan de personen die op de datum van inwerkingtreding van dit besluit erkend zijn voor het beroep van farmaceutisch-technisch assistent op basis van het koninklijk besluit van 5 februari 1997 een erkenning toegekend van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek, mits zij aantonen in de drie jaar voorafgaand aan de publicatie van onderhavig besluit minstens drie maanden, met uitsluiting van stageperiodes, op een niet onderbroken en continue wijze in een ziekenhuisapotheek te hebben gewerkt.'

Het KB van 29 januari 2024, inzonderheid artikelen 5 en 6, § 2, schenden : (1) het gelijkheidsbeginsel, (2) het redelijkheidsbeginsel en (3) de verworven rechten en legitieme verwachtingen van de personen (waaronder verzoekster) die vóór 1 januari 2025 zijn afgestudeerd als farmaceutisch-technisch assistent (FTA) en, met een visum en een erkenning, reeds 10 jaar lang mogen werken (als FTA) in alle apotheken, met andere woorden de publieke apotheken en de ziekenhuisapotheken.

De toepassing van het KB van 29 januari 2024 — minstens de artikelen 5 en 6 ervan of alvast een zinsnede van artikel 6, § 2 — moet geweigerd worden bij toepassing van artikel 159 van de Grondwet.

Onwettig zijn de bestreden beslissingen die in essentie berusten op de artikelen 5 en 6, § 2 van het KB van 29 januari 2024, inclusief de bovenvermelde onwettige deelzin van artikel 6, § 2.

De Vlaamse overheid weigert derhalve op onwettige wijze het toekennen van de erkenning van verzoekster als farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek. Ze trekt op ook onwettige wijze de (bestaande) erkenning van verzoekster als farmaceutisch-technisch assistent in."

Uit de breedvoerige toelichting bij het middel kan met de nodige welwillendheid de hiernavolgende argumentatie ter ondersteuning van haar vermeende grieven tegen de eerste en tweede bestreden beslissing, worden gedistilleerd:

“(…)

Verzoekster mocht immers tot 1 januari 2025 — reeds meer dan 10 jaar — geldig het beroep van farmaceutisch-technisch assistent uitoefenen in de publieke apotheek en in de ziekenhuisapotheek.

116. Het beroep van farmaceutisch-technisch assistent bestaat in essentie nu verder, zij het voortaan dus wel met een formele onderverdeling, namelijk: ‘farmaceutisch-technische assistentie gericht op de publieke apotheek’ en ‘farmaceutisch-technische assistentie gericht op de ziekenhuis apotheek’. De overgangsregeling, bepaald in artikel 6, § 2 van het KB van 29 januari 2024, is onredelijk en onwettig, dit doordat ‘de erkenning als farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuis-apotheek wordt toegekend aan de personen die op de datum van inwerkingtreding van dit besluit erkend zijn voor het beroep van farmaceutisch-technisch assistent op basis van het koninklijk besluit van 5 februari 1997’ met evenwel een cruciale beperking, nl.: ‘aantonen in de drie jaar voorafgaand aan de publicatie van onderhavig besluit minstens drie maanden, met uitsluiting van stageperiodes, op een niet onderbroken en continue wijze in een ziekenhuisapotheek te hebben gewerkt’ De beginselen van rechtszekerheid, legitieme verwachtingen en verworven rechten zijn geschonden, dit ook omdat verzoekster al sinds 2014 het nieuw gereguleerd beroep wel mocht uitoefenen.

De, door verzoekster betwiste, reglementaire beperking (aan het toekennen van de FTA-erkenning gericht op ziekenhuisapotheek) betreft immers ‘een periode van drie maanden op niet onderbroken en continue wijze werken in een ziekenhuisapotheek met uitsluiting van stageperiodes’, met dien verstande dat deze periode dus ook ‘voorafgaat aan de publicatie van het KB van 29 januari 2024’.

117. De beginselen van rechtszekerheid, legitieme verwachtingen en verworven rechten zijn geschonden.

Het vertrouwensbeginsel is nauw verbonden met het rechtszekerheidsbeginsel, dat de overheid verbiedt om zonder objectieve en redelijke verantwoording afbreuk te doen aan het belang van de rechtsonderhorigen om in staat te zijn de rechtsgevolgen van hun handelingen te voorzien.

Deze beginselen zijn hier des te meer geschonden omdat verzoekster op grond van haar visum en erkenning — beiden afgeleverd krachtens het KB van 5 februari 1997 — alvast sinds 30 juli 2014 en tot 1 januari 2025 wel degelijk gemachtigd was om het beroep van ‘apothekers-assistentie’ eveneens geldig uit te oefenen in een ziekenhuisapotheek en dus wel de vereiste vaardigheden en kennis had voor dat ‘werk in een ziekenhuisapotheek (als farmaceutisch-technisch assistent’, en dus met andere woorden voldeed ze aan alle toen geldende kwalificatie-voorwaarden.

Bovendien zijn de legitieme verwachtingen van verzoekster inderdaad terdege verschalkt.

Tot aan de publicatie van het KB van 29 januari 2024 kon verzoekster immers op basis van haar erkenning het beroep van farmaceutisch-technisch assistent geldig uitoefenen in een publieke apotheek en een ziekenhuisapotheek zonder beperking, dit ingevolge het KB van 5 februari 1997.

Tot aan de publicatie van het KB van 29 januari 2024 was er, — precies ingevolge het KB van 5 februari 1997—, dus ook geen enkele geldige reden voor de farmaceutisch-technisch assistent, werkzaam in een publieke apotheek, om zijn/haar statutair of contractueel werk daar dus op te geven, minstens dit werk (in een publieke apotheek) te onderbreken en over te schakelen naar het ‘werk in een ziekenhuisapotheek (...?)’, dit voor ‘een

periode van minstens drie maanden op niet onderbroken en continue wijze werken (...) met uitsluiting van stageperiodes’.

De onredelijkheid van de overgangsmaatregel is gelegen in het gegeven dat de overgangsmaatregel, bepaald in artikel 6, § 2 van het KB van 29 januari 2024, dus het ‘aantonen’ van gegevens en feiten vereist die zich evenwel hebben voorgedaan in een periode die de publicatie van het KB van 29 januari 2024 dus wel voorafgaan en een zgn. ‘werk’-activiteit in een ziekenhuisapotheek betreft die destijds niet voorzienbaar was omdat de toenmalige erkenning als farmaceutisch-technisch assistent precies toeliet geldig te ‘werken’ als farmaceutisch-technisch assistent in alle ziekenhuizen, of meer bepaald het gezondheidsberoep ‘Apothekers-assistentie’ uit te oefenen in alle ziekenhuizen.

In de brief dd. 14 november 2024 bevestigt het Departement Zorg dit temporeel gegeven :

- Wat moet u doen om het beroep van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek te kunnen blijven uitoefenen?

Op basis van de kwalificatievereisten van het koninklijk besluit van 29 januari 2024, kunt u ook in aanmerking komen voor een erkenning als farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek. U kunt hiervoor vanaf 1 januari 2025 een aanvraag indienen bij het Departement Zorg. Bij deze aanvraag moet u aantonen dat u tussen 22/03/2021 en 22/03/2024 minstens drie maanden, met uitsluiting van stageperiodes, op een niet onderbroken en continue wijze in een ziekenhuisapotheek heeft gewerkt.

118. Verzoekster vraagt bijgevolg om de toepassing van artikel 159 van de Grondwet ten aanzien van de deelzin: ‘mits zij aantonen in de drie jaar voorafgaand aan de publicatie van onderhavig besluit minstens drie maanden, met uitsluiting van stageperiodes, op een niet onderbroken en continue wijze in een ziekenhuisapotheek te hebben gewerkt’, bepaald in artikel 6, § 2 van het KB van 29 januari 2024.

Deze indringende omkering van de regelgeving die retroactief aan verzoekster een ander gedrag oplegt, was niet voorzienbaar (vóór de publicatie van het KB van 29 januari 2024) omdat tot dan toe, en trouwens tot 1 januari 2025, de farmaceutisch-technisch assistent (met visum en erkenning) het beroep van ‘Apothekers-assistentie’ ook geheel geldig mocht uitoefenen in een ziekenhuisapotheek.

Deze deelzin van artikel 6, § 2 van het KB van 29 januari 2024 schendt dus nu artikel 23 van de Grondwet, het redelijkheidsbeginsel en ‘de verworven rechten en de legitieme verwachtingen van de personen die voor 1 januari 2025 reeds tien jaar zijn afgestudeerd als farmaceutisch-technisch assistent en hiervoor sinds 10 jaar ook een visum en erkenning hebben (hadden) om het beroep van farmaceutisch-technisch assistent ook rechtmatig uit te oefenen in een ziekenhuisapotheek’.

Krachtens artikel 159 van de Grondwet moet de toepassing van deze deelzin van artikel 6, §1 van het KB van 29 januari 2024 bijgevolg worden geweigerd, namelijk de volgende deelzin: ‘mits zij aantonen in de drie jaar voorafgaand aan de publicatie van onderhavig besluit minstens drie maanden, met uitsluiting van stageperiodes, op een niet onderbroken en continue wijze in een ziekenhuisapotheek te hebben gewerkt’, bepaald in artikel 6, § 2 van het KB van 29 januari 2024.

Even onwettig zijn dus de thans bestreden beslissingen die berusten op artikel 6, §§ 1-2 van het KB van 29 januari 2024 (lex specialis) met hierbij de opgegeven onwettige deelzin van artikel 6, § 2.

119. Irrelevant is de volgende verwijzing (in de brief dd. 29 januari 2025 van het Departement Zorg) naar artikel 6, § 4 van het KB van 29 januari 2024 :

Daarnaast willen we er u op wijzen dat artikel 6, §4 van het koninklijk besluit van 29 januari 2024 het volgende stelt: ‘Onverminderd §3 wordt op hun verzoek aan de personen die voldoen aan de voorwaarden in §3 en die aantonen minstens drie maanden, met uitsluiting van stageperiodes, op een niet onderbroken en continue wijze in een ziekenhuisapotheek hebben gewerkt een erkenning toegekend van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek. Dit verzoek dient te gebeuren binnen de zes jaar na de inwerkingtreding van onderhavig besluit.’

Op basis van voorgenoemde overgangsmaatregel is het alsnog mogelijk voor uw cliënt om erkend te kunnen worden als ‘farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek’. De vereiste werkervaring als farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek van minstens drie maanden, met uitsluiting van stageperiodes, op een niet onderbroken en continue wijze kan opgebouwd worden tot 1 april 2030, de datum waarop het verzoek om gebruik te maken van deze bepaling uiterlijk moet worden ingediend.

120. Nogmaals, artikel 6, §§ 1-2 van het KB van 29 januari 2024 bepaalt:

‘§ 1. De personen die op de datum van inwerkingtreding van dit besluit erkend zijn voor het beroep van farmaceutisch-technisch assistent op basis van het koninklijk besluit van 5 februari 1997 worden op basis van onderhavig besluit ambtshalve erkend voor het beroep van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de publieke apotheek.

§ 2. Onverminderd § 1 wordt op hun verzoek aan de personen die op de datum van inwerkingtreding van dit besluit erkend zijn voor het beroep van farmaceutisch-technisch assistent op basis van het koninklijk besluit van 5 februari 1997 een erkenning toegekend van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek, mits zij aantonen in de drie jaar voorafgaand aan de publicatie van onderhavig besluit minstens drie maanden, met uitsluiting van stageperiodes, op een niet onderbroken en continue wijze in een ziekenhuisapotheek te hebben gewerkt.’

Het aangehaalde artikel 6, § 3 van het KB van 29 januari 2024 beoogt dus evenzeer ‘Een erkenning van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de publieke apotheek’. Deze bepaling onderscheidt zich noodzakelijkerwijze van artikel 6, § 1 van het KB van 29 januari 2024.

Artikel 6, § 3 van het KB van 29 januari 2024 bepaalt:

‘§ 3. Een erkenning van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de publieke apotheek wordt toegekend aan de personen die ten laatste zes jaar na de publicatie van onderhavig besluit met vrucht een stage van tenminste 300 uren hebben doorlopen in een publieke apotheek en houder zijn van:

a) ofwel een diploma dat een opleiding bekroont van secundair onderwijs, waarvan het programma op zijn minst omvat: (...)

b) ofwel houder zijn van een diploma dat een opleiding bekroont van secundair onderwijs en bovendien met vrucht een op zijn minst evenwaardige specifieke opleiding gevolgd hebben in een inrichting opgericht, gesubsidieerd of erkend door de bevoegde overheid, waarvan het programma minstens de hogervermelde theoretische opleiding en theoretische en praktische opleiding omvat.’

121. Artikel 6, § 3 van het KB van 29 januari 2024 beoogt dus het ‘toekennen van een erkenning van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de publieke apotheek’ aan personen die per hypothese deze erkenning niet hebben, doch wel aan de — in artikel 6, § 3 opgegeven —voorwaarden voldoen.

Artikel 6, § 3 van het KB van 29 januari 2024 betreft niet de personen die bedoeld zijn in artikel 6, §1.

Anders zou artikel 6, § 3 van het KB van 29 januari 2024 immers ook geen enkele zin hebben.

122. Verzoekster heeft krachtens artikel 6, § 1 van het KB van 29 januari 2024 dus nu reeds ‘de ambtshalve de erkenning van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de publieke apotheek’.

Artikel 6, § 3 van het KB van 29 januari 2024 is dus ook niet van toepassing op verzoekster. Evenmin is artikel 6, § 4 van het KB van 29 januari 2024 dus van toepassing op verzoekster.

De regeling van artikel 6, § 4 van het KB van 29 januari 2024 — aangehaald in de brief dd. 29 januari 2025 van het Departement Zorg — verantwoordt dus niet het weigeren van de toepassing van artikel 159 van de Grondwet op de voormelde deelzin van artikel 6, § 2 van het KB van 29 januari 2024.

123. De regeling van artikel 6, § 4 van het KB van 29 januari 2024 is bovendien onwettig en merkwaardig.

Immers, de Koning bepaalt dat de erkenning van farmaceutisch-technisch assistent wordt toegekend aan personen ingevolge het ‘werken op een niet onderbroken en continue wijze, met uitsluiting van stageperiodes, in een ziekenhuisapotheek’, terwijl per definitie deze personen evenwel niet rechtsgeldig het beroep van erkenning van farmaceutisch-technisch assistent gericht op ziekenhuisapotheek mogen uitoefenen, dit laatste dus precies bij gebrek aan de erkenning voor het beroep van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek.

124. Nogmaals, artikel 72 van de wet van 10 mei 2015 betreffende de uitoefening van de gezondheidsberoepen bepaalt inderdaad als *lex superior* :
(...)

‘Art 72. § 1. Buiten de beoefenaars, bedoeld in artikel 3, § 1, en de artikelen 4, 6, 43, 68/1 en 8/2 voor wat betreft de prestaties verbonden aan hun respectieve kunst, mag niemand prestaties verrichten die nader bepaald zijn ter uitvoering van artikel 71, § 1, of handelingen uitvoeren die bedoeld zijn in artikel 69, 2° en 3°, die niet houder is van een erkenning afgegeven door de minister bevoegd voor Volksgezondheid.

§ 2. De Koning bepaalt, op advies van de Federale raad voor paramedische beroepen, de voorwaarden en de regels tot het verkrijgen, het behouden en het intrekken van de in de eerste paragraaf bedoelde erkenning.

Deze erkenning mag enkel toegekend worden aan personen die voldoen aan de vereiste kwalificatievoorwaarden die nader bepaald zijn ter uitvoering van artikel 71, § 1, of ter uitvoering van artikel 69, 2° en 3°.

§ 3. De paragrafen 1 en 2 hebben enkel betrekking tot de beroepsbeoefenaars ten aanzien van wie de Koning reeds de inwerkingtreding heeft bepaald overeenkomstig artikel 183 van de wet van 25 januari 1999 houdende sociale bepalingen. Voor de andere beroepsbeoefenaars gelden, tot op het ogenblik dat de Koning ten aanzien van hen de inwerkingtreding heeft bepaald overeenkomstig artikel 183 van de wet van 25 januari 1999 houdende sociale bepalingen, de hierna volgende bepalingen:

Niemand mag, (...), prestaties verrichten die nader bepaald zijn ter uitvoering van artikel 71, § 1, of handelingen uitvoeren die bedoeld zijn in artikel 69, 2° en 3° indien hij geen bewijs van de vereiste kwalificaties kan overleggen.’

Nogmaals, artikel 6, § 4 van het KB van 29 januari 2024 bepaalt

‘§ 4. Onverminderd § 3 wordt op hun verzoek aan de personen die voldoen aan de voorwaarden in § 3 en die aantonen minstens drie maanden, met uitsluiting van stageperiodes, op een niet onderbroken en continue wijze in een ziekenhuisapotheek te hebben gewerkt een erkenning toegekend van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek. Dit

verzoek dient te gebeuren binnen de zes jaar na de inwerkingtreding van onderhavig besluit.’

Dit voorschrift houdt in dat de geviseerde personen gedurende ‘minstens drie maanden, met uitsluiting van stageperiodes werken op een niet onderbroken en continue wijze in een ziekenhuisapothek werken’ met het oog op het ‘toekennen van een erkenning van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapothek’ het beroep dus wel onwettig uitoefenen, namelijk zonder de erkenning die artikel 172 van de wet van 10 mei 2015 (als *lex superior*) vereist.

Artikel 6, § 4 van het KB van 29 januari 2024 schendt dus artikel 172 van de wet van 10 mei 2015.

Ingevolge artikel 159 van de Grondwet moet de toepassing ervan worden geweigerd.

125. Verzoekster licht ook de grief van de schending van het gelijkheidsbeginsel — in het kader van de toepassing van artikel 159 van de Grondwet — nog nader toe.

Artikel 153, § 1 van de wet van 10 mei 2015 betreffende de uitoefening van de gezondheidsberoepen bepaalt : (...)

‘§ 1. In afwijking van artikel 72, § 2, tweede lid, wordt de in artikel 72, § 1, bedoelde erkenning ambtshalve toegekend aan de personen die op het ogenblik van de inwerkingtreding van het koninklijk besluit genomen in uitvoering van artikel 72, § 2, eerste lid, door de Dienst voor geneeskundige verzorging van het Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering voor dit beroep erkend zijn, overeenkomstig artikel 215 van de Ziekteverzekeringswet van 14 juli 1994.

§ 2. In afwijking van artikel 72, § 2, tweede lid, wordt de in artikel 72, § 1, bedoelde erkenning op hun verzoek toegekend aan personen die niet reeds in paragraaf 1 bedoeld zijn en:

1° hetzij wat een beroep betreft waarvoor een opleiding bestaat in een inrichting opgericht, gesubsidieerd of erkend door de bevoegde overheid houder zijn van een diploma, uitgereikt door een inrichting opgericht, gesubsidieerd of erkend door de bevoegde overheid dat een opleiding bekroont waarvan het niveau, maar niet de volledige theoretische of theoretische en praktische opleiding en stages, overeenstemt met de in artikel 72, § 2, tweede lid, bedoelde voorwaarden voor zover zij dit diploma behalen voor het einde van de periode van zes jaar te rekenen vanaf de inwerkingtreding van het koninklijk besluit genomen in uitvoering van artikel 72, § 2, eerste lid ;

2° (...)

126. Net als de personen, bedoeld in artikel 153, § 1 van de wet van 10 mei 2015, geniet verzoekster een officiële erkenning, namelijk de erkenning als farmaceutisch-technisch assistent voor alle apotheken, op het ogenblik van de inwerkingtreding van het koninklijk besluit van 29 januari 2024.

Op gevare anders het gelijkheidsbeginsel te schenden moest aan verzoekster dus evenzeer (ambtshalve op haar verzoek) de erkenning, bepaald in artikel 6, § 2 van het KB van 29 januari 2024, worden toegekend.

Het toekennen van de erkenning wordt evenwel belet — op discriminerende wijze — door de deelzin ‘mits zij aantonen in de drie jaar voorafgaand aan de publicatie van onderhavig besluit minstens drie maanden, met uitsluiting van stageperiodes, op een niet onderbroken en continue wijze in een ziekenhuisapothek te hebben gewerkt’, bepaald in artikel 6, § 2 van het KB van 29 januari 2024.

Krachtens artikel 159 van de Grondwet moet de toepassing van deze deelzin dus worden geweigerd.

127. Verzoeksters situatie is ook volkomen vergelijkbaar met de personen, bepaald in artikel 153 van de wet van 10 mei 2015 betreffende de uitoefening van de gezondheidsberoepen, namelijk nogmaals:

‘§ 1. In afwijking van artikel 72, § 2, tweede lid, wordt de in artikel 72, § 1, bedoelde erkenning ambtshalve toegekend aan de personen die op het ogenblik van de inwerkingtreding van het koninklijk besluit genomen in uitvoering van artikel 72, § 2, eerste lid, door de Dienst voor geneeskundige verzorging van het Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering voor dit beroep erkend zijn, overeenkomstig artikel 215 van de Ziekteverzekeringswet van 14 juli 1994.

§ 2. In afwijking van artikel 72, § 2, tweede lid, wordt de in artikel 72, § 1, bedoelde erkenning op hun verzoek toegekend aan personen die niet reeds in paragraaf 1 bedoeld zijn en:

1° hetzij wat een beroep betreft waarvoor een opleiding bestaat in een inrichting opgericht, gesubsidieerd of erkend door de bevoegde overheid houder zijn van een diploma, uitgereikt door een inrichting opgericht, gesubsidieerd of erkend door de bevoegde overheid dat een opleiding bekroont waarvan het niveau, maar niet de volledige theoretische of theoretische en praktische opleiding en stages, overeenstemt met de in artikel 72, § 2, tweede lid, bedoelde voorwaarden voor zover zij dit diploma behalen voor het einde van de periode van zes jaar te rekenen vanaf de inwerkingtreding van het koninklijk besluit genomen in uitvoering van artikel 72, § 2, eerste lid;

2°(...)

Verzoekster is immers reeds erkend voor het beroep van farmaceutisch-technisch assistent voor alle apotheken op het ogenblik van de inwerkingtreding van het koninklijk besluit van 29 januari 2024.

Het is verder onredelijk om de ambtshalve toekenning aan verzoekster te weigeren, in acht genomen dat ook de toepassing van artikel 6, § 4 van het KB van 29 januari 2024 moet geweigerd worden.

In strijd met artikel 72 van de wet van 10 mei 2015, *lex superior*, vindt het beoogde ‘werken in een ziekenhuisapothek’ er immers wederrechtelijk plaatsvindt, namelijk zonder de vereiste erkenning.

128. Ook de vergelijkbaarheid met artikel 153, § 2, 1ste lid, 1° van de gezondheidswet gaat hier geheel op.

Verzoeksters diploma, reeds behaald in 2014, zou dus niet geheel overeenstemmen met het "nieuw" diploma, opgegeven in het KB van 29 januari 2024, wat betreft het luik van de ziekenhuisapothek.

Welnu, verzoekster heeft evenzeer het ‘oud’ diploma reeds behaald binnen ‘de periode van zes jaar te rekenen vanaf de inwerkingtreding van het koninklijk besluit (van 29 januari 2024)’. Het is dus discriminerend om haar de ‘erkenning op verzoek’ (inzake ziekenhuisapothek) niet toe te kennen. IX.5 3de lid — Geen advies erkenningscommissie over vraag tot erkenning ziekenhuisapothek

129. Het Departement Zorg bericht aan verzoekster de brief dd. 28 november 2024, betiteld ‘Brief over het voornemen tot intrekking van uw erkenning als farmaceutisch-technisch assistent’.

Op 17 december 2024 dient verzoekster een gemotiveerd bezwaarschrift in. [...]

Verzoekster vraagt in dit bezwaarschrift eveneens het volgende : [...]

‘Om deze redenen behage het de Commissie, de Agentschap en de minister:
- af te zien van het voornemen tot de intrekking van de erkenning als farmaceutisch-technisch assistent. niet over te gaan tot de intrekking van de erkenning als farmaceutisch-technisch assistent; en in geval van de

ambtshalve erkenning (van Mevr. E. B.) voor het beroep van farmaceutisch assistent gericht op de publieke apotheek Mevr. E. B. eveneens te erkennen voor het beroep van farmaceutisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek.’

Verzoekster vraagt op 3 februari 2025 om de tussenkomst van de Vlaamse ombudsman teneinde van de Vlaamse overheid een andere beslissing te bekomen die — in essentie — : (a) aan verzoekster ook de erkenning als ‘farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek’ toekent en (b) eveneens de betwiste intrekking-beslissing dd. 29 januari 2025 intrekt. [...]

Per e-mail dd. 19 maart 2025 bericht de Vlaamse ombudsman dat hij het dossier nr. [...] reeds afsluit zonder resultaat. ‘Het Departement geeft aan bij onderstaand standpunt te blijven’, namelijk het betoog dat ‘het intrekken van het erkenningsbesluit van mevrouw als (...) FTA is gerechtvaardigd’.

Per e-mail dd. 19 maart 2025 bericht het Departement Zorg aan verzoekster een document inzake :

‘Uw amtsshalve erkenning voor een paramedisch beroep van een Farmaceutisch-technisch assistent gericht op de publieke apotheek — NAP15004018 (dossiernummer)’.

130. Artikel 7, § 3 van het BVR van 15 januari 2016 betreffende de erkenning van beoefenaars van paramedische beroepen (= BVR van 15 januari 2016) bepaalt : ‘§ 3. Het agentschap beslist, na advies van de erkenningscommissie, over de aanvraag tot erkenning als beoefenaar van een paramedisch beroep. Het gemotiveerde advies van de erkenningscommissie wordt bij de beslissing gevoegd.’

Verzoekster is erkend als farmaceutisch-technisch assistent gericht op de publieke apotheek.

De ‘weigering van verzoeksters vraag (dd. 17 december 2024) om in geval van de amtsshalve erkenning (van Mevr. E. B.) voor het beroep van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de publieke apotheek Mevr. E. B. eveneens te erkennen voor het beroep van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek’ is beslist zonder het advies van de erkenningscommissie.

De Vlaamse overheid schendt derhalve artikel 7, § 3 van het voormeld BVR van 15 januari 2016.

IX.6 4de lid Gebrek aan formele weigering-beslissing, inzake erkenning ziekenhuisapotheek

131. Het KB van 29 januari 2024 ‘betreffende de beroepen van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de publieke apotheek en farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek’ bepaalt: - hierna : KB van 29 januari 2024 — (...)

‘Artikel 1. § 1. De uitoefening van ‘farmaceutisch-technische assistentie gericht op de publieke apotheek’ is een paramedisch beroep in de zin van artikel 69 van de gecoördineerde wet van 10 mei 2015 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen.

Dit beroep wordt uitgeoefend onder de beroepstitel ‘farmaceutisch-technisch assistent gericht op de publieke apotheek’.

§ 2. De uitoefening van ‘farmaceutisch-technische assistentie gericht op de ziekenhuisapotheek’ is een paramedisch beroep in de zin van artikel 69 van de gecoördineerde wet van 10 mei 2015 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen.

Dit beroep wordt uitgeoefend onder de beroepstitel ‘farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek’.

(..).

Art. 5. Het koninklijk besluit van 5 februari 1997 betreffende de beroepstitel en de kwalificatievereisten voor de uitoefening van het beroep van farmaceutisch-technisch assistent en houdende vaststelling van de lijst van handelingen waarmee deze laatste door een apotheker kan worden belast, wordt opgeheven op 1 januari 2025.

Art. 6. § 1. De personen die op de datum van inwerkingtreding van dit besluit erkend zijn voor het beroep van farmaceutisch-technisch assistent op basis van het koninklijk besluit van 5 februari 1997 worden op basis van onderhavig besluit ambtshalve erkend voor het beroep van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de publieke apotheek.

§ 2. Onverminderd § 1 wordt op hun verzoek aan de personen die op de datum van inwerkingtreding van dit besluit erkend zijn voor het beroep van farmaceutisch-technisch assistent op basis van het koninklijk besluit van 5 februari 1997 een erkenning toegekend van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek, mits zij aantonen in de drie jaar voorafgaand aan de publicatie van onderhavig besluit minstens drie maanden, met uitsluiting van stageperiodes, op een niet onderbroken en continue wijze in een ziekenhuisapotheek te hebben gewerkt. Dit verzoek kan worden ingediend tot drie jaar na de publicatie van onderhavig besluit.’

132. Het Departement Zorg bericht aan verzoekster de brief dd. 28 november 2024, betiteld ‘Brief over het voornemen tot intrekking van uw erkenning als farmaceutisch-technisch assistent’.

Op 17 december 2024 dient verzoekster een gemotiveerd bezwaarschrift in. [...]

Verzoekster vraagt in dit bezwaarschrift eveneens het volgende: [...]

‘Om deze redenen behage het de Commissie, de Agentschap en de minister :
- af te zien van het voornemen tot de intrekking van de erkenning als farmaceutisch-technisch assistent, niet over te gaan tot de intrekking van de erkenning als farmaceutisch-technisch assistent; en in geval van de ambtshalve erkenning (van Mevr. E. B.) voor het beroep van farmaceutisch assistent gericht op de publieke apotheek Mevr. E. B. eveneens te erkennen voor het beroep van farmaceutisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek.’

Verzoekster vraagt op 3 februari 2025 om de tussenkomst van de Vlaamse ombudsman teneinde van de Vlaamse overheid een andere beslissing te bekomen die — in essentie — : (a) aan verzoekster ook de erkenning als ‘farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek’ toekent en (b) eveneens de betwiste intrekking-beslissing dd. 29 januari 2025 intrekt. [...]

Per e-mail dd. 19 maart 2025 bericht de Vlaamse ombudsman dat hij het dossier nr. [...] reeds afsluit zonder resultaat. ‘Het Departement geeft aan bij onderstaand standpunt te blijven’, namelijk het betoog dat ‘het intrekken van het erkenningsbesluit van mevrouw als (...) FTA is gerechtvaardigd’.

Per e-mail dd. 19 maart 2025 bericht het Departement Zorg aan verzoekster een document inzake:

‘Uw ambtshalve erkenning voor een paramedisch beroep van een Farmaceutisch-technisch assistent gericht op de publieke apotheek — NAP15004018 (dossiernummer)’.

Het erkenning-besluit is formeel gedagtekend op 4 februari 2025.

Verzoekster ontvangt daarentegen geen enkel bericht inzake haar expliciete vraag tot erkenning voor het beroep van farmaceutisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek.

133. Artikel 7, § 3 van het BVR van 15 januari 2016 betreffende de erkenning van beoefenaars van paramedische beroepen (= BVR van 15 januari 2016) bepaalt: (...)

‘ § 3. Het agentschap beslist, na advies van de erkenningscommissie, over de aanvraag tot erkenning als beoefenaar van een paramedisch beroep. Het gemotiveerde advies van de erkenningscommissie wordt bij de beslissing gevoegd.’

Het Agentschap moet dus derhalve beslissen met een ‘beslissing’ over de aanvraag van verzoekster.

Verzoekster ontvangt evenwel dus geen enkel antwoord en formele beslissing op haar expliciete vraag tot erkenning voor het beroep van farmaceutisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek.

De Vlaamse overheid schendt aldus :

(1) artikel 7, § 3 van het BVR van 15 januari 2016,

(2) de beginselen van behoorlijk bestuur, inclusief het zorgvuldigheidsbeginsel, en

(3) de formele motivering-plicht.

Artikel 7, § 3 van het BVR van 15 januari 2016, de beginselen van behoorlijk bestuur, inclusief het zorgvuldigheidsbeginsel, en de formele motivering-plicht zijn inderdaad geschonden door :

(1) enerzijds geen formele beslissing te nemen over verzoeksters expliciete vraag tot erkenning voor het beroep van farmaceutisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek en

(2) anderzijds het te houden bij een stilzwijgende beslissing over deze expliciete vraag tot erkenning voor het beroep van farmaceutisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek.”

In de memorie van wederantwoord repliceert verzoekster op omstandige wijze als volgt:

“(…)

113. Ongegrond en onwettig is verweerdens (herhaald) betoog dat ‘Als de beroepsbeoefenaar een erkenning als FTAZ wil bekomen, moet hij ofwel kunnen aantonen dat hij over voldoende ervaring beschikt voorafgaand aan de inwerkingtreding van het KB van 29 januari 2024 ofwel (...)’.

Nogmaals, het KB van 29 januari 2024 is gepubliceerd op 22 maart 2024. Artikel 6, § 2 van het KB van 29 januari 2024 schrijft inderdaad een temporele voorwaarde voor, namelijk ‘in de drie jaar voorafgaand aan de publicatie van dat KB minstens drie maanden, met uitsluiting van stageperiodes, op een niet onderbroken en continue wijze in een ziekenhuisapotheek te hebben gewerkt’. Essentieel is de bijzondere term: ‘voorafgaand aan de publicatie van dat KB’.

Nogmaals, dergelijke voorwaarde is uiteraard niet haalbaar en onredelijk, dit louter al omdat deze voorwaarde retroactief is en dus een periode betreft die voorafgaat aan de datum van de publicatie.

Secundo (onwettige uitoefening, door de FTAP, van het beroep van FTAZ zonder erkenning)

114. Eveneens ongegrond en inzonderheid onwettig is verweerdens betoog dat ‘Als de beroepsbeoefenaar een erkenning als FTAZ wil bekomen, moet hij ... ofwel beschikt hij over een termijn van zes jaar om alsnog de nodige ervaring op te doen’.

Artikel 6, § 4 van het KB van 29 januari 2024 schrijft een onwettige temporele voorwaarde voor :

‘§ 4. Onverminderd § 3 wordt op hun verzoek aan de personen die voldoen aan de voorwaarden in § 3 en die aantonen minstens drie maanden, met uitsluiting van stageperiodes, op een niet onderbroken en continue wijze in een ziekenhuisapothek te hebben gewerkt een erkenning toegekend van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapothek. Dit verzoek dient te gebeuren binnen de zes jaar na de inwerkingtreding van onderhavig besluit.’

Deze reglementaire bepaling neemt immers in aanmerking ‘het werken in een ziekenhuisapothek’ — volbracht na 1 januari 2025 — zonder dat deze persoon houder is van een erkenning afgegeven voor het beroep van farmaceutisch-technisch assistent ziekenhuisapothek (door de bevoegde minister).

Tertio (ongegrond inroepen van het arrest nr. 143/2019 van het Grondwettelijk Hof)

115. Ongegrond is verweerders betoog dat het Grondwettelijk Hof zijn zegen heeft gegeven, nl. als volgt :

‘Als de beroepsbeoefenaar een erkenning als FTAZ wil bekomen, moet hij ofwel kunnen aantonen dat hij over voldoende ervaring beschikt voorafgaand aan de inwerkingtreding van het KB van 29 januari 2024, ofwel beschikt hij over een termijn van zes jaar om alsnog de nodige ervaring op te doen. Het Grondwettelijk Hof oordeelde dat dergelijke regeling niet onevenredig is en het gelijkheidsbeginsel niet schendt’.

Ten onrechte betoogt verweerder inzonderheid dat ‘dit arrest (nr. 143/2019) is relevant (...) en kan per analogie worden toegepast’.

Weliswaar heeft het Grondwettelijk Hof in die eerdere zaak aangegeven dat ‘het relevant is die personen toe te staan verder die handelingen te stellen ten aanzien waarvan zij kunnen aantonen dat zij die tijdens de refereperiode gedurende minstens drie jaar daadwerkelijk hebben verricht’.

Waarbij deze personen (conform de wetgeving die het Grondwettelijk Hof toen heeft onderzocht) ‘aantonen dat zij alle handelingen van het beroep gedurende minstens drie jaar hebben verricht’.

Het probleem is — ten aanzien van verzoekster — evenwel van een volstrekt andere aard.

Het Grondwettelijk Hof heeft dat scenario precies niet ingecalculeerd in het arrest nr. 143/2019.

Nogmaals, artikel 6, § 2 van het KB van 29 januari 2024 schrijft inderdaad een temporele voorwaarde voor, namelijk ‘in de drie jaar voorafgaand aan de publicatie van dat KB minstens drie maanden, met uitsluiting van stageperiodes, op een niet onderbroken en continue wijze in een ziekenhuisapothek te hebben gewerkt’. Essentieel is de bijzondere term: ‘voorafgaand aan de publicatie van dat KB’.

Dergelijke voorwaarde is dus uiteraard hier niet haalbaar en onredelijk, dit louter al omdat deze voorwaarde retroactief is en dus een periode betreft die voorafgaat aan de datum van de publicatie.

Verzoekster heeft immers — na de publicatie van het KB van 29 januari 2024 — haar gedrag niet kunnen afstemmen op deze (retroactieve) voorwaarde van ‘in de drie jaar voorafgaand aan de publicatie van dat KB minstens drie maanden, met uitsluiting van stageperiodes, op een niet onderbroken en continue wijze in een ziekenhuisapothek te hebben gewerkt’.

Quarto (ongegrond inroepen van ‘uitgebreide toelichting in november 2024’)

116. Ongegrond is verweerders betoog over een zgn. ‘uitgebreide toelichting in november 2024’ :

— het Departement Zorg bezorgde aan Verzoekster in november 2024 een heldere brief met een uitgebreide toelichting van de wetswijziging [...]. Deze brief bevatte tevens een toelichting van de procedurele stappen tot verkrijging als FTAP resp. FTAZ;

Verweerder brief is immers noch glashelder noch wettig, dit alles om de volgende redenen.

117. Nogmaals: verzoekster kon in november 2024 uiteraard niet haar gedrag plots afstemmen op deze (retroactieve) voorwaarde van ‘in de drie jaar voorafgaand aan de publicatie van dat KB minstens drie maanden, met uitsluiting van stageperiodes, op een niet onderbroken en continue wijze in een ziekenhuisapotheek te hebben gewerkt’.

118. Verweeders brief gaat ook geheel ten onrechte voorbij aan essentiële gegevens door te betogen dat verzoekster pas vanaf 1 januari 2025 een erkenningsaanvraag kan indienen, en dit via een ‘e-loket’.

Nogmaals: de wetgeving bepaalt niet dat de aanvrager van een erkenning op straffe van nietigheid ‘een aanvraagformulier’ moet aanwenden dat ‘de administratie ter beschikking stelt’.

Nogmaals: de wetgeving verplicht de aanvrager van een erkenning ook niet om, op straffe van nietigheid, (uitsluitend) het ‘digitaal platform’ aan te wenden dat ‘het agentschap ter beschikking telt’ en waarop bovendien ‘het aanvraagformulier (per hypothese) is aangevuld of vervangen’.

Verweerder wijst dus ook geen normatieve bepalingen aan die dergelijke sancties voorschrijven.

De ‘datum van inwerkingtreding’ van het KB van 29 januari 2024 is: ‘1 april 2024’.

Het verzoek tot erkenning als ‘farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek’ kon vanaf dan geldig ‘worden ingediend tot drie jaar na de publicatie van onderhavig besluit’.

Verzoekster heeft bijgevolg op 17 december 2024 wel geldig uitdrukkelijk en geldig verzocht om de erkenning als farmaceutisch-technisch assistent ziekenhuisapotheek (FTAZ).

X.3.4. Inzake het 3de lid (van het 2de middel)

119. Verweerder betoogt het volgende: [...]

Een kandidaat-FTAZ moet derhalve een uitdrukkelijk verzoek tot erkenning als FTAZ aan het Departement Zorg richten [...]. Dit uitdrukkelijk verzoek moet bijkomend voorzien zien van de nodige bewijsstukken die aantonen dat de kandidaat-FTAZ beschikt over de vereiste competenties die bij deze bijzondere beroepstitel horen.

Pas als er een uitdrukkelijk verzoek tot erkenning als FTAZ wordt ingediend, via de geijkte kanalen[...] en voorzien van de nodige bewijsstukken, wordt de erkenningsaanvraag behandeld (en zal een advies worden gevraagd van de erkenningscommissie overeenkomstig artikel 7, §3 Besluit van 15 januari 2016).

Verzoekster kan overigens niet ontkennen dat zij hiervan op de hoogte was, nu zij dit ook meermaals uitdrukkelijk meegedeeld [...].

50. Verzoekster stelt dat zij een aanvraag tot erkenning als FTAZ heeft ingediend. Zoals zij meermaals erkent in haar verzoekschrift heeft zij in feite evenwel enkel in haar bezwaarschrift van 17 december 2024 enkel het volgende gevraagd:

Om deze redenen behage het de Commissie, de Agentschap en de minister :

- af te zien van het voornemen tot de intrekking van de erkenning als farmaceutisch-technisch assistent.

- niet over te gaan tot de intrekking van de erkenning als farmaceutisch-technisch assistent ;

- en in geval van de ambtshalve erkenning (van Mevr. E. B.) voor het beroep van farmaceutisch assistent gericht op de publieke apotheek Mevr. E. B. eveneens te erkennen voor het beroep van farmaceutisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek. (...)

Verzoekster kan niet ernstig aanvoeren dat dit zgn. verzoek een formele erkenningsaanvraag omvat in de zin van artikel 6, §2 van het KB van 29 januari 2024, niet in het minst omdat het zgn. verzoek niet voorzien is van de nodige bewijsstukken die de vereiste competentie aantonen.

Het weze duidelijk dat Verzoekster (tot op heden) op geen enkel ogenblik een (ontvankelijke) erkenningsaanvraag heeft ingediend.

51. Ten overvloede stelt het Departement Zorg vast dat Verzoekster in deze procedure geen enkel stuk voorlegt waaruit blijkt dat zij over de vereiste bekwaamheid zou beschikken om een erkenning als FTAZ te kunnen bekomen. Het Departement Zorg leidt hieruit af dat zij op heden inderdaad nog de nodige ervaring zou moeten opdoen.

120. In de voetnoot 25 betoogt verweerder ook het volgende : [...]

25 Een erkenningsaanvraag moet immers, zoals toegelicht in randnr. 16, worden ingediend via het e-loket van het Departement Zorg. Dit werd duidelijk meegedeeld aan Verzoekster in de brief van 28 november 2024 [...]. Ook de website van het Departement Zorg bevat een stapsgewijs overzicht van het praktisch verloop van een erkenningsaanvraag: www.departementzorg.be/nl/uw-erkenning-aanvragen-als-farmaceutisch-technisch-assistent-gericht-op-de-publieke-apotheek-en-gericht-op-de-ziekenhuisapotheek.

121. Verweerders antwoord is ongegrond om de volgende redenen.

122. Irrelevant is verweerders betoog dat ‘verzoekster was hiervan op de hoogte’ en kon zich schikken naar de brieven van november 2024.

123. Verweerders brief gaat ook geheel ten onrechte voorbij aan essentiële gegevens door te betogen dat verzoekster pas vanaf 1 januari 2025 een erkenningsaanvraag kan indienen,, en dit via een ‘e-loket’.

Nogmaals : de wetgeving bepaalt niet dat de aanvrager van een erkenning op straffe van nietigheid ‘een aanvraagformulier’ moest aanwenden dat ‘de administratie ter beschikking stelt’.

Nogmaals : de wetgeving verplicht de aanvrager van een erkenning ook niet om, op straffe van nietigheid, (uitsluitend) het ‘digitaal platform’ aan te wenden dat ‘het agentschap ter beschikking stelt’ en waarop bovendien ‘het aanvraagformulier (per hypothese) is aangevuld of vervangen’.

Verweerder wijst dus ook geen normatieve bepalingen aan die dergelijke sancties voorschrijven.

De ‘datum van inwerkingtreding’ van het KB van 29 januari 2024 is : ‘1 april 2024’.

Het verzoek tot erkenning als ‘farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek’ kon vanaf dan geldig ‘worden ingediend tot drie jaar na de publicatie van onderhavig besluit’.

Verzoekster heeft bijgevolg op 17 december 2024 wel geldig verzocht om de erkenning als FTAZ.

Verweerders verwijzing naar de brief van november 2024 levert niets op en ontkracht inzonderheid niet de geldigheid van verzoeksters (tijdige) erkenningsaanvraag dd. 17 december 2024.

124. Even irrelevant is verweerders aanvullend antwoord: [...]

49. Artikel 6, §2 KB 29 januari 2024 legt een overgangsregeling vast voor personen die op het moment van de inwerkingtreding van de koninklijk besluit erkend zijn als FTA (en aldus ambtshalve erkend worden als FTAP) en tevens een erkenning als FTAZ willen bekomen:

§ 2. Onverminderd § 1 wordt op hun verzoek aan de personen die op de datum van inwerkingtreding van dit besluit erkend zijn voor het beroep van farmaceutisch-technisch assistent op basis van het koninklijk besluit van 5 februari 1997 een erkenning toegekend van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek, mits zij aantonen in de drie jaar voorafgaand aan de publicatie van onderhavig besluit minstens drie maanden, met uitsluiting van stageperiodes, op een niet onderbroken en continue wijze in een ziekenhuisapotheek te hebben gewerkt. Dit verzoek kan worden ingediend tot drie jaar na de publicatie van onderhavig besluit. (...)

Een kandidaat-FTAZ moet derhalve een uitdrukkelijk verzoek tot erkenning als FTAZ aan het Departement Zorg richten [...]. Dit uitdrukkelijk verzoek moet bijkomend voorzien zien van de nodige bewijsstukken die aantonen dat de kandidaat-FTAZ beschikt over de vereiste competenties die bij deze bijzondere beroepstitel horen.

Pas als er een uitdrukkelijk verzoek tot erkenning als FTAZ wordt ingediend, via de geijkte kanalen[...] en voorzien van de nodige bewijsstukken, wordt de erkenningsaanvraag behandeld (en zal een advies worden gevraagd van de erkenningscommissie overeenkomstig artikel 7, §3 Besluit van 15 januari 2016).

Verzoekster kan overigens niet ontkennen dat zij hiervan op de hoogte was, nu zij dit ook meermaals uitdrukkelijk meegedeeld [...].

50. Verzoekster stelt dat zij een aanvraag tot erkenning als FTAZ heeft ingediend. Zoals zij meermaals erkent in haar verzoekschrift heeft zij in feite evenwel enkel in haar bezwaarschrift van 17 december 2024 enkel het volgende gevraagd:

(...)'.

De 'datum van inwerkingtreding' van het KB van 29 januari 2024 is immers: '1 april 2024'.

Het verzoek tot erkenning als 'farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek' kon vanaf dan geldig 'worden ingediend tot drie jaar na de publicatie van onderhavig besluit'.

Verzoekster heeft bijgevolg op 17 december 2024 wel geldig verzocht om de erkenning als FTAZ.

Verzoekster moest niet 'de nodige bewijsstukken' bijbrengen. Deze bewijsstukken waren immers niet noodzakelijk voor het inwilligen van haar vraag dd. 17 december 2024 tot erkenning als farmaceutisch-technisch assistent ziekenhuisapotheek, in acht genomen haar bestaande erkenning.

125. Verzoekster licht haar wederantwoord inzake de 'correcte erkenningsverzoeken' nog nader toe.

Het KB van 29 januari 2024 is gepubliceerd op 22 maart 2024 en trad in werking op 1 april 2024.

Verweerder heeft het voorschrift van artikel 6, § 2 van het KB van 29 januari 2024 nu herinnerd: [...]

49. Artikel 6, §2 KB 29 januari 2024 legt een overgangsregeling vast voor personen die op het moment van de inwerkingtreding van de koninklijk besluit erkend zijn als FTA (en aldus ambtshalve erkend worden als FTAP) en tevens een erkenning als FTAZ willen bekomen:

§2. Onverminderd § 1 wordt op hun verzoek aan de personen die op de datum van inwerkingtreding van dit besluit erkend zijn voor het beroep van farmaceutisch-technisch assistent op basis van het koninklijk besluit van 5 februari 1997 een erkenning toegekend van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek, mits zij aantonen in de drie jaar voorafgaand aan de publicatie van onderhavig besluit minstens drie maanden, met uitsluiting van stageperiodes, op een niet onderbroken en continue wijze

in een ziekenhuisapotheek te hebben gewerkt. Dit verzoek kan worden ingediend tot drie jaar na de publicatie van onderhavig besluit. (...)

Deze bepaling schrijft dus voor het beroep van FTAZ de volgende elementen voor, namelijk :

1° ‘een verzoek’: het KB legt geen enkel formalisme op bij het indienen van ‘dit verzoek’.

Het ‘verzoek’ kan dus reeds geldig worden ingediend vanaf de publicatie van het besluit.

2° de ‘verzoekers’ moeten ‘personen zijn die op de datum van inwerkingtreding van dit besluit erkend zijn voor het beroep van (FTA) op basis van het (KB) van 5 februari 1997’.

3° deze ‘verzoekers’ moeten ‘aantonen in de drie jaar voorafgaand aan de publicatie van onderhavig besluit minstens drie maanden (...) in een ziekenhuisapotheek te hebben gewerkt’.

Ongegrond is derhalve verweerders betoog dat ‘het Departement Zorg heeft nooit een (correct) erkenningsverzoek ontvangen’.

Verzoekster heeft op 17 december 2024 immers een geldig verzoek tot erkenning als FTAZ ingediend.

Verweerders antwoord dd. 29 januari 2025 is derhalve wel een aanvechtbare beslissing.

X.3.5 Inzake het 4de lid (van het 2de middel)

126. Verweerder betoogt dat het onderdeel ‘faalt naar recht’ : [...]

53. Het Departement Zorg stelt vast dat Verzoekster in het vierde en laatste onderdeel van het tweede middel het geweer plots van schouder verandert door te poneren dat de beslissing van het Departement Zorg over de zgn. uitdrukkelijke vraag tot erkenning als FTAZ uitblijft. Dit terwijl Verzoekster voor het overige in haar verzoekschrift voorhoudt dat het Departement Zorg een weigeringsbeslissing zou hebben genomen met betrekking tot deze erkenning.

Zoals bij de weerleggen van het derde onderdeel van dit middel uitvoerig wordt uiteengezet [...] is een uitdrukkelijke erkenningsaanvraag als FTAZ (vergezeld van de nodige bewijsstukken) noodzakelijk voor het Departement Zorg om hierover een beslissing te kunnen nemen. Dergelijke uitdrukkelijke erkenningsaanvraag werd nooit ingediend door Verzoekster, zodat hierover inderdaad geen beslissing werd genomen.

Aangezien er geen uitdrukkelijk verzoek tot erkenning werd ingediend, kon het Departement Zorg geen beslissing nemen en kon zij derhalve artikel 7, § 3 van het Besluit van 15 januari 2016 noch het zorgvuldigheidsbeginsel en de formele motiveringsplicht hebben geschonden.

54. Ten overvloede merkt het Departement Zorg op dat Verzoekster aanvoert dat ‘beginselen van behoorlijk bestuur inclusief het zorgvuldigheidsbeginsel’ zouden zijn geschonden. Het hoeft geen verder betoog dat de aantijging dat ‘beginselen van behoorlijk bestuur’ zijn geschonden — zonder deze beginselen te specificeren en vervolgens in casu toe te passen — geen duidelijk omschreven middel kan zijn. Het zelfde geldt voor de aangevoerde schending van het zorgvuldigheidsbeginsel, waarvan enige toelichting tevens ontbreekt.

127. Verweerders antwoord (inzake het 4de lid) is ongegrond om de volgende redenen.

128. Verweerders verwijzing naar ‘artikel 7, § 1 van het Besluit van 15 januari 2016’ is irrelevant en ongegrond om de volgende onderscheiden redenen. Verweerders betoog faalt in rechte en in feite.

129. Weliswaar schrijft dit BVR van 15 januari 2016 voor dat (1) ‘de administratie stelt (voor een erkenningsaanvraag) een aanvraagformulier ter beschikking’ en (2) ‘Het agentschap kan voor de indiening van de aanvragen,

vermeld in het eerste lid, een digitaal platform ter beschikking stellen dat het aanvraagformulier, vermeld in het eerste lid, aanvult of vervangt’.

Dit alles houdt evenwel niet in dat de administratie de erkenning-aanvraag (dd. 17 december 2024 van verzoekster niet geldig mocht en moest behandelen.

130. Onwettig is het (procedureel) voorwendsel (van verweerders betoog over een gebrek aan een ‘correcte erkenningsaanvraag’) dat verzoekster voor het aanvragen van de erkenning niet het (nader te bepalen) ‘aanvraagformulier’ heeft aangewend dat ‘de administratie ter beschikking stelt’.

Met andere woorden, de wetgeving bepaalt niet dat de aanvrager van een erkenning op straffe van nietigheid ‘een aanvraagformulier’ moet aanwenden dat ‘de administratie ter beschikking stelt’. Verweerder wijst overigens ook geen normatieve bepaling aan die dergelijke sanctie voorschrijft.

Er is inderdaad geen sanctie verbonden aan het indienen van een erkenningsaanvraag zonder daarvoor ‘een aanvraagformulier’ aan te wenden dat ‘de administratie ter beschikking stelt’.

Het volstaat m.a.w. dat ‘de aanvrager (...) dient een erkenningsaanvraag in bij de administratie’.

131. Even irrelevant is de (beperkte) bevoegdheid van het agentschap om ‘een digitaal platform ter beschikking (te) stellen dat het aanvraagformulier, vermeld in het eerste lid, aanvult of vervangt’.

Het BVR (2016) voorziet weliswaar dat ‘het agentschap een digitaal platform ter beschikking stelt’.

Doch dit voorschrift (ten aanzien van het agentschap) houdt daarentegen niet in dat de aanvrager van een erkenning dan ook op straffe van nietigheid wel het digitaal platform moet aanwenden.

De wetgeving verplicht de aanvrager van een erkenning inzonderheid niet om, op straffe van nietigheid, (uitsluitend) het ‘digitaal platform’ aan te wenden dat ‘het agentschap ter beschikking stelt’ en waarop bovendien ‘het aanvraagformulier (per hypothese) is aangevuld of vervangen’.

Verweerder wijst nu ook geen normatieve bepaling aan die dergelijke sanctie voorschrijft.

De essentie is dat de aanvrager van een erkenning aangeeft dat hij ‘een erkenning wil verkrijgen’.

Het volstaat m.a.w. dat ‘de aanvrager (...) dient een erkenningsaanvraag in bij de administratie’.

Dit kon geldig plaatsvinden niet alleen via het digitaal platform, doch ook op een andere wijze.

132. Ongegrond is verweerders verwijt dat verzoekster in het 4de lid ‘het geweer van schouder wijzigt’ :

53. Het Departement Zorg stelt vast dat Verzoekster in het vierde en laatste onderdeel van het tweede middel het geweer plots van schouder verandert door te poneren dat de beslissing van het Departement Zorg over de zgn. uitdrukkelijke vraag tot erkenning als FTAZ uitblijft. Dit terwijl Verzoekster voor het overige in haar verzoekschrift voorhoudt dat het Departement Zorg een weigeringsbeslissing zou hebben genomen met betrekking tot deze erkenning.

Zoals bij de weerleggen van het derde onderdeel van dit middel uitvoerig wordt uiteengezet [...] is een uitdrukkelijke erkenningsaanvraag als FTAZ (vergezeld van de nodige bewijsstukken) noodzakelijk voor het Departement Zorg om hierover een beslissing te kunnen nemen. Dergelijke uitdrukkelijke erkenningsaanvraag werd nooit ingediend door Verzoekster, zodat hierover inderdaad geen beslissing werd genomen.

Er is geen tegenstrijdigheid in de subsidiair grief dat het onwettig is (te stellen) dat verweerder verzoeksters erkennings-aanvraag dd. 17 december 2024 niet heeft beantwoord in de (onwettige) overtuiging dat verzoekster geen geldige erkenningsaanvraag heeft ingediend.

Eén zaak is immers bepalen dat verzoekster wel een geldige erkenningsaanvraag heeft ingediend.

Dot is hier het geval geweest, omdat verzoekster op 17 december 2024 uitdrukkelijk heeft gevraagd :

‘en in geval van de ambtshalve erkenning (van Mevr. E. B.) voor het beroep van farmaceutisch assistent gericht op de publieke apotheek Mevr. E. B. eveneens te erkennen voor het beroep van farmaceutisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek.’

Deze vraag is rechtsgeldig ingediend, omdat een erkenningsaanvraag geldig kon worden ingediend vanaf 1 april 2024, en dit zonder ‘een aanvraagformulier’ te moeten aanwenden dat de administratie ter beschikking zou stellen. Nogmaals, het facultatief ‘e-loket’ was naar verweerders eigen zeggen trouwens enkel beschikbaar ‘vanaf 1 januari 2025 tot 1 april 2025’.

Een andere zaak is dan weer (aansluitend) te bepalen of het gevolg of het stilzwijgen dat verweerder heeft verleend aan de geldige erkenningsaanvraag dd. 17 december 2024, wel wettig is.

Zelfs indien de brief van 29 januari 2025 geen expliciete weigering verwoordt, dan nog is er wel sprake van een weigering van verzoeksters expliciete erkennings-aanvraag dd. 17 december 2024..

Ook het 4de lid (van het 2de middel) is gegrond.”

In haar laatste memorie laat verzoekster nog op omslachtige wijze gelden:

“VII.1.2.2 Bespreking, door verzoekster van het Standpunt in het Verslag (2de middel)

VII.1.2.2.1 Ongegronde exceptie van onontvankelijkheid (van het 2de middel)

78. De exceptie van onontvankelijkheid van het 2de middel dient inderdaad te worden verworpen.

VII.1.2.2.2 Er is wel een beroving van (de aanspraak op) de toekenning van de FTAZ-erkenning

79. ‘(Verzoekster) heeft niet kunnen voldoen aan de in artikel 6, § 2 van het KB van 29 januari 2024 opgenomen voorwaarden’, aldus het Verslag. Deze beschouwing van het Verslag is cruciaal.

De ambtshalve FTAZ-erkenning — die verzoekster heeft aangevraagd — is haar immers geweigerd.

Nogmaals, in het bezwaarschrift van 17 december 2024 heeft verzoekster in dat perspectief wel degelijk ook expliciet het volgende gevraagd, zij het in casu dus evenwel tevergeefs : [...]

- en in geval van de ambtshalve erkenning (van Mevr. E. B.) voor het beroep van farmaceutisch assistent gericht op de publieke apotheek Mevr. E. B. eveneens te erkennen voor het beroep van farmaceutisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek.’

VII.1.2.2.3 Verzoekster heeft wel ‘belang bij het 2de middel’

80. Ten onrechte stelt het Verslag dat ‘verzoekster geen belang bij het 2de middel’ zou hebben omdat het KB van 29 januari 2024 toch wel perspectieven of mogelijkheden op een FTAZ-erkenning opent.

Verzoekster heeft wel belang bij het 2de middel, louter al omdat aan verzoekster de ambtshalve FTAZ-erkenning — die verzoekster ook expliciet heeft gevraagd — aan haar dus wel is geweigerd.

Bij de beoordeling van het belang bij het middel zijn irrelevant de gegevens dat: (1) er ook is voorzien in (nieuwe) ‘aangepaste/aangescherpte erkenningscriteria voor de FTAP enerzijds en voor de FTAZ anderzijds’; en (2) (volgens het Verslag) er ‘ruime overgangsmaatregelen’ bestaan die redelijk zouden (kunnen) zijn in het licht van de doelstelling om de volksgezondheid te handhaven.

Verzoeksters recht op de ambtshalve FTAZ-erkenning is immers zo wel ontnomen en geweigerd.

81. Er is meer. (het Verslag besteedt ten onrechte geen aandacht aan de excepties van onwettigheid)

De verslaggeefster gaat ten onrechte te vlot voorbij aan het gegeven dat verzoekster — precies tot goed begrip — ook een afzonderlijk Hoofdstuk VI. heeft besteed aan de "Exceptie van onwettigheid t.a.v. deelzin van artikel 6, § 2 van het KB van 29 januari 2024".[...]

Er is reden tot het buiten toepassing verklaren van de deelzin: ‘aantonen in de drie jaar voorafgaand aan de publicatie van onderhavig besluit minstens drie maanden, met uitsluiting van stageperiodes, op een niet onderbroken en continue wijze in een ziekenhuisapotheek te hebben gewerkt.’

De overblijvende zin van artikel 6, § 2 verschaft dan aan verzoekster wel de erkenning als FTAZ.

Besluit: verzoeksters belang tot het 2de middel staat als het ware des te meer vast.

82. Ongegrond is de vergoelijkende aanname (van de verslaggeefster) dat: - samengevat -

‘het KB van 29 januari 2024 zou terecht voorzien in (nieuwe) ‘aangepaste/aangescherpte erkenningscriteria voor de FTAP enerzijds en voor de FTAZ anderzijds’ en (volgens het Verslag) bestaan er ‘ruime overgangsmaatregelen’ die redelijk zouden (kunnen) zijn in het licht van de doelstelling om de volksgezondheid te handhaven’.

Dit discussiepunt is irrelevant in het kader van de toepassing van de exceptie van onwettigheid ten aanzien van een cruciale beperkende deelzin van artikel 6, § 2 van het KB van 29 januari 2024.

Tot goed begrip heeft verzoekster hieraan dus zelfs een afzonderlijk Hoofdstuk VI besteed.

83. De overgangsregeling, bepaald in artikel 6 van het KB van 29 januari 2024, is onredelijk en onwettig.

De erkenning als farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek wordt immers toegekend ‘aan de personen die op de datum van inwerkingtreding van dit besluit erkend zijn voor het beroep van farmaceutisch-technisch assistent op basis van het koninklijk besluit van 5 februari 1997’ met dus evenwel een cruciale beperking, namelijk : ‘aantonen in de drie jaar voorafgaand aan de publicatie van onderhavig besluit minstens drie maanden, met uitsluiting van stageperiodes, op een niet onderbroken en continue wijze in een ziekenhuisapotheek te hebben gewerkt.’

Verzoekster betwist deze beperking (aan het toekennen van de erkenning inzake de FTA gericht op de ziekenhuisapotheek) wegens dé eis van ‘een periode van drie maanden op niet onderbroken en continue wijze werken in een ziekenhuisapotheek met uitsluiting van stageperiodes’, met dien verstande dat deze periode dus ook ‘voorafgaat aan de publicatie van het KB van 29 januari 2024’.

84. Na de toepassing van de exceptie van onwettigheid ten aanzien van deze beperkende deelzin — namelijk ‘aantonen in de drie jaar voorafgaand aan de publicatie van onderhavig besluit minstens drie maanden, met uitsluiting van stageperiodes, op een niet onderbroken en continue wijze in een ziekenhuisapotheek te hebben gewerkt.’ — schrijft artikel 6, § 2 van het KB dan voor dat de erkenning als farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek dus wordt toegekend ‘aan de personen die op de datum van inwerkingtreding van dit besluit erkend zijn voor het beroep van farmaceutisch-technisch assistent op basis van het koninklijk besluit van 5 februari 1997’.

Besluit : de exceptie van gebrek aan belang bij het 2de middel is des te meer ongegrond.

VII.1.2.2.4 Er is wel een onredelijkheid in de overgangsmaatregelen die het Verslag vooropstelt

85. Verzoekster herhaalt niet wat reeds is uiteengezet in de vorige procedurestukken.

Nogmaals, verzoekster heeft ook reeds in het bezwaarschrift (dd. 17 december 2024) expliciet de onwettigheid en onredelijkheid van de — in huidig dossier toegepaste — federale en (aansluitende) Vlaamse regelgevingen opgeworpen.[...]

86. Volgens de verslaggeefster houden de overgangsmaatregelen in dat een voormalig erkend FTA die nu drie maanden in een ziekenhuisapotheek ‘werkt’ — bv. als secretaris, hulpkok, onthaalbediende, poetshulp, bode, nachtwaker, ... —, dan zo meteen ook een FTAZ-visum en FTAZ-erkenning bekommt.

De verslaggeefster sluit deze legistieke inzichten in de bespreking van het 2de middel af als volgt: ‘enkel de plaats van tewerkstelling (ziekenhuisapotheek) is relevant ...’. [...]

87. Nogmaals, het Verslag heeft deze legistieke inzichten (over de overgangsmaatregelen) eveneens reeds opgegeven in de initiële omschrijving van het regelgevend kader.

De bijzondere tekstuele interpretatie — opgegeven in het Verslag — is een reactie of een antwoord op verzoeksters omstandig toegelichte grief dat de overgangsmaatregelen inderdaad onwettig zijn.

De vraag is evenwel of deze bijzondere interpretatie wel opgaat, in acht genomen dat de overgangsmaatregelen zgn. beogen een beweerd gebrek aan ervaring van de FTA op te vangen.

88. Verzoekster heeft — samengevat — duidelijk het volgende opgeworpen: [...]

80. De regeling van artikel 6, § 4 van het KB van 29 januari 2024 is inderdaad onwettig en merkwaardig.

Immers, de Koning bepaalt dat de erkenning van farmaceutisch-technisch assistent wordt toegekend aan personen ingevolge het zogeheten ‘werken op een niet onderbroken en continue wijze, met uitsluiting van stageperiodes, in een ziekenhuisapotheek’, terwijl per definitie deze personen precies wel niet rechtsgeldig het beroep van erkenning van farmaceutisch-technisch assistent gericht op ziekenhuisapotheek mogen uitoefenen, dit precies bij gebrek aan de erkenning voor het beroep van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek.

Artikel 72 van de wet van 10 mei 2015 (betreffende de uitoefening van de gezondheidsberoepen) bepaalt inderdaad dat niemand prestaties mag uitvoeren tenzij hij/zij houder is van de erkenning.

De toepassing van artikel 6, § 4 van het KB van 29 januari 2024 moet derhalve worden geweigerd.

In strijd met artikel 72 van de wet van 10 mei 2015, *lex superior*, vindt het beoogde zgn. ‘werken in een ziekenhuisapotheek’ immers wederrechtelijk plaatsvindt, namelijk zonder de vereiste erkenning.

De vraag is dus of de andersluidende bijzondere interpretatie (vooropgesteld in het Verslag) inderdaad wel opgaat, in acht genomen dat overgangsmaatregelen een zgn. gebrek aan ervaring van de FTA zouden opvangen.

89. Er is meer. (de overgangsmaatregel, zoals gelezen in het Verslag, is niet-pertinent)

Het voorschrift in het KB (volgens het Verslag) over een voormalig erkend FTA die nu drie maanden in een ziekenhuisapotheek ‘werkt’ — bv. als secretaris, hulpkok, onthaalbediende, poetshulp, bode, nachtwaker, ..., is een niet-pertinente maatregel die verder gaat dan noodzakelijk is voor het doel. Aldus opgevat heeft deze voorwaarde ook geen band met de vooropgestelde doelstelling (om een zgn. gebrek aan ervaring van de FTA op te vangen). Men ziet niet de meerwaarde in van het ‘werk’ als secretaris, hulpkok, onthaalbediende, poetshulp, bode, nachtwaker, in een ziekenhuisapotheek.

90. Nogmaals, het Verslag poneert dus nu wel het volgende (om verzoekers exceptie af te wijzen) :

‘... enkel de plaats van tewerkstelling (ziekenhuisapotheek) is relevant ...’. Noch pertinent noch overtuigend zijn de aanvullende (legistieke) beschouwingen van het Verslag dat op tegenstrijdige wijze poneert [...] dat ‘de vereiste werkervaring In een ziekenhuisapotheek Is wel degelijk pertinent’.

Het voorschrift in artikel 6, § 2 van het KB (van 29 januari 2024) dat (volgens het Verslag) bepaalt dat een voormalig erkend FTA die, als hij nu drie maanden in een ziekenhuisapotheek ‘werkt’ - bv. als secretaris, hulpkok, onthaalbediende, poetshulp, bode, nachtwaker, ..., de FTA-erkenning zo meteen behaalt, is inderdaad geen pertinente maatregel om de doelstelling van volksgezondheid te behalen.

VII.1.2.2.5 Geen verplichting om de zgn. ‘voorziene FTAZ-procedure’ aan te wenden.

91. Verzoekster herhaalt in beginsel niet wat reeds is uiteengezet in de vorige procedure-stukken.

92. Het KB van 29 januari 2024 schrijft enkel ‘een verzoek’ voor. [...]

Verweerder heeft het voorschrift van artikel 6, § 2 van het KB van 29 januari 2024 nu herinnerd : [...]

49. Artikel 6, §2 KB 29 januari 2024 legt een overgangsregeling vast voor personen die op het moment van de inwerkingtreding van de koninklijk besluit erkend zijn als FTA (en aldus ambtshalve erkend worden als FTAP) en tevens een erkenning als FTAZ willen bekomen:

§ 2. Onverminderd § 1 wordt op hun verzoek aan de personen die op de datum van inwerkingtreding van dit besluit erkend zijn voor het beroep van farmaceutisch-technisch assistent op basis van het koninklijk besluit van 5 februari 1997 een erkenning toegekend van farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek mits zij aantonen in de drie jaar voorafgaand aan de publicatie van onderhavig besluit minstens drie maanden, met uitsluiting van stageperiodes, op een niet onderbroken en continue wijze in een ziekenhuisapotheek te hebben gewerkt. Dit verzoek kan worden ingediend tot drie jaar na de publicatie van onderhavig besluit. (...)

Deze bepaling schrijft dus voor het beroep van FTAZ de volgende elementen voor, namelijk:

1° ‘een verzoek’: het KB legt geen enkel formalisme op bij het indienen van ‘dit verzoek’.

Het ‘verzoek’ kan dus reeds geldig worden ingediend vanaf de publicatie van het besluit.

2° de ‘verzoekers’ moeten ‘personen zijn die op de datum van inwerkingtreding van dit besluit erkend zijn voor het beroep van (FTA) op basis van het (KB) van 5 februari 1997’.

3° deze ‘verzoekers’ moeten ‘aantonen in de drie jaar voorafgaand aan de publicatie van onderhavig besluit minstens drie maanden (...) in een ziekenhuisapotheek te hebben gewerkt’.

Ongegrond is derhalve verweerders betoog dat ‘het Departement Zorg heeft nooit een (correct) erkenningsverzoek ontvangen’.

Verzoekster heeft op 17 december 2024 immers een geldig verzoek tot erkenning als FTAZ ingediend.

93. Verzoekster heeft inderdaad met een expliciet ‘verzoek’ — waarover geen formalisme is bepaald in artikel 6, § 2 van het KB van 29 januari 2024 — verweerder verzocht om te worden erkend als FTAZ.

Nogmaals, in het bezwaarschrift van 17 december 2024 heeft verzoekster in dat perspectief inderdaad expliciet het volgende gevraagd (met voormeld ‘verzoek’): [...]

‘en in geval van de ambtshalve erkenning (van Mevr. E. B.) voor het beroep van farmaceutisch assistent gericht op de publieke apotheek Mevr. E. B. eveneens te erkennen voor het beroep van farmaceutisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek.’

Verweerder heeft dit ‘verzoek’ tot een FTAZ-erkenning ook onderzocht, beantwoord en afgewezen.

94. Men kan inderdaad niet geldig verwijten aan verzoekster dat ze niet de voorziene FTAZ-procedure heeft aangewend in het kader van haar ‘verzoek tot een FTAZ-erkenning’.

Het KB van 29 januari 2024 legt immers precies geen, formalisme op, wat betreft het opgegeven ‘verzoek tot een erkenning als FTAZ’ (dat betrekking heeft op de overgangsmaatregelen).

Het indienen van ‘een verzoek’ — zoals dit is bepaald in het KB van 29 januari 2024 — volstaat.

De vraag of de aanvullende voorwaarden, opgenomen in artikel 6, § 2 van het KB van 29 januari 2024 wettig zijn, wordt onderzocht in de excepties die verzoekster hierover al expliciet heeft opgeworpen.

95. Nogmaals, irrelevant is de (beperkte) bevoegdheid van het agentschap om ‘een digitaal platform ter beschikking (te) stellen dat het aanvraagformulier, vermeld in het eerste lid, aanvult of vervangt’.

Het BVR van 15 januari 2016 voorziet weliswaar dat ‘het agentschap een digitaal platform ter beschikking stelt’. Dit is enkel een resultaatsverbintenis in hoofde van het agentschap, niets meer.

Doch dit voorschrift (ten aanzien van het agentschap) houdt daarentegen niet in dat de aanvrager van een erkenning dan ook op straffe van nietigheid enkel het digitaal platform mocht aanwenden.

Essentieel is wel dat de aanvrager van een FTAZ-erkenning inderdaad ‘een verzoek’ indient, zoals dit, -- zonder een na te leven formalisme — is bepaald in artikel 6, § 2 van het KB van 29 januari 2024.

96. De wetgeving verplicht de aanvrager van een erkenning inderdaad niet om, op straffe van nietigheid, uitsluitend) het ‘digitaal platform’ aan te wenden dat ‘het agentschap ter beschikking stelt’ en waarop bovendien ‘het aanvraagformulier (per hypothese) is aangevuld of vervangen’.

Nogmaals, verweerder wijst ook geen normatieve bepaling aan die dergelijke sanctie voorschrijft.

De essentie is dat de aanvrager van een erkenning aangeeft dat hij ‘een

erkenning wil verkrijgen’.

Het volstaat m.a.w. dat ‘de aanvrager (...) dient een erkenningsaanvraag in bij de administratie’.

Dit kon dus geldig plaatsvinden niet alleen via het digitaal platform, doch ook op een andere wijze.

97. Nogmaals, dienaangaande schrijft artikel 6, § 2 van het KB van 29 januari 2024 enkel het indienen van ‘een verzoek (tot de erkenning als FTAZ)’ voor. Er is geen ander formalisme voorgeschreven.

De verslaggeefster gaat ten onrechte ook voorbij aan het gegeven dat verzoekster — precies tot goed begrip — ook een afzonderlijk Hoofdstuk VI. heeft besteed aan de ‘Exceptie van onwettigheid t.a.v. deelzin van artikel 6, § 2 van het KB van 29 januari 2024’. [...]

Er is reden tot het buiten toepassing verklaren van de deelzin: ‘aantonen in de drie jaar voorafgaand aan de publicatie van onderhavig besluit minstens drie maanden, met uitsluiting van stageperiodes, op een niet onderbroken en continue wijze in een ziekenhuisapotheek te hebben gewerkt.’

De overblijvende zin van artikel 6, § 2 verschaft dan wel aan verzoekster de FTAZ-erkenning.

(omdat ze dit ook formeel heeft verzocht met het ‘verzoek’, opgenomen in het bezwaarschrift).

98. Na de toepassing van de exceptie van onwettigheid ten aanzien van deze beperkende deelzin — namelijk ‘aantonen in de drie jaar voorafgaand aan de publicatie van onderhavig besluit minstens drie maanden, met uitsluiting van stageperiodes, op een niet onderbroken en continue wijze in een ziekenhuisapotheek te hebben gewerkt.’ —, schrijft artikel 6, § 2 van het KB dus dan voor dat de erkenning als farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek wordt toegekend ‘aan de personen die op de datum van inwerkingtreding van dit besluit erkend zijn voor het beroep van farmaceutisch-technisch assistent op basis van het koninklijk besluit van 5 februari 1997’.

Verzoekster voldoet precies wel aan deze overblijvende voorwaarde (die ook niet wordt betwist).”

Beoordeling

39. De Raad van State stelt vast dat artikel 6, § 1, van het koninklijk besluit van 29 januari 2024 voor de voormalig, op basis van het koninklijk besluit van 5 februari 1997 erkende, FTA in een ambtshalve erkenning als FTAP voorziet, zodat verzoekster tot 31 december 2024 erkend is gebleven als FTA en vervolgens op basis van artikel 6, § 1, van het koninklijk besluit van 29 januari 2024 ambtshalve erkend werd als FTAP vanaf 1 januari 2025 met het besluit van de Secretaris-generaal van het Departement Zorg van 4 februari 2025.

Uit de lezing van artikel 6 van het koninklijk besluit van 29 januari 2024 in zijn geheel volgt dat zulk een ambtshalve erkenning van een

voormalig (op basis van het koninklijk besluit van 5 februari 1997 erkende) FTA als FTAZ daarentegen niet is voorzien. Een erkenning als FTAZ gebeurt steeds op verzoek, zoals kan worden afgeleid uit de bepalingen van artikel 6, §§ 2 en 4, van het koninklijk besluit van 29 januari 2024.

Dat verzoekster geen dergelijk verzoek zou hebben ingediend en er bijgevolg t.a.v. haar geen beslissing betreffende haar niet-erkenning als FTAZ zou zijn genomen, zoals door de verwerende partij wordt voorgehouden, kan niet worden bijgevallen. In dit verband dient te worden vastgesteld dat, zelfs zo de aanvraag van verzoekster om erkend te worden als FTAZ niet is ingediend zoals voorzien in artikel 7, § 1, van het besluit van de Vlaamse regering van 15 januari 2016, niet kan worden ontkend dat verzoekster naar de verwerende partij toe wel degelijk kenbaar heeft gemaakt erkend te willen worden als FTAZ in de door haar raadsman ingediende bezwaarnota van 17 december 2024, waarin onder meer uitdrukkelijk werd aangegeven dat “[...] behage het de Commissie, de Agentschap en de minister (...) Mevr. E. B. eveneens te erkennen voor het beroep van farmaceutisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek”. Eveneens blijkt uit het antwoord van de Secretaris-generaal van het Departement Zorg van 29 januari 2025 op deze bezwaarnota (zie randnummer 3.14) dat op verzoeksters vraag uitdrukkelijk werd geantwoord, waar wordt aangegeven “niet van de federaal bepaalde erkenningsvoorwaarden [te kunnen] afwijken” en “[h]et ambtshalve verlenen aan alle personen die erkend waren als farmaceutisch-technisch assistent van een erkenning als farmaceutisch-technisch assistent gericht op de ziekenhuisapotheek niet alleen een schending [zou] inhouden van de erkenningsnormen opgenomen in het koninklijk besluit van 29 januari 2024, maar eveneens van de bevoegdheidsverdelende regels opgenomen in artikel 5, § 1, I, eerste lid, 7°, a), van de BWHI”. Met dit expliciete antwoord vanwege de verwerende partij omtrent de erkenning als FTAZ samen met het daaropvolgende besluit van 4 februari 2025 waarbij de erkenning van verzoekster is beperkt tot die van FTAP, dient te worden vastgesteld dat de verwerende partij verzoekster – ondanks haar vraag daartoe – niet erkent als FTAZ. Dit impliceert dat, ondanks dat de in artikel 7, § 1, van het besluit van de Vlaamse regering van 15 januari 2016 voorziene vereisten voor een dergelijke aanvraag niet in acht bleken te zijn

genomen door verzoekster, de verwerende partij wel degelijk is ingegaan op verzoeksters vraag tot erkenning als FTAZ, doch deze vraag uiteindelijk heeft afgewezen door verzoekster (vooralsnog) niet te erkennen als FTAZ.

40. In het onder randnummer 3.7. geschetste regelgevend kader werd aangegeven dat luidens artikel 6, § 2, van het koninklijk besluit van 29 januari 2024 op hun verzoek een erkenning van een voormalig (op basis van het koninklijk besluit van 5 februari 1997 erkende) FTA als FTAZ onder meer mogelijk is mits zij aantonen in de drie jaar voorafgaand aan de publicatie van onderhavig besluit minstens drie maanden, met uitsluiting van stageperiodes, op een niet onderbroken en continue wijze in een ziekenhuisapotheek te hebben gewerkt en dat dit verzoek kan worden ingediend tot drie jaar na de publicatie van onderhavig besluit (tot drie jaar na 22 maart 2024, datum van bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad*, met name tot 22 maart 2027).

Het zijn de in dit artikel 6, § 2, van het koninklijk besluit van 29 januari 2024 voorziene voorwaarden van i) minstens drie maanden; ii) ononderbroken en continu hebben gewerkt in een ziekenhuisapotheek en iii) in de drie jaar voorafgaand aan de publicatie van het koninklijk besluit van 29 januari 2024 die verzoekster in het tweede middel hekelt en waartegen haar grieven in essentie zijn gericht.

41. Door het auditoraat wordt dienaangaande besloten dat verzoekster geen belang heeft bij het tweede middel, minstens dat de aangevoerde grieven ongegrond zijn op grond van de volgende overwegingen:

“Volgens haar houden deze voorwaarden nl. een reglementaire beperking in waarvoor geen objectieve en redelijke verantwoording bestaat en waardoor de beginselen van rechtszekerheid, legitieme verwachtingen en verworven rechten zijn geschonden. Als voormalig erkend FTA mocht zij immers wél – tot 1 januari 2025 – dat nieuw gereguleerd beroep van FTAZ uitoefenen. Vóór de publicatie van het koninklijk besluit van 29 januari 2024 was het voor haar ook niet voorzienbaar dat zij aan de voornoemde voorwaarden zou dienen te voldoen om erkend te kunnen worden als FTAZ, met andere woorden om te kunnen en mogen blijven werken als erkende beoefenaar van het paramedisch gezondheidszorgberoep gericht op de ziekenhuisapotheek (eerst FTA, vervolgens FTAZ).

Zelfs zo de in artikel 6, § 2, van het koninklijk besluit van 29 januari 2024 opgenomen voorwaarden niet voorzienbaar waren vóór de publicatie ervan, neemt dat nog niet weg dat een voormalig (op basis van het koninklijk besluit van 5 februari 1997) erkende FTA toch nog – op zijn verzoek – als FTAZ kan worden erkend. Artikel 6, § 2, van het koninklijk besluit van 29 januari 2024 kan immers niet als een geïsoleerde bepaling worden gelezen. Artikel 6 van het koninklijk besluit van 29 januari 2024 moet inderdaad in zijn geheel worden gelezen. Dit betekent dat de §§ 2 en 4 van dit artikel 6 niet als los van elkaar staande bepalingen kunnen worden gelezen.

Welnu, uit een correcte lezing van artikel 6 van het koninklijk besluit van 29 januari 2024, en meer in het bijzonder van de §§ 2 en 4, volgt dat een voormalig (op basis van het koninklijk besluit van 5 februari 1997) erkende FTA over de volgende mogelijkheden beschikt om – op zijn verzoek – te worden erkend als FTAZ:

- reeds opgebouwde werkervaring van ‘minstens 3 maanden ononderbroken en continu hebben gewerkt in een ziekenhuisapotheek’ in de 3 jaar voorafgaand aan de publicatie van het koninklijk besluit van 29 januari 2024 (d.i. 22 maart 2024), oftewel de periode tussen 22 maart 2021 en 22 maart 2024;
- nog op te bouwen werkervaring van ‘minstens 3 maanden ononderbroken en continu hebben gewerkt in een ziekenhuisapotheek’ vanaf de inwerkingtreding van het koninklijk besluit van 29 januari 2024 (d.i. 1 april 2024), en dit nog voor de beroepstitel van FTA ophoudt te bestaan (op 1 januari 2025). Dit betekent dat deze FTA nog over een termijn van 9 maanden (van 1 april 2024 tot 1 januari 2025) beschikte om alsnog die werkervaring op te bouwen. Deze FTA kan dan vanaf 1 januari 2025 worden erkend als FTAZ.
- zo die werkervaring nog niet is opgebouwd binnen de hiervoor vermelde termijn van 9 maanden: nog op te bouwen werkervaring van ‘minstens 3 maanden ononderbroken en continu hebben gewerkt in een ziekenhuisapotheek’, en dit binnen 6 jaar na de inwerkingtreding van het koninklijk besluit van 29 januari 2024. Alzo heeft de voormalig (op basis van het koninklijk besluit van 5 februari 1997) erkende FTA nog tot 1 april 2030 de tijd om die werkervaring op te bouwen om dan te kunnen worden erkend als FTAZ.

Hier moet worden opgemerkt dat de tekst zelf van artikel 6, § 4, van het koninklijk besluit van 29 januari 2024 enkel vereist ‘minstens drie maanden (...) op een niet onderbroken en continue wijze in een ziekenhuisapotheek te hebben gewerkt’. In tegenstelling tot wat verzoekster voorhoudt in haar uiteenzetting van dit tweede middel, bevat deze voorwaarde dus niet de vereiste dat handelingen dienen worden gesteld die enkel een FTAZ mag stellen om die werkervaring op te bouwen. Het ‘werken in een ziekenhuisapotheek’ volstaat daartoe. Met andere woorden is enkel de plaats van tewerkstelling (ziekenhuisapotheek) relevant om de vereiste werkervaring nog op te bouwen.

Hieruit moet dan ook worden afgeleid dat verzoekster, als voormalig (op basis van het koninklijk besluit van 5 februari 1997) erkende FTA, niet (en trouwens nog steeds niet) de mogelijkheid is ontnomen om te worden erkend als FTAZ – en dus om te kunnen en mogen (blijven) werken als erkende beoefenaar van het paramedisch gezondheidszorgberoep gericht op de ziekenhuisapotheek – ondanks dat zij niet heeft kunnen voldoen aan de in artikel 6, § 2, van het koninklijk besluit van 29 januari 2024 opgenomen voorwaarden i.v.m. de reeds opgebouwde werkervaring dewelke voor haar

niet voorzienbaar waren vóór de publicatie van het koninklijk besluit van 29 januari 2024.

Aangezien uit haar verzoekschrift kan worden afgeleid dat verzoekster met voorliggend beroep in wezen beoogt alsnog te (kunnen) worden erkend als FTAZ (oftewel te kunnen en mogen (blijven) werken als erkende beoefenaar van het paramedisch gezondheidszorgberoep gericht op de ziekenhuisapothek), volgt uit wat voorafgaat dat verzoekster geen belang heeft bij dit tweede middel.

VIII.1.4.3. Ten overvloede:

wat de door verzoekster aangehaalde schending van het gelijkheidsbeginsel, van het redelijkheidsbeginsel en van de verworven rechten en legitieme verwachtingen van de personen die vóór 1 januari 2025 zijn afgestudeerd als FTA en tot 1 januari 2025 geldig mochten werken in alle apotheken door de artikelen 5 en 6, § 2, van het koninklijk besluit van 29 januari 2024 betreft: De inhoud van het recht moet voorzienbaar en toegankelijk zijn, zodat de rechtzoekende in redelijke mate de gevolgen van een bepaalde handeling kan voorzien op het tijdstip dat de handeling wordt verricht en dat de overheid daarvan niet zonder objectieve en redelijke verantwoording mag afwijken.

Het is te vermijden dat de rechtmatige verwachtingen welke de burger uit het bestuursoptreden put, worden tekortgedaan. De burger moet kunnen vertrouwen op een vaste gedragslijn van de overheid of op regelmatige toezeggingen of beloften die de overheid in een concreet geval heeft gedaan. Als rechtmatige verwachtingen kunnen worden beschouwd de verwachtingen die de burger in redelijkheid heeft kunnen puren uit het bestuursoptreden. Het is hoe dan ook niet uit te sluiten dat een mogelijk gecreëerde verwachting in hoofde van de burger niet wordt gehonoreerd indien dit gerechtvaardigd is door een voldoende zwaarwichtige verantwoording.

De grondwettelijke regels met betrekking tot de gelijkheid en de niet-discriminatie sluiten niet uit dat een verschil in behandeling tussen categorieën van personen wordt ingesteld, voor zover dat verschil op een objectief criterium berust en het redelijk verantwoord is. Het bestaan van een dergelijke verantwoording moet worden beoordeeld rekening houdend met het doel en de gevolgen van de betwiste maatregel en met de aard van de ter zake geldende beginselen. Het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie is geschonden wanneer vaststaat dat er geen redelijk verband van evenredigheid bestaat tussen de aangewende middelen en het beoogde doel. Welnu, de regelgever heeft geopteerd voor een uitsplitsing van de voormalige beroepstitel FTA (koninklijk besluit van 5 februari 1997) met de daaraan verbonden kwalificatievereisten en toegelaten handelingen, in twee nieuwe beroepstitels FTAP en FTAZ (koninklijk besluit van 29 januari 2024) met de daartoe vastgestelde erkenningscriteria en toevertrouwde handelingen.

De doelstelling daarvan is om de volksgezondheid te handhaven, om de kwaliteit van de geleverde zorg te waarborgen en om te voldoen aan de veranderende zorgbehoeften van de bevolking, en dit door middel van een aanpassing van de opleiding van de FTA naar meer gerichtere opleidingen en de verhoging van de kwaliteit van de opleidingen en een ruimere omschrijving van de toe te vertrouwen handelingen.

Vóór de wijziging met het koninklijk besluit van 29 januari 2024 werd het beroep van FTA namelijk geregeld door het koninklijk besluit dat reeds dateert van 5 februari 1997. Dit koninklijk besluit was weinig tot niet gericht op de uitoefening van het beroep in de ziekenhuisapothek. In de praktijk in de ziekenhuisapotheken bleek echter de nood aan en meer op ziekenhuispraktijk gerichte opleiding (waarvoor zowel de apothekers als de FTA's werkzaam in de ziekenhuizen vragende partij waren) en aan de

mogelijkheid om extra specifieke taken te delegeren aan een FTA mits aangepaste opleiding omwille van het toenemend takenpakket van de ziekenhuisapotheker, dat kwaliteitsvol en veilig moest kunnen (blijven) uitgevoerd worden. In overleg met de belanghebbenden werkzaam in het veld is aldus vastgesteld dat de herziening van het koninklijk besluit van 5 februari 1997 het best aansluit bij de huidige situatie en bij veranderingen in de praktijken en de beroepsgroep en het meest coherent was, gericht op de toekomst en met als doel patiënten kwaliteitsvolle en toegankelijke zorg te bieden.

In het koninklijk besluit van 29 januari 2024 is daarom voorzien in aangepaste/aangescherpte erkenningscriteria voor de FTAP enerzijds en voor de FTAZ anderzijds t.o.v. de in het koninklijk besluit van 5 februari 1997 opgenomen kwalificatievereisten.

Daartegenover staat dat de aan de FTAP en de FTAZ toevertrouwde handelingen ruimer zijn dan de handelingen waarmee de voormalige FTA kon worden belast.

Ondanks de inwerkingtreding van het koninklijk besluit van 29 januari 2024 op 1 april 2024, wordt met artikel 5 van dit koninklijk besluit pas op 1 januari 2025 het koninklijk besluit van 5 februari 1997 opgeheven, waardoor de beroepstitel FTA dus pas vanaf dan ophoudt te bestaan.

Opdat de voormalig (op basis van het koninklijk besluit van 5 februari 1997) erkende FTA's hun beroep zouden kunnen blijven uitoefenen zonder te moeten voldoen aan het aangepaste opleidingsniveau/de aangescherpte erkenningscriteria, is voorts in ruime overgangsmaatregelen voorzien in artikel 6 van het koninklijk besluit van 29 januari 2024. Dienaangaande moet worden beklemtoond dat verzoekster uitgaat van een zeer selectieve (en verkeerde) lezing van dit artikel 6 door § 2 van dit artikel uit zijn ganse context te zien. Er weze aan herinnerd dat dit artikel 6 in zijn geheel moet worden gelezen, waaruit in essentie volgt dat de voormalig (op basis van het koninklijk besluit van 5 februari 1997) erkende FTA ambtshalve wordt erkend als FTAP én op verzoek wordt erkend als FTAZ ingeval van reeds opgebouwde of nog op te bouwen werkervaring van 'minstens 3 maanden ononderbroken en continu hebben gewerkt in een ziekenhuisapothek'.

Die vereiste werkervaring in een ziekenhuisapothek is wel degelijk pertinent rekening houdend met de doelstelling om tegemoet te komen aan de uitdagingen van de huidige gezondheidszorg en de hiervoor geschetste noden die er in de praktijk in de ziekenhuisapotheken zijn.

Gezien het voor een voormalig (op basis van het koninklijk besluit van 5 februari 1997) erkende FTA alsnog niet vereist wordt te voldoen aan het aangepaste opleidingsniveau/de aangescherpte erkenningscriteria, gelet op de beperking van de wel vereiste werkervaring in een ziekenhuisapothek tot slechts minstens 3 maanden en gelet op de mogelijkheid dat zowel reeds opgebouwde werkervaring als nog op te bouwen werkervaring wordt gevaloriseerd – waarbij voor wat de nog op te bouwen werkervaring betreft ruimschoots in de mogelijkheid is voorzien die werkervaring ook effectief op te bouwen – , kan die voorwaarde van (opgebouwde of nog op te bouwen) werkervaring in een ziekenhuisapothek in het licht van de doelstelling om de volksgezondheid te handhaven, om de kwaliteit van de geleverde zorg te waarborgen en om te voldoen aan de veranderende zorgbehoeften van de bevolking bezwaarlijk als onevenredig worden gezien.

Uit wat voorafgaat volgt dat een redelijke verantwoording voorhanden is voor de in artikel 6 van het koninklijk besluit van 29 januari 2024 opgenomen voorwaarde dat een voormalig (op basis van het koninklijk besluit van 5 februari 1997) erkende FTA dient te voldoen aan de vereiste (opgebouwde

of nog op te bouwen) werkervaring in een ziekenhuisapotheek om – op zijn verzoek – te worden erkend als FTAZ. Een schending van het redelijkheidsbeginsel en van de verworven rechten en legitieme verwachtingen, zoals aangevoerd door verzoekster, kan dan ook niet worden aangenomen. Voor zover al kan worden aangenomen dat door verzoekster wordt aangetoond ongelijk te zijn behandeld t.o.v. vergelijkbare gevallen, is het gelijkheidsbeginsel derhalve evenmin geschonden.

Er is dan ook geen reden om in casu op grond van artikel 159 van de Grondwet het koninklijk besluit van 29 januari 2024 – en in het bijzonder de artikelen 5 en 6 ervan – buiten toepassing te laten.

[...] [D]e huidige niet-erkenning van verzoekster als FTAZ [blijkt] uit het antwoord vanwege de verwerende partij (de Secretaris-generaal van het Departement Zorg) d.d. 29 januari 2025 op de bezwaarnota van verzoekster d.d. 17 december 2024 en uit het daaropvolgende besluit van 4 februari 2025 waarbij de erkenning van verzoekster beperkt is tot die van FTAP. Hoewel aanvaard kan worden dat in die bewuste bezwaarnota d.d. 17 december 2024 ook de (aan)vraag vanwege verzoekster om te worden erkend als FTAZ vervat zit, kan het niet worden betwist dat deze (aan)vraag niet is gebeurd volgens de in artikel 7, § 1, van het BVR van 15 januari 2016 voorziene vereisten (nl. door middel van het door de verwerende partij daarvoor – eventueel digitaal – ter beschikking gestelde aanvraagformulier met daar bijgevoegd de vereiste bewijsstukken i.v.m. het voldoen aan de kwalificatievoorwaarden). Verzoekster kan het de verwerende partij nu dan ook niet gaan verwijten de verdere in artikel 7 van het BVR van 15 januari 2016 voorziene procedure niet te hebben gevolgd door voorlegging aan de erkenningscommissie na te laten (artikel 7, § 2, van het BVR van 15 januari 2016) en door geen formele beslissing over de al dan niet erkenning van verzoekster als FTAZ in de zin van artikel 7, § 3, van het BVR van 15 januari 2016 te nemen.

De relevantie van deze argumentatie van verzoekster i.v.m. het ontbreken van een advies van de erkenningscommissie en het gebrek aan een formele weigeringsbeslissing ontgaat verslaggeefster overigens volledig. Met deze argumenten is immers allerm minst aangetoond dat dit inhoudelijk de draagwijdte van de beslissing dat verzoekster vooralsnog niet wordt (kan worden) erkend als FTAZ effectief kon beïnvloeden. Met deze argumentatie gaat verzoekster immers voorbij aan de essentie, nl. dat zij diende te voldoen aan de vereiste (opgebouwde of nog op te bouwen) werkervaring in een ziekenhuisapotheek, wat door haar naar de verwerende partij toe niet werd aangetoond en ook thans nog steeds niet door haar is aangetoond.

Het tweede middel is niet ontvankelijk, minstens niet gegrond.”

42. In haar laatste memorie bekritiseert verzoekster de redenering in het auditoraatsverslag andermaal op basis van een parafraserende, bij wijlen onbegrijpelijke herhaling van haar standpunt en aannames zoals aangevoerd in het verzoekschrift en de memorie van wederantwoord, zonder inhoudelijk nog een andere visie te geven op de beoordeling in het auditoraatsverslag, laat staan er afbreuk aan te doen.

43. De Raad van State ziet geen reden om het anders te zien dan het auditoraat en bevindt aldus, na eigen onderzoek, de redenering van het auditoraatsverslag bijvallend, dat het tweede middel niet-ontvankelijk, minstens ongegrond is.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het beroep.

2. Verzoekster wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op een rolrecht van 200 euro, een bijdrage van 26 euro en een rechtsplegingsvergoeding van 770 euro, die verschuldigd is aan de verwerende partij.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, op tweeëntwintig juni tweeduizend zesentwintig, door de Raad van State, XIIe kamer, samengesteld uit:

Chantal Bamps,

kamervoorzitter,

Peter Sourbron,

staatsraad,

Ann Coolsaet,

staatsraad,

bijgestaan door

Ilse Anné,

griffier.

De griffier

De voorzitter

Ilse Anné

Chantal Bamps